

НОВА
БЪЛГАРСКА
ЛИТЕРАТУРА
АЛМАНАХ

Детски истории

2018

Алманах „Нова българска литература“
Детски истории 2018
Copyright © 2018 Фондация „Буквите“
© Рисушка корица - Геолина Стефанова

ISSN 2367-9344

Борис Борисов

ПАТЕТО

Излюпило се Патето.

Постояло под крилото на мама Патица. Постояло, пък погледнало любопитно навън.

Патето видяло човек. А човекът ходел по земята.

— Чакай и аз да опитам – рекло Патето.

Опитало. И започнало да ходи като човек по земята. Зарадвало се Патето.

Вървяло, вървяло Патето и стигнало до реката. Патето видяло риба. А рибата плувала във водата.

— Чакай и аз да опитам – рекло Патето.

Опитало. И започнало да плува като риба във водата. Пак се зарадвало Патето.

Плувало Патето, плувало и стигнало до другия бряг на реката. На брега стояла птица. Птицата се уплашила и литнала във въздуха.

— Чакай и аз да опитам – рекло патето.

Опитало. И започнало да лети като птица във въздуха. Още повече се зарадвало Патето.

И право при мама Патица:

— Мамо, мамо! Аз ходя като човек по земята, плувам като риба във водата и летя като птица във въздуха. Мамо, аз мога всичко. А човекът, рибата и птицата не могат.

Мама патица погледнала тъжно Патето и рекла:

— Пате, пате, и ти ще станеш голяма Патица.

Ние, патиците, се гордеем, че можем да ходим, да плуваме и да летим. Човекът, рибата и птицата не могат всичко. Но човекът ходи много по-добре от нас по земята, рибата плува много по-добре от нас във водата, птицата лети много по-добре от нас във въздуха. И затова ние си оставаме патици.

ТЪРСИ СЕ ЧОВЕК

Това е мъничко, но тъжно разказче. Тези, които са чувствителни, по-добре да не го четат. Но на останалите препоръчвам да го прочетат с по-голямо внимание.

На улицата веднъж се срещнали кученце и човек. От пръв поглед се харесали. По-скоро човекът харесал кученцето. А кученцето харесвало всеки човек, когото срещнело на улицата. То било едно малко черно кученце, с беличко на лявото краченце, с големи умни очи. Нямамо майка и баща, нито приятели. По цял ден скитало из улиците, вглеждало се с умните си очи в очите на хората, а те отбягвали погледа му. И ето...

Човекът прегърнал кученцето, а кученцето не знаело ударите на кое сърце усеца – на своето или на човека.

Нека не ви разказвам как заживели заедно кученцето и човекът. В къщи, в парка, на гости – все заедно. Когато се случело за малко да се разделят, кучето излайвало „Бау-бау“ и човекът веднага изтичвал, вземал го на ръце и го гушел радостно. Почти всеки от вас си има куче приятел и знае как едно куче може да обича човек и как един човек може да обича едно куче.

Какво точно се случило по-нататък, не знам, но човекът като че ли започнал да скучае с кученцето. Или може си е харесал друго кученце. Неусетно се изгубили един друг. Дали кученцето изгубило човека, дали човекът изгубил кученцето...

И сега кученцето отново скита само по улицата и търси своя приятел човека. Ходи, озърта се с големите си умни очи и не спира да лае „Бау-бау“.

Кученцето даже пусна обявление във вестниците: „Търси се човек, който отговаря на „Бау-бау“.

И ти, когато вървиш по улицата и чуеш „Бау-бау“, спри се, обърни се – може би онова кученце търси изгубения си приятел. Помогни му.

ВОЖДОВЕ

Слагам шарените пера на главата си. Връзвам на кръста колчана със стрелите и грабвам лъка. Поглеждам се в огледалото. О-о-о! Същински индианец.

Ако ида в Акапулко, веднага ще викнат: „Хайде бе, вожде! Откога те чакаме“.

Но тук на двора... Всички момчета от жилищния блок са се накичили като мене. На кого да станеш вожд?

О-о-о!

ВЯТЪР С РОКЛЯ

Вятърът се скита гол из снежното поле, свива се край къщите, приляква, трепери от студ и пак хуква...

Вятърът може да свали всички керемиди от покрива, но за какво са му. Той не иска да си прави къща. Исква да се скита, да тича по света.

Само да не му е толкова студено. И да не е така гол. Вятърът се срамува. Крие се от погледите на хората, измръзнал и зъл хвърля сняг в очите им.

Вятърът зърва дрехите на балкона и се мушва между тях. Дърпа татковите панталони. Мъчи се да отскубне мамината рокля. Какво че ще изглежда смешен, само да не бъде гол. Поне детски чорапи да открадне.

Но щипките за пране здраво държат и не пускат нито една дреха.

И вятърът пак хуква гол из снежното поле. И още по-измръзнал и по-зъл проклина всички щипки за пране по света.

СКРИП-СКРЪЦ

Скрип-скръц...

Сигурно Милчо пак си играе на портата. Хване се за дръжката, вдигне крака и се люшне. Ха насам – скрип, ха натам – скръц.

Скрип-скръц...

Колко пъти му се кара баба, че ще развали портата. Но щом тя влезе къщи и до слабия ѝ слух достига: скрип-скръц...

Ето и сега: скрип-скръц, скрип-скръц...

Сърдита тръгва старата жена навън. Гледа – на портата няма никой. Портата сама се люшка. Ха насам – скрип, ха натам – скръц. И по-силно чува: скрип-скръц...

Баба затваря портата и се усмихва. Вятърът, нали е палав като Милчо, и той обича да се люлее на портата.

Така усмихната баба влиза в къщи. Но след малко отново дочува:

Скрип-скръц...

Скрип-скръц...

НАСТИНКА

Милка настина. Всички в къщи ходеха на пръсти около леглото ѝ, гледаха я с тъжен поглед, чакаха да поиска нещо и веднага хукваха да го донесат.

Дядо дотърча запъхтян с голяма кутия шоколадови бонбони, за каквито Милка си мечтаеше вече цяла седмица. Тя отхапа половин бонбон, намръщи се и мушна цялата кутия под възглавницата.

Баба пък ѝ позволи да поиграе с очилата и нито веднъж не ѝ се скара, че може да ги счупи. Милка ги повъртя, сложи ги за малко на носа си и ги остави. Баба все пак побърза да ги прибере.

А мама специално за нея направи торта и молеше, ох, как молеше Милка да я изяде цялата, пък тя едвам я докосна с пръстче.

Татко ѝ обеща, че щом оздравее, веднага ще я заведе в зоопарка. Представяте ли си? След два-три дена – в зоопарка!

Кольо, малкото братче на Милка, също се въртеше около сестра си, гледаше ту нея, ту възрастните. И изведнъж, како си беше облечен само по ризка, без шапка и ръкавици, по домашни пантофи хукна навън.

— Е-хей, накъде? – викна след него баща му.

— Отивам и аз да настина – отвърна Кольо, като тичаше надолу по стъпалата.

ПОБЕДИТЕЛИТЕ НЕ ГИ СЪДЯТ

Татко обича да казва: „Победителите не ги съдят“. Но съм забелязал, че когато татко казва тези думи, мама се сърди...

За татковите думи се сетих сега, в края на мача...

Отдавна трябваше да си тръгна. Ама пусти равен резултат. Ха да вкараме гол, ха още малко. Най-после с ловък удар отпратих топката във вратата.

И тогава не издържах. Огромно мокро петно порасна по средата на панталоните ми и се спусна по крачолите.

В този момент се сетих за татковите думи. Победителите не ги съдят. Ама татко го няма в къщи. Само мама е. Пък тя...

ЕЗИКЪТ НА ВЯТЪРА

Дълго вятърът се скита по чужбина. С тежки куфари се върна и заговори непознати думи. Но какъв език ли бе научил?

Може би норвежки?

Може би финландски?

Или даже ескимоски?

Дърветата веднага запрелистваха листата си като страници на книжки, но вятърът ги грабваше и хвърляше сърдито – не искаше да разберат езика му.

Тревичките смутено си зашепнаха една на друга новите и чудновати думи.

Водата във реката потъмня и се развълнува. Тя, която иде толкоз отдалече, чак сега такива думи чува.

Даже къщите затвориха прозорци, запушиха с комини като със лули и се замислиха.

Докато веднъж...

Врабецът цяла нощ не беше спал, треперейки от студ, а на сутринта изчурулика:

— Разбрах на вятъра езика. Иде зима. Зима иде!

ПРИКАЗКА ЗА ОБЛАКА

— Без късмет съм се родил. Където и да ида, все лошо време.

Облакът започна да следи прогнозата за времето. Разбере ли, че някъде ще бъде хубаво, хуква натам. Но навсякъде чуваше:

— Няма слънце.

— Тъмно е.

Облакът ставаше все по-голям, тъмен и намръщен и продължаваше по-нататък. И пак чуваше:

— Мрачно е.

— Хладно е.

— Откъде се взе този облак.

И той заплака от обида. Плака дълго. Само едно дете го разбра:

— Облакът плаче.

Всъщност, облакът умираше. Когато изплака последната си сълза, облакът съвсем изчезна.

Тогава настъпи хубавото време, за което цял живот беше мечтал.

ЖИВОТЪТ НА ЕДИН ОХЛЮВ, НЕ Е ЧАК ТОЛКОВА СКУЧЕН....

Беше една от онези особено приятни пролетни утрини, изпълнени с влага и трепетно очакване да се случат вълшебства. Вечерта бе паднал първият пролетен дъжд и тревите все още бяха мокри, а пръстта приятно хладна и мека. Така че не ти се налагаше да отделяш много слуз, докато бавно се провираш напред, заслушан в песента на птиците, подрали да поздравят утрото. Около теб се чува съскането на мокрите треве и отвсякъде се сипят капки върху черупката ти, която блести измита до блясък.

Обичам и утрини, в които дъждът все още се излива отвсякъде около теб. Слушам го как подрежда дъждовните капки по тревите и цветята наоколо. Пише нотните си листове, които после ще изгуби някъде сред избуялите треве или ще бъдат набързо отнесени от горските певци – птиците, които после ще кажат: „Ама какви песни съчинихме!“

Да, прекрасно е да си отново навън, когато пак е пролет, след като проспях дълги месеци под окапалата шума на дърветата. Та, както вече ви споделих, разхождах се, пъплейки бавно заслушан в съскането на тревите и почукването на дъждовните капки по черупката ми, когато моят унес беше прекъснат от детски гласове. В този миг дочух:

— О-о-о, какъв прекрасен охлюв!

Една ръка ме сграбчи и ме отскубна от влажната пръст. А аз изобщо не исках да изгубя пътеката, по която се бях отправил. Сърцето ми тревожно се сви и спря. Чувал съм зловещи истории за това как ни из-

яждат, истории от които цялата ти черупка да се попука от страх. Определено няхах никакво желание да се превърщам в шедьовър на кулинарното изкуство. А ето, че се озовах в малка картонена кутия, постлана с трева. Бяха я откъснали току-що, беше мокра и ухаеше на пролет. Нервно подадох глава извън черупката си и наежих рогца. Така изглеждам по-голям и по-страшен и захрупах няколко стръкчета. Това ме успокоява и ми помага да мисля по-добре. Децата продължиха напред с бавни крачки, като оглеждаха всяко стръкче трева. После в кутията до мен се озова стар мой познайник. Бяхме заспали заедно късно през есента, когато вече се усещаше във въздуха идването на първият сняг, но когато се събудих от първият пролетен дъжд, не го открих до себе си. Явно беше твърде ранобуден и любопитен за Света около себе си, кой знае накъде бе отпъплил. О-о-о-о и тя, ама аз още не съм го преглътнал, че тя ме отхвърли заради онзи другия. И поне да беше с нещо по-добър от мен, а то... Бях дочул, че той отдавна вече се бил превърнал на яхния с охлюви. Да видим сега, кой ще я спасява! Нали искаше само него, а ето сега – край. Нищо! Само някаква си там яхния. Тя ме погледна, черупката ѝ потрепваше. Беше толкова уплашена и объркана. Преглътнах наранената си гордост и в никакъв случай не съм ѝ простил, и през ум да не ви минава, я доближих. Тя бавно се обърна към мен и долепи рогцата си до моите. Почувствах се отмалял, а сърцето ми, което уж беше спряло да бие, отново потръгна, но този път така се втурна да бяга, че за малко не ми изкърти черупката. Трябваше да се успокоя и да помисля дали можем да се измъкнем невредими. Никакви там аламинути, ризото и разни други бръщолевичи. Докато се бях отплеснал в размисли, някой ме побутна по черупката. Беше приятелят ми. Искаше

да му помогна да измислим план за бягство. Огледах се, кутийката не беше много висока, но... Чакай, чакай, момче, вече не бяхме навън сред поляната, дори не бях разбрал как сме се озовали тук. Бяха ни завели в дома си, намирахме се върху някаква масичка. Почти усетих вкуса на ужасното ризото. Моят приятел отново ме сбута. Погледнах го, не знаех какво да му кажа. Тя се беше свила в черупката си, може би плачеше. Чуха се гласове, децата се надвесиха над кутийката. Момичето протегна ръка към мен и ме улови.

„Спокойно, момче! – каза тя – Само ще ти сложа номер върху красивата черупка. Ще бъдеш номер три, защото съм родена на трети януари.“

После натопи четка и много нежно изрисува нещо върху образцовия ми дом. Ето, че се сдобих и с татуировка. Моят другар беше избран от братчето на момичето и получи номер едно.

„А пък сега, какво ми се надува, голяма работа!“ – помислих си аз.

Напълно бях забравил за опасността да се окажа на кулинарно пътешествие. Най-прекрасното на света момиче получи номер две. После всички се озовахме в синьото начало на някакъв шарен кръг. Щяхме да участваме в състезание по надбягване. Колко вълнуващо, за първи път ми се случваше нещо подобно. Това ме накара да забравя за малко опасната ситуация, в която бяхме изпаднали. Изведнъж страшно много поисках да стигна пръв до финала, така да се изперча, заради моето момиче. Ако помета по трасето моя отколешен приятел, може би щеше да ѝ допадна поне донякъде. А и той едва ли би ми се обидил, по-бавен е и по-апатичен е от мен, а и сигурно вече се е досетил че още си мечтая за нея. Нека да види моето момиче, кой е най-добрият. Вече бяхме на старта и бях готов

да тръгна напред, но когато се обърнах да я погледна, тя не беше до мен. Беше се отделила от нас и беше тръгнала назад. Рогцата и бяха прибрани, личеше си, че не се чувства добре. Голяма работа, какво значение има дали ще съм първи, когато тя имаше нужда от мен. Обърнах се и бавно запълзях към нея. Чух децата разочаровано да въздишат, вероятно са очаквали най-възбуждащата надпревара с охлюви. Няма значение и без това вероятно финала ще е кулинарен.

Още я обичам, днес ѝ простих всичко и осъзнах, че дори и с цената на живота си, искам просто да бъда до нея. Моят приятел остана недоумяващ на синята стартова линия, но после се прибра в черупката си, може би просто да се скрие. Доближих я и ѝ казах, че всичко ще бъде наред и ще измисля план за бягство. Тя ме погледна и каза, че е невъзможно, защото сме твърде малки и бавни. Отговорих ѝ, че ще се постарая да се получи. За първо време ѝ казах да се скрием в черупките си, за да могат децата да се откажат от състезанието с наше участие и да ни върнат отново в кутията, а после ще обмисля какво да направим. Ние изпълнихме замисленото и след около час момичето се предаде и ни върна в меката трева в кутията. Тогава тя се приближи и се сгуши в мен. Загледах се през прозореца навън, там където беше домът ми и всичко, което обичах. Там, сред тревите и цветята, където пеперудите и пчелите често спираха да побъбрим. Там, където щях да бъда безумно щастлив с нея... Да и сега бях с нея, но животът ни беше към своят край. Проточиха се дълги и мъчителни часове на очакване и в неизвестност. Наслаждавах им се, не мислех за това, което предстоеше. Тя остана сгушена до мен. През повечето време мълчахме, понякога тихо разговаряхме. Не знаех колко време беше изминало, задрямал съм, в просъница до

мен достигнаха гласове – на децата, но и нов непознат глас. Оказа се майката на децата. Тя ги попита защо толкова много време са ни оставили затворени в кутията и им каза, че едва ли ние, охлювите, се чувстваме добре след толкова часове в стаята. Предложи им да ни пуснат в градината на къщата, където ще си намерим дом и пак ще сме заедно, но всички ще се чувстват добре и ще са щастливи.

Какво чудо, първоначално не можех да повярвам какви късметлии сме, но после изпитах облекчение, че този кошмар най-после свърши благополучно за всички нас. Когато ни изнесоха навън, вечерта вече се спускаше. Беше свежа и прохладна, отново можех да дишам с пълни гърди. Тревата ни помилва студена и мокра, такава каквато я помня от първите си пролетни вечери. Само че сега тази пролет беше различна, очакваше ме ново начало и няха търпение да се впусна в това неизвестно за мен приключение, защото сега тя беше тук до мен и животът ми започваше нов и вълнуващ...

Обичам пролетта и щастливият завършек. Не само този в приказките, а и в живота ми, защото така е повълнуващо и си струва да посрещам утрото, да мечтая и да преоткривам Света около себе си. А и защото има още много, много ненаписани истории, които ме очакват отвъд хоризонта...

КОТКАТА, КОЯТО МОЖЕЛА ДА СЕ ПРЕВРЪЩА В БАНАН

Имало едно време една котка, която си била съвсем обикновена котка, от онези с рижавото кожухче и доста дълги мустаци, която обаче можела да се превръща в банан. Да, съвсем обикновена котка, но с необикновена дарба. Само че тя не знаела за какво може да използва своята странна дарба. Докато, един ден, не се разчуло, че в нейният град Мимоми, са се появили контрабандисти на банани.

Бананите просто изчезваха, незнайно къде и то в огромни количества. А в нейният град бананите си бяха нещо сериозно, основното препитание на жителите.

Един ден шерифът повика котката банан в кабинета си. Шерифът ѝ каза със сериозен глас:

— В нашият град бродят зли хора, които незаконно крадат нашите банани. Чуй, сега какво ще направиш! Ще се превърнеш в банан и ще отидеш на банановите полета! Там ти ще се скриеш сред клоните на някое дърво и така, когато дойдат контрабандистите, ще бъдеш откъснат като банан и натоварен заедно със стоката. Така ти ще видиш къде складираат откраднатите плодове, а после отново ще се превърнеш в котка и ще се измъкнеш, за да докладваш къде е свърталището им. Разбра ли каква е твоята задача? – допълни той.

— Разбрах – отговори котката банан.

Вечерта премина неспокойна, в очакване на утрото. Много рано сутринта котката банан отиде на банановите полета и изпълни точно указанията, които беше получила. Оставаше само да чака, кога ще бъде откъсната и натоварена в големия камион. Беше задрямала, когато я разбудиха силни гласове. Планът вър-

веше отлично и така котката банан отпътува успешно в правилната посока. Котката банан лежеше неподвижно сред купищата плодове и чакаше търпеливо да настъпи точният момент, когато тя щеше да може да огледа спокойно района. Около обед, когато заглъхна и последният шум от отдалечаващите се камиони, котката банан размърда вцепененото си от дългото лежане тяло, направи своята смайваща трансформация и блажено разтегна лапи и гръб, после разтръска уши и си помисли, че няма нищо по-хубаво от това на света да си котка. Една съвсем обикновена котка. След като обиколи и откри пролука през отчупено парче дърво на един от прозорците, котката банан се озова навън. Меко тупна на лапите си в гъстия треволяк, огледа се на всички страни и установи, че се е озовала в изоставеното село Карамчилово, което било напуснато преди неизвестно много, много, много години. Да, до град Мимоми имаше цели 125 км оттук. Доста неприятно, особено когато си съвсем обикновена котка. Тя тръгна да се разходи из запустелите и обрасли с тръни улици, които отдавна вече не приличаха на такива. Обмисляше как да се върне обратно. Пеша щеше да ѝ коства много дни и нощи и много енергия. На едно дърво беше кацнал папагал, гледка, която беше странна и изненадваща, но котката банан попита:

— Ще ме пренесеш ли до моят град Мимоми? Имам нужда от помощ!

Птицата го погледна и отговори:

— А аз какво ще получа в замяна?

Котката отвърна, без да се колебае:

— Ще получиш сто банана.

Папагалът прие предложението и котката банан се озова върху гърба на птицата. Късно привечер двамата кацнаха в града. Папагалът се отправи да потърси най-уютното за пренощуване дърво, а котката безшумно

закрачи към полицейският участък, където знаеше, че я очакват. Когато влезе, шерифът нервно потропваше по перваза на прозореца.

„Вероятно се е чудил, дали изобщо ще се върна“, помисли котката банан.

Тя докладва подробно, всичко което беше видяла и че откраднатите банани се складират в запустелите и полуразрушени къщи в село Карамчилово. Шерифът позвъни на някого по телефона и не след дълго полицейският участък се изпълни от служителите на реда:

— Към село Карамчилово! Незабавно!— разпореди се шерифът.

Полицейските коли летяха по пътя и скоро тази контрабанда щеше да бъде към своят край. Въпреки късния час, шерифът и полицаите завариха на местопрестъплението контрабандистите, които използваша прикритието на нощната тъма, за да изнесат стоката незабелязано. Започна се нечувана престрелка, нощта пукаше и ехтеше, но когато свършиха боеприпасите и на двете групи, престрелката замлъкна. Като по чудо се оказа, че никой никого не е уцелил. Странно, за толкова добри полицаи. Наложиха се контрабандистите да се предадат доброволно, след което те получиха полагащите им се в затвора места, а котката банан беше назначена за таен агент под прикритие, за много, много специални мисии.

„Не беше лошо да си една обикновена котка, с не-обикновена дарба“ – мислеше си котката банан.

Животът в малкото градче Мимоми, продължи да си тече по обичайният начин и все така любимите на всички банани си останаха основното препитание на местните жители. Дните и нощите с бананов аромат бяха все така щастливи и спокойни, до следващата неочаквано странна мисия, помисли си котката банан и се усмихна доволно поглаждайки дългите си рижи мустаци.

***

Плюшен Мечо
в старичко елече
с лапички протрити от игра.
Помниш ли ме? –
В рокли от дантела, с панделки в немирната коса.
Неусетно изтърколи се, порасна, а кога? –
Някъде остана – много надалече,
мойто ранно детско утро
първата мечта.

КОГАТО ЗАПОЧВА ДЕНЯТ

Петльо проточи вратле
и радостно запя: – „Ку-куу-ри-гу“
започва денят.

Слънчо сънено протегна ръчички
и се огледа с несъбудени още очички.
Утрото не погалено спеше
в пухен юрган, облачно извезан цял
със звездички.

А луната допяваше последният стих
от своята песен приспивна.

После тихо каза „Добро утро“ на всички
вече събудени в гнездата птички.

— Добро утро, момченце!

— Добро утро, момиченце!

Вече започва новият ден
по-прекрасен, пò несънувано вълшебен
от всеки друг
само за теб и само за мен.

ЕСЕН

Есенни закачки, локвички от дъжд.
Вятърко подгони
лодката ми от хартия
и отплава изведнъж.
Шляпам шумно, вдигам пръски
и танцувам до насита
сред дъждовните следи.
Дъждобранчето ми с жълтата качулка
мокричко потръпна –
весели са даже есенните дни.
С гумени ботушки, сякаш пате
сред листата шумоля
дето вятърко ведно с дъжда
са събрали от дърветата с настинка
капят, кихат
и постилат с мекички килими
пожълтялата трева.

РИСУНКА

Братчето ми малко зайче нарисува
с клепнали ушички,
тъжно сякаш беше? –
Потрепери ли с мустак?
Или тъй го изрисува, да не вярваш чак?
Ето тук до него, само с няколко чертички
аз рисувам палави сърнички,
катерички, горски храсталак.
Братче миличко, добричко,
оживява от рисунката ни цветна
приказка една.
Някой тръгва по пътеката зелена.
Хайде, дай ръчичка, ще те заведе.
Първото ни приключение голямо
почва с блокче и боички,
стъпки цветни от ръчички.
За какво да ти разкажа?
Чувал ли си, ти, за зайченцето бяло,
дето цял ден си играло,
после тъй улисано в играта
у дома да се завърне закъсняло.
И страхувало се то от тъмнината,
ала ти не бой се, така тук е.
Туй е само стих красив,
който има край щастлив.
Появила се светулка, мъничка, добричка
със фенерче във ръка.
Зайко утешила,
път показала му до дома.

Този стих добричък,
някой в песен претворил е.
Слушай ме, тъй кротък и унесен
ще ти пея аз.
А пък утре ден е нов, чудесен
и отново с блокче и боички
ти и аз,
ще рисуваме небе, звездички,
капки дъжд и детски смях.

НОЩНА ПРИКАЗКА

В стаята ми лунен лъч наднича
с ококорени очи.
Палав по стената тича,
зад пердето в танц немирнен се върти.
Моите очички шепнат,
пак не ни се спи.
Сънчо някъде избяга
или тъй улисан е в игри,
че забрави мене, даже тези
пощурели лунни, палави лъчи.
Сенки по стената правим,
оживяват нашите герои,
ах, че чуден е среднощният спектакъл.
Лъчко те наричам,
а пък аз съм Бори, дето все бърбори,
дай да продължим нататък.
Срещнали се във гората
на полянка, озарена от луната,
Бухльо, дето нощем все не спи,
и Щурчето, дето свирило с цигулка малка
свойта първа влюбена соната.
Слушал Бухльо, ръкопляскал му дори
и под звуците омайни, даже не разбрал нали
как на него Сънчо чудно цветен съм му подарил.
Пада звездната завеса,
след спектакъла ни лунен
Лъчко, ти не се ли умори?
Дълъг беше моят ден вълшебен
и вълшебства посреднощни, милион ми подарил.

Че така съм изморена,
шепнат моите очички
време е заспи.
Сънчо, май се налудува
спуска се на пръсти тихо,
гали ми челцето,
сякаш мама ме целува.
Лъчко, лека нощ,
заспивай,
утре чакат ни нали
още много весели игри?...

Варта Берберян – Гарабедян

КАЛИНКА

Калинчице – малинчице,
добре си ми дошла,
ти грееш като слънчице
на моята ръка.

С червени лъскави крилца
на точици безброй
ти радваш майки и деца
със всеки полет свой.

Калинчице – вълшебнице,
аз в шапа те държа,
бъди ми събеседница
и с теб ще споделя:

Че знам, разпериш ли крила –
от мен ще отлетиш
да гониш своята мечта,
света ни да красиш.

ГОРСКИ ПРАЗНИК

Насред горската дъбрава
днес се появи обява
за конкурс и фестивал
с пролетен тържествен бал.
В него да участват всички –
животинки, пойни птички,
че ще има и награди,
веселба и изненади.
Журито ще е отбрано,
от изкуството призовано.
Славоят ще е начело
и подбор ще прави смело
на певците гласовити
сред таланти неразкрити.
Ще танцуват и ще пеят,
звуци сладки ще се леят.
Всеки да се весели,
бурна радост да кипи.

КАРТИНАТА НА ЛЯТОТО

Лятото намигна весело с очички
грабна от торбата шарени боички.
Започна да рисува – с няколко замаха
навред градини китни бързо разцъфтяха.

Слънцето засмя се и запяха птички,
храсти избуяха, дървета и тревички.
Морето се разплиска, вятър забушува,
и по вълни пенливи корабче заплува.

Горди планини далеч се извисиха,
облаците бели върхове покриха,
а пък долу вижте – градове, квартали,
сгушени селца, широки магистрали... . .

Лятото рисува своята картина,
от платното гледа нашата родина –
слънчева, красива – носим я в сърцата –
там играят, учат и растат децата.

ВЪЛНИЧКИТЕ

Насред морето плисна се вълничка –
самотна, скитаща насам – натам.
Но ето, срещна своята сестричка,
а тя: „Ела, не се играе сам. “

Подскочиха нагоре те в прегръдка
и пяната си пръснаха навред.
Поеха си от въздуха по глътка
и заиграха сестрински дует.

Морето сякаш онемя от радост
и спряха чайките да водят спор.
Танцуваше пробудената младост
сред слънчевия и солен простор.

Весела Колева (Весела Алегрия)

УМНАТА МОМА

Живели някога в едно далечно царство през девет земи в десета цар и царица. Те били несметно богати. В хазната си имали толкова жълтици, колкото са песъчинките на морското дъно и толкова диаманти, колкото са звездите на нощното небе.

Но въпреки целия дворецов разкош – златото и бисерите, с които били отрупани, тяхната най-голяма скъпоценност и богатство бил синът им Преслав: дете като слънце, едничък на мама и на тати, с небесно сини очи, млечно-бяла кожа и медено-руси къдрици, които, когато слънчевите лъчи ги огрявали, блестели като същинско злато. Расло момчето, та порасло и се превърнало в красив и снажен момък – принц за чудо и приказ! Дошло време за женитба...

По заповед на царицата глашатаяте разнесли надлъж и на шир из цялото царство вестта, че се търси невеста за младия принц, която един ден, когато старият цар се оттегли, ще царува заедно с неговия наследник, разполагайки с цялото му богатство.

Новината бързо-бързо стигнала до ушите на всички неомъжени момичета по тези земи. Заприиждали моми от всички краища на царството коя от коя похубави и богато нагиздени. Пред дворецовите порти се извили дълги опашки от девойки, желаещи да спечелят сърцето на принц Преслав. Една след друга всички се изреждали пред момъка, стремейки се да го впечатлят коя с хубост, коя с умения. След внимателен оглед строгата царица-майка, която се славела със своите мъдрост и прозорливост, задавала на всяка от кандидатките един единствен въпрос: Ако тя бъде избрана за

царска невеста, какъв сватбен подарък би поискала от своя бъдещ съпруг принц Преслав? Царицата вярвала, че отговорът на този привидно простиъкък въпрос е абсолютно достатъчен, за да разкрие истинските намерения и същност на девойките. Защото, за да бъде достойна за короната, бъдещата принцеса трябвало да носи у себе си съвкупност от добродетели и мъдрост, да бъде красива не само външно, но и вътрешно.

За огромно съжаление обаче на своя така простиъкък въпрос мъдрата господарка получавала все отговори, които въобще не я удовлетворявали. Всички били повърхностни и свързани все с материални придобивки. Като бъдеща царска невеста една мома искала перлена огърлица, друга – пръстен с диамант, голям колкото юмука ѝ, трета пък – злато, равняващо се на теглото ѝ, четвърта – сърмена рокля от най-скъпата коприна...

И точно когато царицата на ръба на отчаянието, изгубила всякаква надежда да намери достойна съпруга за своя многообичан син, просто стояла на трона си и съвсем протоколно и вяло слушала елементарните отговори на меркантилните моми, станало сякаш чудо. Портите на тронната зала се отворили и оттам бавно запристъпвала най-последната кандидатка – дъщеря на беден овчар. Още щом влязла, в миг сякаш слънцето озарило с ослепително-ярка светлина целия дворец и сред насъбралото се множество, обхванато от безкрайно отегчение, настъпило оживление. Всички ахнали, поразени от неземната красота на непознатата девойка, която въпреки дрипите, в които била облечена, не можела да бъде пренебрегната. Но най-запленен от хубостта ѝ разбира се бил принц Преслав, който още щом зърнал дивната красавица, веднага се влюбил в нея до уши и тайничко се замолил с цялото си сърце отговорът, който тя даде да бъде по вкуса на претенциозната му майка.

Изглеждайки бедната девойка от високо и някак предубедено предвид окъсания ѝ вид и скромното ѝ потекло, царицата ѝ задала своя редовен въпрос: „Какъв подарък би искала да получиш, момиче, като бъдеща царска невеста?“, макар че вече вътрешно знаела отговора. Или поне така високомерно си мислела тя, очаквайки със самодоволна усмивка да чуе отново меркантилен отговор. Все пак девойката била дъщеря на беден овчар – сиромашко чедо. Какво друго можела да поиска освен злато и бижута или пък може би сърмена рокля, с която да замени грозната дрипа на гърба си?!

Но отговорът, който надменната господарка получила от своята бедна поданица смяял не само нея, а и всички присъстващи в залата:

— Царице честита, аз искам една секунда от вниманието на Вашия син – принц Преслав! – рекла с миловидна усмивка бедната девойка.

Останалите моми веднага ѝ се присмели:

— Ха, чувате ли я тая дрипла какви ги говори? Освен бедна явно е и глуповата!... Господарката ѝ дава шанс веднъж в живота, а нашата парцаливка вместо жълтици и хубави дрехи, заискала една секунда от вниманието на принца. Ха, де се е чуло и видяло по-глупаво желание? Луда за връзване!

Пренебрегвайки злобните коментари и насмешливите подмятания, с огромно любопитство царицата запитала овчарската дъщеря:

— Само една секунда ли, момиче? Толкова малко! Защо?

— Да, точно така, царице честита... Искам една секунда от вниманието на Вашия син – колкото трае един поглед! – рекла девойката на свой ред и с блага усмивка обяснила. – Един поглед, за да надникна в душата му и да видя светлината, която блика оттам, да разбера, че

е благородник не само поради знатния си произход, а защото е и добър човек... Но най-вече, защото само един поглед на принца ми е достатъчен, за да прочета в изпълнените му с блясък очи „Обичам те!“, казано без думи и идващо от дълбините на благородното му и любящо златно сърце!

Още щом чул медения глас на умната мома, в главата на влюбения принц Преслав сякаш зазвънели сватбени камбани. Обръщайки се към старата царица, принцът извикал въодушевено:

— Тя е, майко! Искам тази красива девойка за жена. Тя единствена е достойна да бъде моя принцеса!

— Имаш право, сине мой! – на свой ред рекла царицата, удовлетворена от получения отговор – доволна и щастлива, че най-после е открила достойна снаха. Скрепявайки ръцете на двамата млади една в друга, царицата-майка извикала тържествено. – Да живеят принцът и принцесата! Да живеят бъдещите младоженци!

— Да живеят!!! – в един глас повторило насъбралото се множество.

Вдигнала се царска сватба за чудо и приказ – три дни яли, пили и се веселили.

И заживели принц Преслав и неговата избраница честити и щастливи до края на дните си...

ПРИКАЗКА

Имало едно време едно момиче,
   малко като зрънце и нежно като перце.
 Тази девойка била неземно красива и имала „златно“ сърце.
 Момичето било толкова хубаво,
   че засенчвало светлината лунна,
 а освен това била и много умна.
 На всеки искала да стори добрина и
   с каквото може да помогне.
 Чуждото страдание винаги успявало сърцето ѝ да трогне.
 Девойката била весела и игрива.
 Стореното от нея добро я правило щастлива.
 Слънчева усмивка озарявала лицето ѝ красиво,
 а песните ѝ пък разнообразявали хорското ежедневие сиво.
 Всички много обичали това момиче,
 чисто и невинно като бяло кокиче.
 Един ден съдбата изпречила на пътя ѝ красив и снажен момък,
 който бил кралски потомък.
 До този момент принцът бил далечен за нея,
   колкото звездите,
 а сега сякаш ѝ се сбъднали мечтите.
 Девойката протегнала ръка и принцът я хванал.
 Той влязъл в сърцето ѝ и завинаги там си останал.
 Момичето било безкрайно щастливо,
 но много скоро разбрало, че е сгрешило.
 Момъкът се подиграл с нея и се държал твърде горделиво.
 Заплакала девойката горчиво.
 Принцът също се влюбил в момичето,
   но от гордост не признал,
 че любовен пламък в сърцето му горял.

Мислейки, че това е просто поредното увлечение,
момъкът разбил сърцето на бедната девойка
без никакво угризение.

Така, заслепен от гордостта,
той обрекъл на гибел една голяма любов.
Не успял да отвори сърцето си за любовния зов.
Минали години и принцът се оженил за принцеса богата,
но така и не успял да се избави от самотата.
С новата си съпруга той не се чувствал щастлив.
Всеки ден му се струвал скучен и сив.
Не минавал и миг без споменът за малкото момиче
в мислите му да нахлуе.

Гласът на сърцето искал от момъка да го чуе.
Едва сега принцът разбрал, че е сгрешил
и за постъпката си спрямо девойката горчиво съжалил.
Сега той осъзнал, че момичето истински обича
и тръгнал при нея да тича.
Но когато стигнал, с огромна болка в сърцето си видял.
Девойката била вече омъжена.

Принцът бил твърде закъснял!

РОЗАТА И СЛЪНЧОГЛЕДЪТ

Имало едно време в една цветна, приказна градина
малко семенце посято –
от топлото Слънце обгрижвано година след година,
от нежен Дъжд поливано богато.

Семенцето пораснало и се превърнало в изящна роза:
най-красивото цвете на света!
Невинно и естествено, без никаква поза,
то носело в сърцето си любов и светлина.

Крехка и беззащитна била тази Розичка.
Всеки искал да я откъсне и прегази.
На дядо Боже му дожаляло да я гледа все така самичка,
затова от небето пратил ѝ Слънчогледа да я пази.

Застанал Слънчогледът зад своята Розичка веднага.
Издигнал огромното си тяло и направил щит с листата свои.
Всеки, който го видел, тръгвал да бяга.
И Розичка вече нямало от кого да се бои.

Била Тя спокойна и щастлива.
И с всеки изминал ден ставала все по-красива.
Вече нищо не можело да я уплаши.
В знак на благодарност на своя рицар Тя дарила любовта си.

Между две сърца, разцъфнали и вдъхновени,
пламнал огънят на любовта.
От нея полетели в миг окрилени.
Тяхната любов била единствена на света!

ЗАЙЧЕТО-ГЕРОЙ

Имало едно време семейство от зайци. Членовете му били пет – двамата родители и тримата им синове. По-големите двама братя все се подигравали на най-малкото зайче, че нищо не може.

Един ден братята излезли на разходка.

Изведнъж се чул дрезгав глас:

— Ха-ха-ха, сега ще ви изям!

Зайците разбрали, че това е вълкът.

Тогава по-големите казали:

— Не яж нас! Изяж брат ни!

— Той е за десерт, а вие сте обядът – казал вълкът и скочил, за да излапа големите зайци. Тогава най-малкото зайче извикало:

— Ти няма да изядеш братята ми!

И намушкало вълка с най-острия морков в корема.

Той се уплашил.

След това зайците се прибрали и разказали всичко на родителите си. А те казали на двамата си големи синове:

— Сега разбрахте ли, че не трябва да се подигравате на по-малките?

— Да – отговорили те и се извинили на брат си.

Семейството заживяло щастливо.

БЪДИ СКРОМЕН

Имало едно време една котка, която все се хвалела, че е най-красива. Една друга котка била по-красива, но не се хвалела.

Един ден имало конкурс по красота. Котките участвали.

Когато излезли на сцената, публиката разбрала коя е по-хубава. Тогава котката, която се хвалела, казала:

— Аз съм по-красивата!

Но публиката отговорила:

— Не! Първо, другата е по-красива външно, и второ – тя е по-красива и вътрешно! А ти си глупава.

Тогава котката се изложила. Прибрала се в дома си и повече не се хвалела.

ЩО Е ЩАСТИЕ?

Имало едно време богат човек. За него всичко било пари. Мислел, че може да си купи всичко: любов, щастие и друго.

Имало и един беден човек. Той си имал всичко: любов, щастие, здраве, ум и друго.

Един ден двамата мъже се срещнали. Разказали си един за друг. Тогава бедният казал:

— С пари мога да се купят само вещи.

На богатия му било скучно. Той казал:

— Виж сега как ще си купя забавление.

След пет минути казал:

— Защо не става?

— Защото с пари се купуват вещи. – повторил бедният човек.

— Значи с пари не мога да си купя щастие? Значи няма да съм щастлив? – попитал богатият.

— Не! Просто трябва да мислиш за хубави неща. Не за пари.

— Значи ще съм щастлив, ако уча, пътувам, говоря за хубави неща, смея се...

— Да, точно така.

Така двамата станали приятели и били щастливи.

ПУШАЧИ

Имало едно време двама глупаци. Те били пушачи. Един ден дошъл при тях друг пушач. Той им казал:

— Ние, пушачите, сме големи глупаци. Спрете да пушите, иначе ще имате големи проблеми!

Глупаците се замислили и се изхилили.

След години обаче имали огромни проблеми. Едвам се избавили от тях. За да не се повторят, спрели да пушат и заживели нормален живот.

ЗЛАТОТО Е ДА ЖИВЕЕШ ДОБРЕ

Имало едно момиче. То искало само злато. Един ден семейството му го попитало:

— Какво предпочиташ? Да живееш с нас или да имаш злато?

— Да имам злато!

— Тогава ние ще си тръгнем!

— Добре!

Семейството си тръгнало. Момичето получило злато.

След една седмица отишло при семейството си.

— Съжалявам! Простете ми! Осъзнах, че златото е да живееш добре!

Родителите му простили и заживели добре.

БАВНО, НО ВЯРНО

Имало две деца. На теста по български език им дали десет задачи. Момчето ги решило за двадесет минути, а момичето – за четиридесет. Момчето се подиграло на момичето:

— Ти си много бавна!

След шест дни резултатите от теста излезли. Момчето имало двойка, а момичето шестица.

— Ти си направил теста много бързо, но грешно. Дори да е бавно, важното е да е вярно – казало момичето.

Момчето в този ден научило нещо ново – „Дали е бавно или не, не е важно. Важното е да е вярно“.

Геалина Стефанова

ИМАЛО НЯКЪДЕ ЧУДНА-ЧУДНА ГОРА...

В Гората на белите камъни има
една пещера във скалите без име.
Там крият се боси ношулчици зиме,
в очакване пролет, на всички любима,

да дръпне студа като тънка завеса
и тон да даде за бълбукаща песен
на всички рекички, до вчера смълчани,
да пръсне цвят дъхав по клон и поляни.

В гората живеят щастливи джуджета,
под корени скрити на древни дървета.
Те са майстори вещи, с огън и длето
създават Надежда и Любов, и Добро,

за тъжните хора – сияйна усмивка,
за паднали птици – криле и почивка,
за болни души имат билчици чудни.
Чевръсти и мили, до късно са будни.

Поет-романтик е джуджето Нехайко.
За своята приятелка – Бялата зайка,
от камък да вае /тъмнорозов кристал/
магичното цвете Петров кръст замечтал

и с длетото вълшебно още в ранни зори
как дълбае, изглажда, хвъркат пъстри искри!
Вплита в Каменно цвете грижа, обич и страст,
от тинтява – горчивка, от авлигата – глас

за тогава, когато дойдат тъжните дни
и фъртуни завеят пътища, долини,
когато всеки се чувства забравен и сам
и се моли за нежност – мъничко, поне грам.

***

Идва третата неделя на месец април
и в гората ще има Бал на жълтия смил,
самодиви и юди с дълги руси коси
ще танцуват и пеят, ще се къпят в реки,

ще разпръскват магия, ще наричат в нощта
сто мълчани копнежа чак до първа зора
и тогава в селото ще пропее петел
отдалече, далече, глас от слънцето взел...

Знам, обичаш да скиташ. Не замръквай в гора.
Още малък си, сине, но не пречи това
ръка да ти хване речна нимфичка мила,
престорка красива. Тя така черпи сила.

Ще пораснеш без време, ще ти вземе ума,
ще забравиш, душице, пътя си към дома.
Сама ще остана – тъжна майчица сянка,
като луда да скитам, по друм и седянка.

Нито ябълки златни, ни триглави лами
тук останаха вече, всичко Времето скри.
Песента ми ме носи към високо небе,
огледалото счупих, нямам вече лице.

***

А в гората се срещат и Доброто, и Зло.
Дъжд вълшебен щом мине под дърво и скала
шапки с капки надигат над изящни тела
мухоморчета гъбки. Горделивки... Защо?! –

Имат древни рецепти – за отвъд и за лек.
Чакат своя билкар – дългобрад Педя човек.
Идва той от дома си в същата пещера
от нашата приказка. Там лекува света.

А когато е тъжен дъжд отново вали
и преливат реките, иви чорлят коси.
Падат жални листенца в тази мътна вода,
като кученце джафка стресната светлина.

Но е кратка тъгата. И се ражда дъга,
щом засмее се Слънчовата майка добра.
По дъгата ще слезе кротичко и полека,
глухарчета жълтички ѝ проправят пътека,

да седне на припек и сръчно да заплете
чифт топли чорапки за всяко босо сърце.
И денят ще е дълъг, в паяжинки роса
бисер-капчици нижат паячките с крачка,

чапли бели рисуват пейзажи в ракиа,
безделникът вятър по полето се скита.
После носи в гората на цветарките феи
макове и метличина на купища цели.

Вечер сяда на камък – пра-правнук на Орфей.
С тънка флейта засвирва. Старият бог Морфей
очарован изпраща сладък сън в таз гора
и приказката чудна свършва тука, деца.

ЗАКАНА

Бръмбар – черен самосвал,
кара листи от калина.
Май е малко закъснял,
като вихър ме задмина.

Бръмкат двете ми уши,
той пък вече се не види.
Ех, ако ми паднеш ти
без мустаци ще си идеш!

ОБРАЗ ОГЛЕДАЛЕН

Пиша върху изпотеното стъкло,
цифричките три, две и едно.
Отвън Шаро ме гледа притеснено:
— На това дете сигурно му е студено.

Пише цифрите обратно.
Сигурно така му е приятно.
Чувам Шаро сам да си говори.
Със мен не смее той да спори.

— Шаро, това е образ огледален.
Отвън не може той да е идеален.
И Котарана таз зарана,
от рано още ме подхвана:

— Цифричките са ти много криви.
На стъклото потно те не са красиви.
Пиши ги във тетрадка,
както прави кака Радка.

Не се сещат, че ги пиша аз за тях.
— Котарано, Шаро, ставате за смях.
Цифрите до три не знаете.
Иначе говорите, не траете.

Хайде, по-бързичко ги научете.
След това ще ви уча да четете.
Моето добро букварче,
ще стане и на вас другарче.

ЗЛОТО ИЗБЯГА

Лъчите слънцето показва.
Сивотата то размаза.
Просторът цял засия.
Мушици в кръг завъртя.

Някои от тях с цигулки.
Други с мънички гъдулки.
Засвириха и в хор запяха.
Хоро пъстро завъртяха.

Гората сякаш оживя.
Хорото я разлюля.
Изви се то до потока
и обратна взе посока.

Горските животинки,
от големи до мънинки,
заловени за ръце,
затропаха и те хорце.

Поят и играят в такт.
Свършват и започват пак.
Със стъпка весела и щура,
стигнаха вековна мура.

Веселбата е голяма.
Кънти горската поляна.
Мушиците играят в небесата.
Животните – на тревата.

Двете хора се въртят.
Небето и земята се тресат.
Смях, викове и песни.
Ехтят просторите небесни.

Злото уплашено се спря.
Дъха си то едва събра.
Изплаши се от двойното хоро.
Сви се от яд на кълбо.

Знае, люшне ли някъде хоро,
няма място там за Зло.
А извият ли се две,
крие се във някое дере.

Вдън земя трябва да отиде.
Никой никога да го не види.
Не иска ли Добро да стане,
път далечен да подхване.

То побърза, докато е още време,
сбогом със гората да си вземе.
През девет планини в десета
Злото се запремета.

ЛИСАНА ПАДНА В КАПАНА

Тръгна Лиса из лозята
със походката позната.
Оглежда се насам-натам.
Кърши Лиса гъвков стан.

Подхлъзна се, падна във капан.
Ревна Лиса: – Какъв срам.
Капанът във крака ме блъсна.
Грозде как да си откъсна?

Притисната съм към земята.
Как ще се върна във гората?
Помогнете ми за Бога.
Да се изправя аз не мога.

Чу я Косето игриво.
Припна то към нея живо:
— Лисо, ти си във беда.
Кажи, да ти помогна ли сега?

— Не зная Косе, ти кажи.
От мен си слушал все лъжи.
Крадах ти, Косе, яйчицата.
Прости ми, Косе, за злината.

На гузна Лиса се престори
и продължи да му говори:
— Косе-Босе, много ме е срам.
Помисли си, Косе, сам.

Приближи ги един дрозд:
— Откъснах Косе-Босе, грозд.
Да политнем към гората.
Да отнесем грозде на децата.

— Косе-Босе да не ме забравиш.
Или мислиш тук да ме оставиш? –
от коса много възмутена,
викна Лиса разгневена.

— Не вярвай, Косе, на Лисана.
Измамница е тя голяма.
Още утре във гората,
тя пак ще ти краде яйцата.

Косът дрозда послуша.
Отлетяха от високата круша.
Оставиха Лиса в лозята.
На съвестта ѝ да тежи злината.

Ели Хели (Елена Николова)

КОСЬО И ТАБЛЕТЪТ

Косьо много обичаше да играе на своя таблет. Там имаше какви ли не игри. Той беше голям майстор и минаваше ниво след ниво. Докато беше малък, всички се чудеха и му се радваха.

— Браво на това момче! На три години е, а така добре се справя.

Когато стана на пет години, родителите му вече се притесняваха, защото Косьо не се интересуваше от приказки за Зайчета-байчета, нито от песнички, нито от игрите, на които играеха някои деца на детската площадка. Скучно му беше. Таблетът беше неговият най-добър приятел. С него растеше.

През това лято мама и тати го изпратиха при дядо му и баба му на вилата. Разбира се Косьо взе и таблета. А хванеше ли се за него, пускане няма. Игри, игри... Не искаше да яде, не искаше да спи, не се интересуваше от приказки, дори колело не искаше да кара.

Бабата и дядото се хванаха за главата. Така ще се разболеет внучето им.

Един ден Косьо отиде да пийне нещо. Това правеше без да го уговарят – да пие вода, чай или сок.

Бабата се приближи до оставения на дивана таблет и му заговори:

— Вие много хубаво си играете с Косьо, нали?

— Да, той успя да премине осем нива на една игра. Сега се опитва да премине деветото. Голям майстор е. Като взриви някоя бомба и двамата се радваме.

— Да, виждам, големи приятели сте.

— Да, макар че понякога се изморявам и прегрявам. Иска ми се да му кажа да починем, но нали ми е приятел...

— А знаеш ли, че и той се изморява – каза бабата. – Освен това така се залисва в игрите, че забравя да яде. Направо не усеща глад. Ще се разболеє без ядене и така ще отслабне, че няма да има сили дори да те държи.

— Както аз нямам сили, когато ми се изтощи батерията.

Таблетът разбра, че не е добре за Косьо да играят до изнемогване и реши да измисли една хитрина. Намери програма за залепване и тайно я активира. Косьо нищо не разбра. Пусна си любимата игра, избра този път да е протус и сраженията започнаха... Биеха се тераните, протусите и зергите до смърт.

По едно време Косьо забеляза, че ръката му започна да се движи по-бавно, не успяваше да натисне точния бутон, нещо не беше както трябва. Опита се да отдели пръста си от монитора, но не успя. Опита пак, но отново не успя. И изведнъж разбра, че е залепнал за таблета. Разпищя се.

— Бабо, дядо...

Възрастните хора дотичаха, опитаха се да отлепят пръстчето, но не успяха. Дядото предложи:

— Аз ще държа Косьо, а ти, бабо, дърпай таблета. Дано се отлепят.

— Не, не, не – развика се Косьо. – Може да се счупи монитора.

— Мониторът ли е по-важен или твоя пръст? – попита дядото.

— Какво ще правя без таблет? – проплака Косьо.

— Ако искаш пък да отрежем пръста ти и мониторът да остане цял – каза дядото на Косьо, а в същото време хитро намигна на бабата.

— А-а-а – проплака още по-силно Косьо.

Дядото сгуши внука си, а бабата хвана с две ръце таблета като направи една крачка с десния крак назад и таман да го дръпне, в стаята влезе Мартин, съседското момче, което наесен щеше да е първокласник.

— Какво правите? Защо искате да разпъвате малкия ми приятел?

— Какъв приятел ти е той – каза бабата. – По цял ден всеки от вас играе на своя си таблет и даже не си говорите.

— Ох, моят се повреди. Мама и тати ми подариха футболна топка. Ще поритаме двамата с Косьо, ако позволите.

— Ми Косьо не знае да рита. Той само на електронен футбол може да играе – каза дядото. – С бутони! Пък и нали виждаш, че са слепнали с монитора...

Таблетът се замисли – дали да не активира програмата за отлепване. Щом Косьо ще играе истински футбол, това е полезно за него. Ще тича, ще развива мускулите си, уменията си да рита, да подава топка и да улучва вратата... Речено-сторено – включи програмата. Мониторът грейна, усмихна се, а пръстът на Косьо се освободи.

Всички заръкопляскаха и радостно възкликнаха:

— Най-после всичко е наред!

— А знаеш ли защо залепна пръста ти? – попита Мартин малкия си приятел.

— Защо? – наостри уши петгодишният Косьо.

— Защото си прекалил с електронните игри. Таблетите обичат децата и знаят, че прекаляването е нещо лошо и вредно. Затова понякога правят номера. Но то е от обич и за добро. Хайде сега да поритаме.

Двете момчета се затичаха към поляната. Дядото се провикна:

— Чакайте ме! И аз ще дойда. Ще си направим и врати!

— А защо не извикаме и другите деца – предложи Мартин.

Събраха се осем деца, разделиха се на отбори. Дядото беше рефер, освен това ги учеше на финтове и други неща.

ВРАБЧЕ

Грейна утринното слънце,
то снега ще разтопи
Врабчо да намери зрънце
под големите липи.

Че е дълга тази зима,
никъде храница няма,
и по шепичка трошици
ний му хвърляме със мама.

Врабчо весело подскача
бързичко ги изкълве
и на покрива се качва
чурулика без да спре.

Слушам Врабчовата песен
радвам се, че съм момче
никак, никак не е лесно
зимата да си врабче.

ЕХ, ЗАЩО НЕ СЪМ МОРЯК

Лятно грейне ли небето
всички тръгват към морето.
Имам си оранжев бански,
и какво като е лански
тук на плажа в този час,
ще се попека и аз.
Имам кофичка с лопатка,
надуваема палатка
смело влизам във водата
стигне ли ми до брадата
бързо давам заден ход,
щото нямам платноход.

Ех, защо не съм моряк
хубавец и много як,
че да плувам, плувам, плувам
морски да се налудувам.

МАЙЧИНИ ОЧИ

Нощем гледам към небето
мигат ясните звезди
сякаш греят ми сърцето
мили майчини очи.

Татко казва, че и мама
някъде сред тях е там.
Някога били са двама,
после той останал сам.

Аз утеха съм му само,
мама няма я при нас
и на татковото рамо,
плача честичко без глас.

Гледам нощем към небето
с милионите звезди
но къде са те, къде са
майчините две очи?

ПРОЛЕТ В СЕЛО Е ДОШЛА

Из градината кокиче бяло
първо бързало да се покаже
на букетчета е нацъфтяло,
че е пролет идва да ни каже.

Край дуvara росните тревички,
махат с връхчетата си зелени,
а до тях разперили полички
теменужки сини наредени.

Лястовички къщата оглеждат,
те строители са неуморни
и за ден гнездата се нареждат
край прозорци и край порти дворни.

Топъл вятър клонките люлее,
разцъфтява всяка махала,
близкото поточе звънко пее
пролет, пролет в село е дошла.

ХИТРО КОТЕ

Малко, пъстро и игриво
с всички в къщи се закача,
ала още е страхливо,
щом му тропнеш и подскача.

По дървета се катери,
и се крие под чемшира
щом го кучето намери
бързо, вкъщи се прибира.

Лапичките си облизва
и нослето си умива,
там до печката на топло
то на топчица се свива.

Ей, че хитро котараче,
все преструва се, че слушка,
маляк Кристиян обаче,
най-обича да го гушка.

МЕЧТАТА НА БЕЛУШКО

Ех... Как искам само
днес някому да кажа,
че искам въвн сега
за малко да изляза.
Вкъщи е уютно, скучно.
А въвн Слънчо си играе
по тревички и лаленца
и как летят пчелички
с пеперудки над полето.
Нямам си и ключ,
а прозорецът – залостен.
Нямам си и телефон...
На кого ли да се обадя? .
Ясно! Ще стоя и чакам тук
да се върне палавият Гошко.
Той отваря вред вратите,
а после... даже не затваря.
Тогава ще изляза въвн
и няма, няма да се върна.
Нека да ме търсят всички
тук и там, по пътечка, друм...
аз докато се разхождам сам,
където си поискам...
Ех... прекрасно е на воля! .
Тъй си мислеше сега
котето само... Белушко.
Ала щом изтрака въвншната врата
бързо скри се в страх голям
чак в ъгъла и под леглото.

КАЛИНКА

Хей, Калинчице малка,
ти... накъде така
подранила по росица?...
Навярно вече бързаш,
но защо сама
утрото си срещаш
след нощта си тиха?
И как е нежен този цвят
в синьото до теб разцъфнал!
Разнася упоен аромат,
а ти до него блага и нетъжна.
И слънцето усмихнато сега
по теб се гали, а ти мечтаеш.
А аз... Йошинка съвсем сама
те съзерцавам и се радвам
на красивата ти пелеринка
с точкици, на капана по края ѝ.

СЛУЧКА

Сън сънува госпожицата малка.
Как с топката на бате Вали
по път самотен бърза Роми.
А е толкоз тихо из гората,
че въздухът искри чак до горе.
С топката се Роми заигра,
ала изведнъж я хвърли нависоко.
Ами сега?... Какво да стори тя? .
Как без топката на Вали у дома
да се прибере. Ще жали горко.
Строго ще я хока мама Галя,
а пък тате Тео сърдито ще я гледа.
Вероятно Мила ще е най-добре,
на палавата Роми тя – сестричка,
ще се смее както тя си ще,
а Роми ще отрони и сълзичка.
Помощ искаше сега, ала къде е,
тя далече от дома е, чак в гората.
И сълзичките браздыха нейното,
мъничко и тъй тъжно личице,
че изпадна във беда голяма.
И притвори очичките си после,
размечта се, сякаш че насън е.
Как жирафчета на помощ идат
от нейната, детската градина.
Сега са, леле, три дори на брой
и едно връз друго как се възкачиха.
Сякаш направиха си стъпала,
до топката ѝ горе стигнаха.
И запляска в радост малкото дете,
килна шапка, слънчо се показа.
Топката бе вече в нейните ръце.
Смело се затича за към дома си.
На всички своя сън разказа.

ТИШО И ШАРО

Тръгна Тишо из полята
да дири Шаро – загубан.
Че излязъл рано-рано
през дупка на плета голям.
Ала знае Котьо как и как,
отново него да намери.
Въоръжи се със мерак
с пушката на чичо Пели.
Тъй страшилище ще бъде
и Шаро ще открие бързо.
Ще го сплаши, както знае –
друг път пред себе си плета
с двора вкъщи да не бърка.

МЕЦАНА

Рано тръгна Меца през горица,
да си дири за дечицата храница.
Коренче да дръпне или шишарка,
а желъдче дано намери, си мечтае
пътьом из гората таз грижовна майка.
Ала не щеш ли... ето... притъмня,
а Мецана как ли дори и не разбра,
че към дома си пътечката изгуби.
Дълго-дълго се щура из гората тя,
мечетата я чакат, а са луди – щури.
Тогава Зайко сам някак изведнъж,
пред нея смело, гордо той застана.
Смелчакът мигом болката разбра,
за лапата на Меца бързичко се хвана
и я поведе с стъпка смела и отбрана.
А там... очакваше я мечешка тайфа,
гладна, леле... воят стига до небето.
И обграждат я отвред цели пет деца,
и бързат да похапнат, че им стърже
тоя глад в коремчето им празно, клето.
Доволно Меца после лапите потри,
мечетата са сити вече и щастливи.
Сега играят пак, а там някое си скри,
главицата си то до нейната положи
и потъна в дрямка сладка до зори.

БУДИЛНИК

Тоз часовник странен е у нас чудат,
на глас постоянно знае да мърмори.
Живот отмерва единствено във такт
и за нищо с никого не ще да спори.
С чудновати цифрички е и във кръг
и как ме гледат странно от стената.
А аз все броя напред-назад-напред,
каня им се тихо с пръст из мрачината.
Ала щом и камбанките му затрептят,
изведнъж всички на часа се будят.
Всеки бърза де насам– натам във бяг,
баня, тоалети... Ах... що да сторят.
И будилникът се смее с пълен глас,
по циферблата му стрелки танцуват.
А аз все броя – едно, че две, пак назад,
но пръстчетата на ръцете ми не стигат.

ПОД СТРОЙ

Стана Петльо още много рано,
а във тъмница хладна още беше.
Перчем си среса сръчно, само
за пазара там поне да се хареса.

После във излезе, на стобора,
позата зае, гласец за да извае.
И се провикна като за стотина,
та чак от къщи чу го чичо Славе.

После кокошките навън подбра,
на събрание им лекция изнесе.
Как строени във колона ей така
пред него с песен към пазара ще са.

Чу се бързо кокошата мълва,
пред него се строиха даже други.
От съседните дворища тука чак
прииждаха кокошки в строя чуден.

Петльо герест стъпва трака-трак,
с гордост той перчема си развява.
Ще напазаруват даже.... още как,
всички слушат, той пък повелява.

ЧЕТИРИЛИСТНА ДЕТЕЛИНА

През този летен следобед жаркото Слънце ярко озаряваше навред и с лъчистите си длани не само величествено позлатяваше гребена на вълните, а покорявайки ги с обаянието си, сякаш танцуваше грациозно с тях. В следващия момент приказната идилията на природните феномени неминуемо се оказа нарушена от случаен търговски кораб, който устремено напредваше към брега на един непознат остров, дето екипажът случайно откри по път.

Щом моряците слязоха на сушата, капитанът им заповяда да се разпръснат и да претърсят местността, тъй като користно се надяваше да открият скривалище със скъпоценности, за да забогатее. Служителите се подчиниха на заповедта му и поеха в различни посоки. Един сред тях на име Благо тръгна към гората. На останалите им се стори доста страховита, затова решиха да я заобиколят. За разлика от тях младежът се отличаваше със смелост, която те определяха като безразсъдство. По принцип той не случайно някога се реши да стане мореплавател. От малък четеше книги с приключения и мечтаеше някой ден да му се случи някое вълнуващо преमेждие. От друга страна оскъдицата и липсата на каквато и да е работа го принудиха да се заеме с тази служба. По тази причина храбро влезе в тайнствения лес.

За негов ужас гората наистина се оказа страшна и зловеща. Дърветата обезпокоително преплитаха хищническите си клони около него и заедно с бодливите трънаци един вид го възпираха. Въпреки препятствията, той не се отказа, а непоколебимо ги преодоля, само че опасностите не престанаха до тук. С всяка негова

крачка наоколо ставаше все по-мрачно и се чуваха чудовищни звуци, сякаш блуждаеха прокълнати призраци. Дори и тогава младежът не се изплаши, а продължи. В следващия момент за негово учудване тъмнината изведнъж се разсея и той се озова наред слънчева полянка, върху която беше разположена мистериозна могила. Тъй като бленуваше за скъпоценности, Благо предположи, че е пълна с такива и след като си направи факла, ентусиазиран влезе вътре. Остана изумен, тъй като се оказа пълна с перли, бисери и диаманти. Младежът обезумя от радост и побърза да напълни джобовете си. Реши да вземе само необходимото количество, което можеше да укрие от капитана и екипажа, възнамерявайки да се прибере у дома, да наеме собствен кораб и да се върне за останалото. Преизпълнен с щастие взе да граби от изобилието. Неочаквано в помещението изгря ярка светлина. Само след миг чудното явление се превъплъти в образа на възхитителна красавица, която застана пред момъка, заслепявайки го с елмазената си одежда, погледна го укорително и му рече:

— Аз съм феята, пазителка на съкровищата. Искам да те известя, че те са сублимни и принадлежат на това място. Ако някой посегне на тях и ги изнесе, го очакват безброй беди и злополучия завинаги. Наясно съм, че не си по-различен от останалите хора и се нуждаеш от подобни накити, за да тържествуваш, само че те няма да ти осигурят щастието, което търсиш. Видях, как преодоля всички мои препятствия, за да стигнеш до тук. Мислех, че те ръководи алчността, но благодарение на свръхестествените си способности надникнах в душата ти и разбрах, че те доведе решителността. Имаш добро сърце и ако наред с него притежаваш и разум, ще си тръгнеш от тук с празни ръце, без да казваш на никого за съществуването на това място. В замяна аз ще те

възмездя по друг начин. Съдбата те доведе при мен и аз ще те упътя в посока на късмета ти. Излез и се върни на сияйната полянка, където растат детелини. Постарай се сред множеството да издириш и откъснеш четирилистната. Една единствена е и ще бъде твоето бъдеще. Основно помни, че сполуката не се постига толкова лесно, както предполагаш. Ще трябва да я отвоюваш. Няма случай, при който просто така да вземеш богатство наготово и охолно да си изобилстваш без последствия.

Първоначално Благо се поколеба, но предпочете да се съобрази с волята ѝ:

— Радвам се, че направи верния избор. Както вече ти споменах, съм вълшебница и по всяко време можех да ти противодействам. Просто исках да се уверя, че не си сребролюбив и си достоен за детелината, която съм ти отредила. Върви и я вземи – окуражи го чародейката.

Младежът се отнесе скептично към заръката ѝ, но все пак нищо не губеше, ако я послуша. По тази причина напусна могилата и се върна на полянката, заемайки се да открие четирилистната детелина. Задачата му се оказа изключително трудна. Всички до една бяха с три листа. Търси я дълго, докато накрая се умори. Предполажи, че повелителката го е заблудила с цел да не посяга на бижутата ѝ, когато изведнъж я забеляза. Вгледа се по-внимателно и наистина видя, че листата ѝ са четири. Значи пазителката не го бе измамила. Тогава той откъсна творението и го прибра на сигурно място в джоба на дрехата си, като същевременно недоумяваше ползата му, тъй като не беше суеверен. После, както следваше, се върна на брега, където капитанът вече разпитваше моряците относно плячката им, а те сконфузено свеждаха погледи предвид празните си шепи:

— Ами ти?! – обърна се към него ядосан командирът. – Не изрови ли нещо?! Все пак се забави толкова дълго?!

— Абсолютно нищо – поклати жално глава Благо. – В гората освен шубраци друго не съзрях – заяви категоричен младежът, спазвайки обещанието си към феята.

Капитанът побесня, но не му остана друг избор, освен да преглътне своята неудовлетвореност и тъй като нямаше причина да се бави повече, призова подчинените си да се върнат обратно на кораба, нареждайки им да отплават. Така Благо отново се озова в открити води, отдалечавайки се напълно от богатствата, и отнасяйки със себе си вехнещата детелина като единствената скъпоценност.

Щом пътуването приключи, младежът се прибра в осиротелия си дом, където за жалост никой не го очакваше. Родителите му отдавна се бяха споминали, оставяйки го самичък на света, а той разчиташе изцяло на себе си, за да оцелее. Влизайки в скромната си къща, в която поради липсата на близки атмосферата му се стори тягостна, се зае да подреди. После, докато приготвяше оскъдната си вечеря, погледна през прозореца и видя запустялата нива. Не беше обработвана отдавна и той се замисли с какво да я засее. Ангажиран с разсъждения, се нахрани набързо и тъй като се чувстваше изключително изморен, легна да почине. През това време го измъчваше следното противоречие:

— Дали постъпих правилно, като замених перлите за една обикновена четирилистна детелина, дете уж щяла да ми донесе късмет?!

Същевременно погледна растението озадачен, след което изтощението го надви и заспа дълбоко.

На сутринта слънчевите лъчи го събудиха гальовно, ободрявайки го с топлината си. Той отвори очи и ненадейно изумя от изненада, защото на масата видя сервирана ароматна каша, която все още пушеше. Явно бе току-що приготвена. Тъй като изпитваше неописуем глад, младежът се втурна към трапезата и лакомо я

излапа. Оказа се невероятно вкусна, но Благо главно го вълнуваше въпроса относно мистериозния кулинар. По тази причина излезе навън, за да провери, дали загадъчният му благодетел не е наоколо и остана още по-смаян от необикновената гледка. Разтърка очите си, за да се увери, че не сънува, но се оказа, че е съвсем буден и чудото пред него е истина. Изоставените лозя бяха отрупани и готови за бране. Въпреки удивлението си, младежът не чака и минута, а грабна една кошница и взе да къса гроздовете. Труди се неуморно през целия ден, като му предстоеше още много задачи да свърши, но тъй като Слънцето залезе, му се наложи да ги отложи за следващия. Прибра се, вечеря набързо и легна да почива.

На заранта, на масата отново го очакваше апетитна закуска. Щом блажено се засити, излезе навън, за да продължи с работата си, но пак остана смаян, защото някой го беше изпреварил. Гроздовете се оказаха до последния обрани и прибрани в дървените бъчви в избата, за да ферментират. Дори да не проумяваше неправдоподобната ситуация, мисията му завърши успешно, така че за момента можеше да отдъхне. Знаменията обаче не приключиха. През нощта, докато спеше, му се стори, че дочува нежен женски глас, който му прошепна:

— Утре виното ще е готово. Занеси го на пазара. Там ще срещнеш богат търговец, който ще го купи.

Призори слезе в зимника и се убеди, че не е блънул и сънят му е съвсем реален. Сети се за заръката и се зае да я изпълни. Откара пенливата течност на тържището и действително според повелята заможен прекупвач се заинтересува от стоката му и пожела да я изкупи цялата. Плати му добре и привечер Благо се завърна вкъщи с достатъчно средства, смятайки, как да ги умножи. Същевременно се размисли относно споходилия го късмет. Предположи, че е вследствие на

чудодейна сила, която действа винаги нощем, докато спи, затова реши този път да остане буден и да разкрие истината.

След като се нахрани, легна, както правеше обикновено, само че сега само се престори на заспал, докато скришом надничаше с едното око. Вътре беше тъмно и той разчиташе единствено на лунната и звездна светлина, за да вижда.

Известно време не забеляза нищо необикновено, но нямаше начин да приеме, че си е въобразявал, тъй като узрелите лозя задължително доказваха свръхестествена намеса. В следващия момент, когато вече губеше търпение, съзря, как страниците на любимата му книга, между които лично беше поставил четирилистната детелина, се разгръщат и тя се появява, преобразявайки се в прелестна девойка. Златните ѝ коси озариха мрачната стая като Слънце, така че младежът успя да я огледа добре и остана очарован от изяществото ѝ. Същевременно я видя, как размахвайки крехките си ръчици и посредством вълшебства се заема да твори чудеса, както стори предишните дни. Благо нямаше намерение да я изпусне, затова се възползва от момента. Скочи от леглото и ѝ препречи пътя, при което тя се изплаши, виждайки левента пред себе си:

— До кога възнамеряваше да се криеш от мен?! – попита я строго той.

— Не бях сигурна, че си готов да приемеш истината за съществуването ми – отвърна му спокойно красивицата с мелодичния си глас, който той разпозна, тъй като вече го беше чувал в съня си.

— Коя си ти?

— Аз съм горска самодива и феята от могилата със съкровищата е моя покровителка. Тя остана удовлетворена от решението ти да се откажеш от елмазите в замя-

на на късмет. Изпрати мен да съдействам на просперитетата ти, само че не бях сигурна дали съм желана в живота ти, или единствено се стремиш към собствено охолство?!

Първоначално Благо я погледна равнодушен, но тъй като долови любов в погледа ѝ, осъзна, че за краткото време в дома му го бе обикнала и копнееше да остане:

— Разбира се, че си добре дошла – отвърна ѝ сърдечно той. – Къщата е празна от години. Чувствам се самотен в нея. Дори да не вярваш, винаги съм искал да създам семейство, само че не разполагах със средства за тази цел. Надявах се да се сдобия с такива и след това, като намеря подходящата жена, да се задомя. Тогава най-ненадейно връхлетя ти и разтърси традиционното ми ежедневие. Готов съм да се ожена за теб, стига и ти да ме искаш.

В очите на девойката заблестяха сълзи от радост, след което развълнувана промълви въодушевено съгласието си.

На сутринта Благо замина за града, за да договори сватбата със свещеника, като остави годеницата си сама вкъщи.

Възползвайки се от отсъствието му, възрастният му съсед се промъкна. След завръщането му коварният мерзавец го наблюдаваше скришом и също се изненада от чудесата, които му се случиха. По тази причина предпочете да разузнае. Издебна младежа и щом достатъчно се отдалечи, надникна през прозореца на дома му. Онемя, виждайки девойката да разтребва посредством магическите си възможности. Впечатлен от хубостта и дарбата ѝ реши, че е подходящата невеста за не дотам начетения му и прилежен наследник. В тази връзка почука на вратата. Мислейки, че любимият ѝ се връща, къщовницата побърза да отвори. Озадачи се от появата на нечакания гост, който я погледна с престорена усмивка и любезно ѝ се представи:

— Аз съм комшията на Благо. Познаваме се от години. Толкова сме близки, че на практика го смятам за свой син. Дойдох да го навестя, тъй като отдавна не сме се виждали. Тук ли е?! – попита двуличникът, поглеждайки лукаво.

— За жалост излезе – отвърна учтиво момичето.

— В такъв случай няма да го чакам. Ще дойда друг път. Само ще те помоля да донесеш малко вода, за да напоя коня си. Изглежда ми изтощен.

— На драго сърце – отвърна почитателно девойката и се зае да изпълни молбата му.

Веднага отиде при герана и спусна ведрото, а щом се напълни, го изтегли и се приготви да го поднесе на животното, което реално не беше толкова жадно. Всичко представляваше замисъл от страна на стария хитрец. Целеше да я накара, да излезе навън и щом го направи, я издебна в гръб и я удари по тила, при което тя загуби съзнание. Знаейки вече за свръхестествените ѝ способности, трябваше да осуети предполагаема съпротива от нейна страна. След това я положи върху гърба на коня, седна зад нея и препусна към имота си. В онзи момент нямаше кой да ѝ помогне, тъй като къщите им с тази на Благо се намираха извън селото.

През това време младежът договори деня на венчавката със свещеника и побърза да се прибере, за да съобщи добрата новина на любимата си. Обезпокои се, когато завари портата широко отворена и още повече се притесни, щом не откри годеницата си никъде. Не можеше да предположи за позорната постъпка на недостойния си съсед, който я отведе и я затвори в дома си. Безчестникът подробно разказа събитията на съпругата си и тя го подкрепи в намерението му да се възползват от заложбата на момичето. Тъй като беше знахарка и познаваше силата и предназначението на билките, свари отвара, с която омаломощи затворни-

цата, за да ѝ попречи да се бунтува. През това време двамата с мъжа ѝ я увещаваха да им служи:

— Не мога! – отвърщаше им изтерзаната девойка.
– Няма да се получи! – опитваше се да ги вразуми тя.

Те обаче не я послушаха и я принудиха да изпълни нарежданията им, но както ги убеждаваше тя, вместо берекет последваха несгоди. Още на следващата сутрин завариха цялата реколта унищожена, а синът им се разболя тежко:

— Ти ли ни причиняваш това?! – укоряваше я жестоката стопанка.

— Казах ви, че ще се последват бедствия, тъй като аз не ви принадлежа! Откраднахте чужд късмет, за чийто избраник беше отредена благодат, а на вас ви се полагат неволи!

— В такъв случай, щом няма да извлечем полза от нея, а само ще ни пакости, по-добре да я премахнем – предложи похитителят ѝ.

Тогавя коравосърдечната му жена със злокобно изражение рече:

— А може да проверим още една възможност. Нека опитаме да се отървем от повелителя ѝ. Щом го няма, ние ще бъдем нейните господари. Ако не се получи, тогава ще я погубим. Нищо не губим, ако пробваме.

Мъжът ѝ я погледна със злорадо задоволство. Той винаги се възхищаваше на мъдрата си съпруга и за пореден път подкрепи идеята ѝ, чиято чудовищност ужаси клетото момиче.

През това време Благо неуморно търсеше годеницата си навсякъде, но без успех. През една от следващите вечери, когато се прибра уморен и обезкуражен, ненадейно без негово разрешение вътре нахълтаха двамата съпрузи, които водеха своята пленница със себе си. Младежът изтръпна, когато я видя толкова бледа и измъчена:

— Идваме да преговаряме! – рече му грубо бездушната му съседка. – Научихме за дарованието на момата, само че както вече се убедихме в думите ѝ, не е способна да ни робува, тъй като била твоят късмет. Откажи се от нея, за да можем ние да се възползваме от способностите ѝ.

Благо спокойно изслуша претенциите им, след което отговори:

— Само един безумец се отказва доброволно от късмета си. Той идва само веднъж в живота и е безценен.

Позицията му разгневи престъпниците.

— В такъв случай се пригответе да посрещнеш последиците от грешните си решения! – изкрещя му бясна злосторницата и заедно със съпруга ѝ се приготвиха да го нападнат.

В момента обаче, когато го атакуваха, изведнъж замръзнаха на място и не успяваха да помръднат. Възпря ги самодивата, чиито сили ненадейно се възвърнаха вследствие предаността на любимия ѝ. Тъй като двамата с него имаха добри сърца, решиха да не отмъщават на подлещите, а само ги прогониха от дома си. Те обаче бяха твърде неумолими и не можеха да преживеят поражението си, затова предпочетоха да си отмъстят. Още щом излязоха, залостиха вратата отвън и подпалиха къщата. Огънят бързо обхвана постройката и притесни двамата ѝ обитатели. Девојката възнамеряваше да го загаси посредством магическите си способности, само че за беда една греда падна и я удари, при което тя загуби съзнание. Благо на свой ред настървено продължи да търси изход, само че усилията му не се увенчаха с успех. Накрая се обезсърчи и предпочете да прекара последните мигове с любимата си, вземайки я в обятията си:

— Провалих се – терзаеше се той. – Щастието се намираше в ръцете ми, а аз не съумях да го запазя!

— Не си, понеже до края не се отказа от него и му остана верен – прошепна му познат женски глас от невидимо присъствие.

В същия момент любимата му ненадейно отвори очи, озарявайки го с блясъка на сияещите си ириси, а само след миг той се увери в смисъла на дочутото послание, когато от небето изненадващо заваля силен дъжд и потуши огъня. Явно феята от острова със съкровищата и тяхна покровителка продължаваше да бди над тях и за пореден път им помогна. През това време, осъзнали провала си, злосторниците страхливо побягнаха, а обезумелият от гняв Благо заедно с гоненицата си възседна коня си и стремглаво препусна след тях. Скоро ги настигна. Момъкът смело се изправи насреща им. Очите му пламтяха от желание за възмездие, но когато възнамеряваше да ги накаже, изведнъж се усмири и свали оръжието:

— Не си заслужава да слагам грях на душата си, да омърсявам ръцете си и да помрачавам радостта си с безчестни люде като вас! Пощадявам живота ви, но забележа ли ви отново наоколо, ще бъда безкомпромисен!

Уплашени от заканата му алчните злодеи заедно със сина си страхливо напуснаха родното място завинаги и никога не им хрумна да се върнат, докато за разлика от тях двамата влюбени заживяха честити до края на дните си. Понякога се случваше да се изправят пред трудности, но безстрашно ги преодоляваха, тъй като ги обединяваха искрени чувства, а и късметът ги следваше неотлъчно.

ХАЛА ЗА КЪСМЕТ

Беше поредният летен следобед, през който знойното Слънце с цялата си мощ пламенно огряваше простора, омаломощавайки трудолюбивите земеделци. Един сред тях на име Бранимир неуморимо стопанисваше имота си, когато ужасяващи женски писъци го смутиха. Младежът веднага престана да коси ливадата и грабвайки сабята си, смело се втурна към леса. Насред горската поляна забеляза група бандити. Разпозна ги, тъй като често ограбваха собствеността му. Този път по необяснима причина те вместо стандартната плячка от храна, скъпи одежди и бижута бяха заловили една просякиня и я измъчваха, надсмивайки се над беззащитността ѝ. На практика злосторниците представляваха група от скитници и обирджии, които не умееха ловко да си служат с оръжие, а основно можеха да лъжат и крадат. По принцип се промъкваха нощем и отмъкваха необходимата им покъщнина. Така процедираха в земите на Бранимир, присвоявайки най-ценните му блага. Веднъж той ги издебна в мрака, но те успяха да избягат и известно време не смееха да безчинстват в този район, само че както изглежда се бяха завърнали и водеха със себе си необичайна пленница. Младежът недоумяваше действията им, но мотивите им не го вълнуваха. Главно пред себе си виждаше клетница в беда и трябваше да ѝ помогне. По тази причина извади сабята си и атакува престъпниците. В първия момент те се опитаха да му се противопоставят, но тъй като им липсваха отлични, бойни умения, каквито преди години той успешно усвои на фронта, разбраха, че не могат да го победят и страхливо избягаха:

— Благодаря ти, че ме спаси от тези злодеи, синко – рече му с искрена сърдечност заложницата, след като я развърза.

— Не разбирам, защо те бяха отвлекли, бабо?! – попита я озадачен младежът. – Какво искаха от теб?! На практика не ми изглеждаш заможна. Надявам се, че не греша?!

— Имането се измерва с благородството, момко – отвърна му мъдро възрастната жена.

— Едва ли тези безчестници са се интересували от човешки добродетели, така че продължавам да се чудя, какво всъщност са търсили?!

Старицата го погледна сериозно, след което заяви:

— Късмет издирваха, момче.

Отговорът ѝ изуми младежа:

— Те несъмнено са лоши, а ти си почтен, така че щастието се полага на теб – обясни му страницата. – Не ми задавай повече въпроси и не търси други отговори, а си върви със здраве и знай, че понеже си доблестен, сполуката ще те сполети.

Бранимир предположи, че вследствие на уплахата, старата жена бе временно загубила разсъдъка си, така че спря да я притиска с въпроси. Същевременно отзивчиво ѝ предложи да пренощува в дома му. Незнатата отказа, при което двамата се сбогуваха и всеки пое по пътя си – тя продължи напред, а той се върна в имота си и се захвана с работа. На практика забрави за заръката ѝ, тъй като не вярваше в пророчества, но привечер промени миогледа му необикновен феномен. Докато прибираще добитъка, от гората долетя силен тайфун и с един замах помете купите със сено. След това мистериозното явление се превъплъти в образа на дивна хубавица, която арогантно се надсмя над безсилието на момъка и озадачавайки го изчезна. На сутринта гневният Бранимир се зае да поправи вредата

и когато чак при залеза на слънцето привърши, халата отново се появи и стори същата пакост. Пак разпиля сухата трева, но този път не се задоволи само с тази беля, а продължи да щурее, вършейки куп олелии и на практика след няколко посещения разгроми стопанството на усърдния момък. Младежът побесня, но се оказа неспособен да възпре тази фурия:

— Това ли е късметът, който ми обеща, бабо?! – мърмореше бесен той, докато разтребваше дома си след поредния набег. – Нима по такъв начин ми се отплащаш за добрината, изпращайки ми подобна напаст?!

Тогава неочаквано някой изневиделица го нападна в гръб и той реши, че за пореден път е немирницата, само че сгреша. Показаха се бандитите, които отдавна замисляха покушение, за да му отмъстят. Те тайно проникнаха в дома му и подмолно го атакуваха. Възнамеряваха да го погубят и да присвоят собствеността му, само че когато смятаха да осъществят коварния си план, халата ненадейно се появи и ги връхлетя. Те си въобразиха, че са способни да я надвият, само че сбъркаха. Стихията ги сграбчи в мощната си хватка и ги отнесе надалеч. След това се върна при Бранимир и преобразявайки се в моминския си облик, смирена застана пред смаяния младеж. В онзи момент той се подведе вследствие на привидното ѝ спокойствие и тъй като беше поразен от външността ѝ, си въобрази, че я е покорил. По тази причина предвид неутолимия си копнеж да я залови, невъздържан се пресегна към нея, само че щом я докосна, тя веднага се развилня като буря и му се изплъзна, отлитайки далеч. Младежът се притесни, тъй като в стремежа си да я задържи при себе си, с прибързаната си постъпка я подплаши. По тази причина се налагаше да ѝ се извини и да действа по-разумно, за да я спечели. Все пак тя беше хала.

Притежаваше буйна природа и ако възнамеряваше да я направи своя невяста, трябваше търпеливо да я завоюва. Оставаше тя да се завърне, за да се помирят, но тя не го направи, при което той започна да се отчайва и си даде сметка, че ако искаше да се венчаят, се очакваше да я открие лично. В тази връзка се амбицира да я намери, но тъй като не знаеше скривалището ѝ, се сети за старицата. Тя му предрече появата на халата, така че единствено тя можеше да го заведе при нея. По тази причина се запъти към мястото, където спаси гадателката. Щом пристигна, започна да я призовава. Първоначално не получи отговор и тъкмо взе да се обезсърчава, когато старицата внезапно се появи:

— Защо ме викаш?! – попита го изненадана тя. – Надявам се, че не си тук, за да ме упрекнеш за чудодейната сила на халата?! Вярно че е малко необузdana, но иначе не е лоша. Силата ѝ притежава и положителни страни.

— Така е, бабо. Първоначално бях бесен заради набезите, дето ми причини с лудориите си, но реално имаш право! Не е зла, а просто притежава непокорен нрав! Природата ѝ е такава! Все пак е хала и въпреки поразите си, ме избави от нападението на онези бандити, дето от дълго време плячкосват имота ми! Тогава разбрах, че е загрижена за мен и може би не съм ѝ безразличен, понеже аз я харесвам! За жалост изчезна и недоумявам как да я откроя! За теб се сетих и се нуждая от помощта ти! Каж ми, ако знаеш, къде е! – настояваше разпалено момъкът.

— Убежището ѝ за мен също е загадка – отвърна печално старицата. – Както сам каза, тя е хала и никой не е способен да я контролира. Ходи и вилнее, където си пожелае. Тъй като живеех сама в гората, тя се появи и понеже се отнесох с почит към нея, тя започна понякога да ме навестява и се сближихме, но не притежа-

вам силата да ѝ диктувам. Тя е господар на чувствата и действията си. Тъй като безкористно ме спаси от онези разбойници, узнах, че си съвестен и реших да те възнаградя. Нямам пари, но предположих, че на достоен младеж като теб му трябва обич вместо имане. По тази причина споделих на приятелката си за теб и я насочих към дома ти. Макар да е вироглава, тя също се нуждае от нежност. Може би това е начинът да я усмириш. При мен поне този метод сполучи, но не го разкрих на онези злосторници. Те по този повод ме заловиха. Сновейки из гората, разбраха за дружбата ми с халата и решиха, че тя би било идеалното оръжие, за да забогатеят. Аз обаче вече ти казах, че нямам власт над нея. Тя лично избира, с кого да дружи и щом те е посетила повече от веднъж и ти е помогнала в беда, значи също те одобрява.

— Да, но изчезна и повече не се завърна! – терзаше се младежът.

— Явно иска, след като я намериш да спечелиш благоразположението ѝ и по този начин да ѝ докажеш обичта си. Направи го с нежност и благородство.

Тогава бабата си тръгна, а Бранимир се зае да издири любимата си. Призова я да се появи, изразявайки се любезно, както покровителката му го научи. Не след дълго забеляза, как листата по дърветата започнаха игриво да танцуват и от леса долетя вихрушка, която спря пред него, трептейки грациозно. От своя страна младежът откъсна от росната поляна най-прекрасната теменуга. Така провокира стихията да се преобрази в пленителната девойка. Едновременно дарявайки ѝ ароматното цвете и омайвайки я с нежни слова, завоюва целувката ѝ. Щом устните им се сляха, душите им се преизпълниха с вълнение, така че двамата не доловиха грозящата ги опасност. Само след миг Бранимир усети, как някой го атакува в гръб и в същия момент

видя, как друг мерзавец от разбойническата банда изневиделица посегна на девойката. Вследствие на удара тя загуби съзнание и се свлече на зелената морава, а нападателят се възползва от нейната безпомощност и бързо я затвори в желязна клетка. Останалите пък обкръжиха Бранимир, обезоръжиха го и го завързаха за едно дърво.

Привечер халата се съвзе и осъзнавайки, че се намира в плен, започна да буйства с надеждата да се освободи, само че заради железните решетки на клетката не успя и след множеството неуспешни опити се предаде омаломощена. През това време престъпниците я наблюдаваха злорадо и тържествуваха по повод страданието ѝ. Бранимир се измъчваше относно болката ѝ и се терзаеше, че не можеше да ѝ помогне, тъй като също беше пленник:

— Какво възнамерявате да правите?! – призоваваше ги младежът да му разкрият намеренията си. – Доколкото съм наясно, никой не е в състояние да наложи на халата волята си!

— Така е – отвърна му самонадеяно водачът на бандата. – По тази причина си ни нужен ти. Тя явно изпитва чувства към теб и за да не те нараним, ще ни се подчини.

Младежът погледна към клетницата за отговор и след като тъжният ѝ поглед потвърди тезата на мерзавеца, се обезкуражи. За разлика от трагичната съдба на двамата влюбени злосторниците имаха повод за празник, затова пируваха покрай пламтящия огън до среднощ и тъй като погълнаха огромно количество вино, не след дълго един подир друг заспаха. Тогава будният Бранимир усети нечие загадъчно присъствие край себе си:

— Не вдигай шум – предупреди го старицата и негова покровителка, която тихо се промъкна в мрака при него. – Разбрах за бедата, която ви сполетя с моята приятелка и дойдох да ви помогна – рече му, шепнейки

тя, докато го развързваше. – Между другото в този момент имаш правото да избираш. Можеш да отмъкнеш крадените от бандитите скъпоценности и да избягаш с тях, за да ги продадеш и да живееш в охолство, или както е редно, предпочитай да спасиш халата, която предварително ме убеди, че обичаш и възнамеряваш да направиш своя невяста.

През това време девойката наблюдаваше избраника си тревожно. Той обаче изобщо не се двоумеше по отношение на решението си, а самоуверено грабна една сабя, за да се въоръжи и внимателно се промъкна до спящия предводител на шайката от подлещи. Достигайки го, бръкна в джоба на дрехата си и извади ключовете. Бързо изтича до клетката, пъкна правилния в отвора, само че за нещастие, щом го завъртя, вследствие на скърцането, главатарят се събуди и ядосан скочи на часа, за да предотврати бягството. Същевременно извади сабята си и атакува момъка. Бранимир от своя страна храбро отвърна на удара, при което двамата се впуснаха в люто сражение. Чувайки врявата, останалите също се събудиха и се опитаха да се изправят на крака, за да помогнат на предводителя си. За жалост бяха твърде опиянени от виното и се забавиха, така че смелият момък успя да надвие противника си и да освободи любимата си. Щом се озова навън, тя веднага се превърна във фурия и яростно връхлетя похитителите. Мощно ги завъртя в стихията си, но место да ги погуби, както заслужаваха, тъй като беше благородна, прояви милост и ги отнесе на север, изоставяйки ги да се борят за оцеляването си сред жестоките студове и снегове. След това се върна обратно при любимия си, обгърна го в чувствените си и изящни обятия, при което двамата се възнесоха, реейки се като птици из простора, споделяйки щастие и обич.

ТАЙНСТВЕНАТА ВРАТА

Сара беше малко, около десетгодишно момиче, което живееше в покрайнините на старинно планинско градче, заедно със своите родители. Къщата им се намираще в края на стръмна уличка, която в горния си край опираше до малък парк, който се беше сраснал с планинските дъбрави. Така паркът и планината незабележимо преминаваха в една гъста и трудно проходима растителност и не беше лесно да се разбере докъде са границите на парка и откъде започваше планината. Но именно тази тайнсвена растителност омайваше децата от тяхната уличка и те често ходеха там, тичаха необезпокоявани от никой из празните алеи, криеха се или си разказваха невероятни случки и небивалици. Понякога Сара сама отиваше в парка, обикаляше го, радваше се и миришеше уханните цветя и разбираше, че тук има нещо, което я привлича с неудържима сила. Но какво беше това, тя не осъзнаваше. Веднъж, като обикаляше из алеите, се натъкна на някаква Тайнсвена врата, която беше обрасла с гъста растителност. Тя беше леко откряната и когато надникна, видя невероятна цветна градина, излъчваща силно благоухание. В дъното се синееше приказна къща. Едно беше впечатляващо – тишината и пустотата, която се стелеше наоколо. Сара не посмя да влезе. Сякаш нещо я възпря. Вечерта, когато се прибра вкъщи, тя не разказа на родителите си за своето откритие, а запази мълчание. А през нощта сънува странен сън...

Сара изведнъж се беше озовала пред тайнсвената врата на непознатата цветна градина. После тя откряна бавно и внимателно вратата и влезе предпазливо. Вървеше бавно, като се оглеждаше ту наляво, ту на-

дясно. Но тишината беше обгърнала всичко наоколо. Градината издишваше своите благоухания, но всичко наоколо пустееше. Пуста беше и Синята къща. Поне така изглеждаше. Дали от силната и непозната благовония или от нещо друго, но главата се замая и тя полетя в пространството. Как се случи това? Не разбра. Усети само, че изведнъж се озова в някаква тайнствена машина, приличаща на пумпал, която се въртеше на бързи обороти, толкова бързи, че изведнъж разбра, че се движи над Земята и самата не осмисляше как всичко това се случва. Сара поиска да се доближи до илюминаторите, но от силната скорост всичко се тресеше. Тогава една здрава ръка я хвана и поведе към тях. Тя не можа да види лицето на Пришелеца, който ѝ помагаше, защото той беше много висок и едър. Осъзна само, че този „непознат“ беше доброжелателен. Самата тя не разбираше защо се случва всичко това. Непознатият Пришелец нещо говореше и обясняваше, както и посочваше една или друга галактика. Да, те се движеха с шеметна бързина между тях, които сияеха с причудливи и невиджани досега от нея светлини. Макар и малко момиченце Сара си помисли, че Вселената е колкото прекрасна, толкова и Велика.

На сутринта, когато Сара се събуди, смътно си спомняше нощното приключение в съня си. Тя намери обаче върху завивките си небесно-синьо перо, същият цвят като приказната къща в неизвестната градина. Разгледа го внимателно, а после го прибра в джоба на жилетката си. В училище мислеше непрестанно за синьото перце, а в късния следобед тя поведе приятелите си към Синята къща. Когато пристигнаха до Тайнствената врата, те плахо влязоха в благоуханната градина. А веднъж пристъпили, те усетиха как нещо ги привличаше към нея. Изведнъж Сара видя как нейното синьо

перце, което кой знае как беше изскочило от джоба, ги поведе към къщата. Нещо силно ги тласкаше към нея. Влизайки вътре, те видяха безброй огледала, опасали като лабиринт цялото пространство.

— Къщата с кривите огледала – извикаха децата.

— Ура-а-а! – викаха всички в един глас. – Колко е хубаво и интересно!

Децата обикаляха наоколо и се забавляваха истински. Така те не забелязваха, че постепенно се омотаваха в някакъв лабиринт и някак се отдалечаваха един от друг. Те просто играеха, веселяха се, а той лабиринтът ги увеличаваше все повече и повече. Нещо необичайно се случваше. Гласовете им глъхнеха и не можеха да се достигнат. Все едно „нещо“ ги теглеше все по-навътре и те нямаха власт над тази сила. Тогава Сара си припомни нощния сън и се досети, че странностите не са случайни. Изплаши се и започна да вика своите приятели, а после тръгна да ги търси. Но на помощ се притече синьото перце. То сякаш разбра нейните мисли, както и тревогите и ето че децата постепенно се събраха при Сара. Имаше нещо странно в поведението им. Всички бяха пребледнели и изплашени, както и никой не говореше. Перцето полетя пред тях и скоро се озоваха в парка, а Тайнствената врата изчезна, сякаш никога не е била тук. Децата се бяха умълчали, може би, защото всяко едно от тях беше изживяло нещо различно и необяснимо, а това ги беше изплашило безкрайно...

Мина много време. Децата ходеха в парка, но никога не споменаваха за случката. Те често се събираха, говореха си, че има някакви необясними потайности в техния парк. А Тайнствената врата и Синята къща бяха изчезнали. Само дето растителността беше станала погъста и непроходима. Изминаха няколко години и вече никой не си спомняше за случката, а и самите те бяха пораснали.

Но Сара нищо не беше забравила. Сега малкото момиченце се беше превърнало в красива и изящна млада девойка. Но тя често сънуваше как пътува с Вселенския кораб и как вижда Земята от висините невероятно синя и прекрасна.

Веднъж цялата група се събра в парка. Беше в началото на лятото. Предстоеше заминаване по курорти, след това щяха да се върнат за малко, за да се видят и сбогуват преди да се пръснат по света като малки мъниста. Всеки един от тях отиваше да следва в различни колежи и не се знаеше след завършването им „влять-рът“ накъде ще ги отведе. Бяха се събрали накуп и тихо си говореха и споделяха своите младежки тайни. Тогава един от тях изведнъж предложи да потърсят Синята къща с Тайнствената градина. Всички се спогледаха и хукнаха, водени от желанието за приключения.

И ето, че синьото перце изскочи от джоба на Сара и ги поведе. Тайнствената врата, този път беше по-широко отворена, а когато влязоха вътре те усетиха, че някаква тайнственост витаеше наоколо. Нещо силно и неудържимо ги влечеше към Синята къща. Влизайки вътре те чуха някакво тихо звънтене, сякаш огледалата нещо си нашепваха. По незначайни причините те се разделиха на двойки и започнаха да се вслушват в този неестествен шум. Лека по лека се отдалечаваха един от друг. Всяка двойка приятели се движеше безшумно и унесено и сякаш потъваше в неизвестни светове. Нещо необикновено се случваше, но не всички го разбираха. И изведнъж Сара разбра, че нещо особено витаеше наоколо, сякаш някаква невидима сила ги тласкаше към други светове, нямащи нищо общо с нашия свят. Тя се разплака. Викаше Синьото перце, за да помогне и доведе нейните приятели. Но то се въртеше на едно място, сякаш някаква вихрушка го изтласкваше назад.

После то изчезна. Мина много време, докато най-после се завърна, водейки част от тях, а те бяха преbledнели и уплашени. Липсваха четирима. Всички ги викаха, но дори помен нямаше от тях. Все едно нещо ги беше погълнало. Страхът ги повлече към изхода. Когато най-после се измъкнаха от Синята къща, те почнаха да се съветват и тръгнаха да уведомят своите родители.

Родителите бяха шокирани. Те нищо не знаеха за съществуването на Тайнствената врата, а от там и за Синята къща, както и за всички онези странности, които се случваха с техните деца. Сега, когато всички влязоха с особена предпазливост вътре и започнаха да я проучват, усетиха невероятната тишина и пустота. Огледалата не звънтяха, изчезнала беше и онази магическа сила, която ги влечеше към неznайни светове. Въпреки виковете на родителите и обхождането на къщата, четиримата им приятели ги нямаше, дори следа не откриха.

Безкрайно беше отчаянието. Всичко това беше невероятно и същевременно необяснимо. Само Сара знаеше или по-скоро се досещаше, че приятелите бяха отвлечени от неизвестни пришълци. И те никога не се завърнаха... А Тайнствената врата никога повече не видяха. Тя изчезна и повече не се отвори. Само растителността стана по-гъста и непроходима и през това място не можеше да се премине. Остана само прозвището на местността „Тайнствената врата“.

А Сара продължи да пътува в дългите нощи из тайнствената Вселена...

СРЕЩАТА НА ПОДВОДНИЧКО С МЕДУЗКО

На дъното на безкрайното синьо море живееше самотен Подводничко. Той беше много тъжен, защото нямаше близки и приятели. В такъв момент променяше цвета си – от син ставаше сив.

Един ден той реши да се поразходи из дебрите на морето, за да потърси приятели. Самотен и разплакан Подводничко започна своето приключение. От дълги години, обаче, не беше напускал дома си и сега се страхуваше. Първо се срещна с негостоприемните водорасли, които започнаха да му се присмиват и да му препречват пътя с думите:

— А, а, а! Ръждивко е тръгнал някъде? Излязъл е от леговището си!

Подводничко не обръщаше внимание на недружелюбните водорасли и се отскубна от тях с думите:

— Вие сте лоши и никога няма да успеете да си намерите приятели.

Подводничко продължи просълзен и докато мислеше се озова на Медузеното поле. Там самотен страдаше Медузко. Подводничко се приближи и заговори:

— Защо плачеш?

Медузко се смути и се скри под водораслите, но Подводничко продължи:

— Излез да поговорим. Нека се сприятелим, не се страхувай!

С леко недоверие Медузко си подаде главата, погледна плахо Подводничко и проговори:

— Какво искаш?

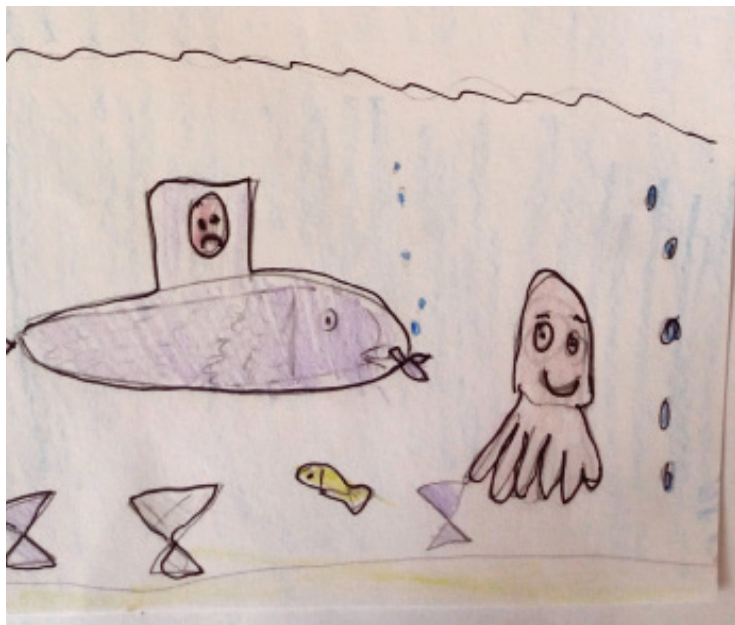
Подводничко отговори:

— Искам да станем приятели и да продължим живота си в приключения.

Медузко се успокои и видя на лицето на Подводничко добротата, която излъчваше.

От този ден нататък двамата станаха добри приятели и оттук започнаха приключенията им в дълбините на морето.

Но имаше и друго. За да възвърне синия си цвят, Подводничко трябваше да изплува на повърхността на морето и да се нагрее на искрящото слънце.

ПОДВОДНИЧКО И МЕДУЗКО НА ПРИЗРАЧНИЯ КОРАБ

След като Подводничко и Медузко се сприятелиха, станаха неразделни и всеки ден се впускаха в нови приключения.

Един ден Подводничко реши да покани най-добрия си приятел на гости вкъщи, за да му покаже колекцията си от морски миди и рапани. Медузко с удоволствие се съгласи да посети приятеля си.

Докато чакаше, Подводничко реши да разтреби къщата си. Изведнъж на вратата се почука и Подводничко отвори. Беше Медузко, който се беше облякъл празнично.

— Добър ден – каза Медузко.

— Добър ден – отвърна Подводничко и покани приятеля си да седне в най-хубавото кресло.

Медузко беше нетърпелив и искаше веднага да разгледа къщата на Подводничко. Приятелят му веднага се отпрати към колекцията с миди и рапани. На Медузко веднага му хрумна идея, да вземат част от мидите и рапаните и да отидат навън да си поиграят с тях. И двамата напълниха джобовете си и излязоха навън. По едно време Подводничко предложи:

— Да отидем да навестим изоставения кораб. Ще ти бъде интересно, Медузко.

Медузко само това и чакаше. Двамата се запътиха към кораба, но още не бяха се доближили, когато чуха глас:

— Какво търсите тук? Веднага си отивайте!

Обаче двамата решиха да проверят откъде идва този глас и влязоха в кораба.

Още на палубата ги пресрещнаха три призрака. При вида им Подводничко веднага промени цвета си, а Медузко успя да се скрие в една от каютите. Подводничко го последва, но и призраците тръгнаха по петите им. Подводничко сподели, че има план, как да се спасят и започна да го разказва тихо на Медузко.

— Искам да ти разкрия една тайна – каза Подводничко на Медузко.

Медузко беше нетърпелив да чуе:

— Разказвай!

— Мидите и рапаните от колекцията ми са вълшебни – каза Подводничко.

— Как така? – учудено запитва Медузко.

— Сега ще видиш – отвърна Подводничко.

Той извади от джоба си мидите, изрече вълшебните думи и изведнъж те се превърнаха в техни двойници. Така заблудиха лошите призраци, а Подводничко и Медузко успяха да се спасят.

Подводничко излезе на повърхността на морето, за да се порадва на слънцето и да върне цвета си.

ПОДВОДНИЧКО, МЕДУЗКО И РИБИТЕ

Един ден Медузко не се чувстваше добре – беше болен. До него беше приятелят му Подводничко, с когото водеха разговор.

— Само да се оправяш и ще те заведа на място, за което не си и мечтал – каза Подводничко.

Медузко нетърпеливо се замоли:

— Подводничко, разкажи ми за мястото, моля те!

Подводничко се правеше, че не чува и само повтаряше:

— Като се оправяш!

Медузко продължи да моли приятеля си, но той не отстъпваше.

Докато двамата водеха разговор, към тях се приближиха две акули и няколко хищни риби, които ги заобиколиха. Акулите се опитваха дори да захаят Медузко, но той изпускаше парливата си течност, която за кратко отдалечаваше хищниците.

Рибите се бяха захванали с Подводничко като го обиждаха:

— Ръждивко, Ръждивко! – крещяха те.

Подводничко веднага промени цвета си, защото не можеше да понася обиди, но изведнъж се сети, че в джоба си беше запазил от вълшебните миди и рапани.

Подводничко направи знак на Медузко да се приближи до него. Подводничко измъкна от джоба си няколко миди и изрече вълшебните думи. Така двамата приятели успяха да се спасят от хищниците.

След свадата с рибите и акулите, Подводничко и Медузко бяха щастливи, че са ги надхитрили. Сега оставаше Подводничко да излезе на повърхността на морето, да се порадва на слънцето и да върне цвета си.

ПОДВОДНИЧКО, МЕДУЗКО И МОРСКИТЕ КОСТЕНУРКИ

Днес Подводничко и Медузко бяха решили да помързелуват и да си говорят. Подводничко започна да разказва за стари приключения, които бе преживял от-давна. Медузко сякаш бе опиянен и не слушаше, само се прозяваше и гледаше в далечината. Изведнъж Медузко се сепна, защото му се стори, че нещо приближава към тях. Медузко се понадигна, за да разбере какво е това, което бясно се придвижваше към тях.

— Подводничко, внимавай! – извика Медузко.

Подводничко се изплаши и тутакси се преметна от другата страна до Медузко като светкавица. И двамата не можеха да повярват на очите си, защото пред тях имаше няколко огромни костенурки. Подводничко и Медузко понечиха да избягат, но не успяха. Костенурките ги бутяха, удряха, говореха грубо. Така Подводничко промени отново цвета си.

Костенурките плениха двамата приятели и ги заведоха в една много тъмна морска пещера и ги затвориха в отделни килии.

Подводничко се досети, че в джоба си има от вълшебните миди, но те не бяха достатъчни, за да се случи магията и да се освободят.

В джоба си Медузко също имаше от вълшебните миди, но той беше в друга килия и не можеха да ги съберат на едно място.

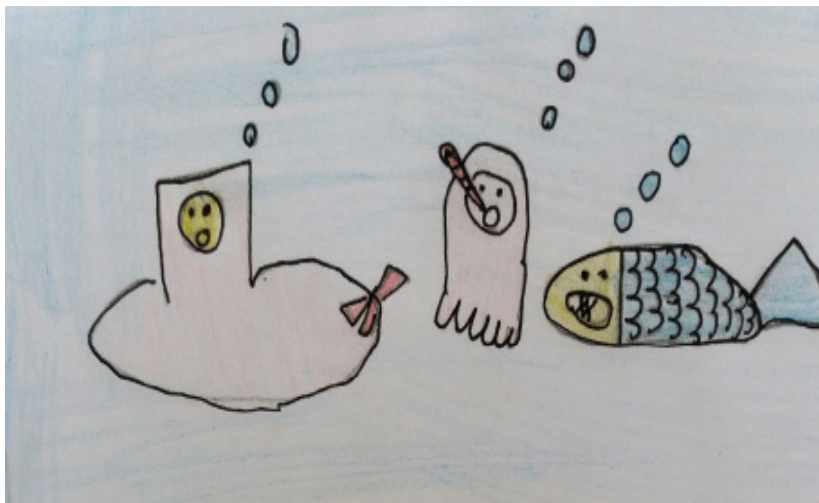
Подводничко и Медузко започнаха да кроят планове как да се спасят, но никой от двамата не можеше да измисли.

В съседната килия да Подводничко и Медузко беше затворен един огромен рак, на име Пацифик. Той

чуваше разговорите им и усещаше мъката на двамата. Пацифик реши да им помогне, защото знаеше много вълшебства, но с тях можеше да спаси друг, но не и себе си. Ракът започна да изрича вълшебства, и изведнъж килиите на Подводничко и Медузко се отвориха. Те не разбраха дори как се случи това.

След като бяха освободени, Подводничко и Медузко видяха рака. Той им разказа как е успял да им помогне. В знак на благодарност Подводничко събра всички миди, изрече вълшебните думи и Пацифик беше свободен.

След поредното приключение, Подводничко не забрави да излезе на повърхността на морето, за да се порадва на искрящото слънце и да възвърне цвета си.

ПОДВОДНИЧКО И МЕДУЗКО НА УЧИЛИЩЕ

Днес бе денят, в който Подводничко и Медузко трябваше да тръгнат на училище. И двамата очакваха този ден с нетърпение. Още в ранни зори Медузко чакаше Подводничко пред вратата на дома му. Изведнъж Подводничко чу почукване на вратата и се сепна. Механично попита:

— Кой е в този ранен час?

Медузко още по-нетърпелив отговори:

— Аз съм, отвори вратата!

Подводничко отвори веднага вратата и покани приятеля си да влезе вътре. Медузко отказа, защото с нетърпение очакваше момента, в който ще тръгнат. Подводничко побърза да се оправи по-бързо и двамата тръгнаха.

Когато влязоха в училището се отправиха към стаята. Там ги чакаше учителката госпожа Смит. Тя учтиво ги покани да седнат на чиновете си.

Още с първия урок Подводничко и Медузко намериха приятели в класа, с които станаха неразделни и всеки ден се забавляваха.

След първия учебен ден, Подводничко и Медузко бяха много щастливи, дори на път за вкъщи Подводничко започна да съчинява стихове:

*Аз съм вече в първи клас,
смея се на глас.
В училище за първи път
ще устроя моя знатен кът.
Учителката мила
стаята е подредила.
Букварчетата раздава
и ни обяснява.
Знания да съберем
и пливци достойни да растем.*

РОЖДЕНИЯТ ДЕН НА ПОДВОДНИЧКО

В началото на есента, през септември, Подводничко празнуваше своя рожден ден. Точно сега навършваше девет години!

Подводничко не спа цяла нощ, за да дочака сутринта и да приготви вкусната бананова торта с лика на любимите си морски герои – Спонджбоб, Патрик и Сепия.

Подводничко много обичаше рождения си ден, защото много харесваше срещите с приятелите си. Още не бе завършил тортата и на вратата се почука. Беше Медузко.

— Честит рожден ден, Подводничко! – каза му Медузко. – Днес на твоя празник ще дойдат всички наши съученици, дори и ракът Пацифик.

Подводничко се зарадва много и побърза да завърши тортата си, като помоли и Медузко да му помогне. Двамата я украсиха и бяха в очакване на останалите.

В 12 часа всички бяха пред вратата на рожденика. Подводничко любезно ги покани да влязат. Всеки прегърна Подводничко и му даде подарък.

Гостите се настаниха удобно. На дивана седнаха мидата Хен, октоподът Хеликс и рапанът Юго, а на стола се намести и Пацифик. До него Медузко и на най-красивото кресло седна рожденикът Подводничко.

Всички поздравиха Подводничко с песента „Честит рожден ден“!

Подводничко донесе тортата, запали свещичките и ги духна. Всички ръкопляскаха, само мидата Хен каза:

— Подводничко, преди да духнеш трябва да си пожелаеш нещо.

Подводничко заговори:

— Пожелавам си всяка година рождените дни да празнуваме заедно и да се веселим.

След като похапнаха всички се позабавляваха, Подводничко им показа колекцията си от морски миди и рапани. Никои не подозираше, че точно тези миди и рапани са вълшебни...

И МЕДУЗКО ПРАЗНУВА РОЖДЕН ДЕН

На следващата седмица и Медузко отпразнува рождения си ден. Той ставаше на девет години, както и Подводничко, нали бяха съученици.

Този път Подводничко реши да изненада приятеля си Медузко, като му направи най-вкусната торта на света. Но за целта трябваше да използва вълшебната си колекция от миди и рапани.

Подводничко взе няколко от мидите, изрече вълшебните думи и така сътвори най-вкусната и неотразима торта на света.

ПОДВОДНИЧКО И МЕДУЗКО ОТНОВО НА УЧИЛИЩЕ

В края на лятото започна новата учебна година, Подводничко и Медузко пак тръгнаха на училище. Тази година те вече бяха във втори клас.

В уречения ден приятелите станаха рано, измиха се, облякоха се и се запътиха към училището. Двамата носеха цветя, които подариха на госпожа Смит. Бяха нетърпеливи да се срещнат със съучениците си, за да се впуснат в нови приключения.

Днес Подводничко и Медузко учиха за новите изобретения и за другите светове, които се намират извън пределите на морето.

След края на учебните занятия, двамата приятели решиха да проверят дали наистина има други светове. Подводничко каза на приятеля си:

— Да знаеш, аз когато изляза на повърхността на морето, за да се напека на горещото слънце, забелязвам, че в далечината има суша и растителност.

Медузко нетърпеливо възкликна:

— Как е възможно това?

Подводничко започна да убеждава приятеля си, че наистина е така, и Медузко стана още по-нетърпелив.

— Нека отидем там, Подводничко – закрещя Медузко. – Нека отидем, моля те.

Подводничко сякаш за миг отстъпи, но не забрави, че светът извън морето може да бъде опасен за приятеля му Медузко. Но дали е така?...

БАНАНОВОТО ДЪРВО

Имало някога едно малко дърво на планетата Ябълка, което умеело да плаче с човешки сълзи.

Всички го питали защо плаче, а то отвърщало:

— Искам да видите формата на сълзите ми!

А те наистина били странни – продълговати, жълти, с форма на банан. Но на планетата не растели банани, а само ябълки.

— Защо ти трябва да наподобяваш непознати форми? – казало веднъж по-малкото дърво, което стояло на метър от особеното, наречено донякъде неправилно – Бананово.

— Винаги ме блазни непознатото – отвърнало Банановото дърво. – Обичам да изглеждам по-различно, отколкото съм. Това ми дава някаква вътрешна свобода.

Веднъж на планетата се приземил един кораб, от който обаче слезли истински банани. Те се приближили до Банановото дърво и го загледали как плаче. А то наистина плачело от радост, че вижда истински банани.

— Здравейте, приятели! – проговорило дървото. – Колко време ще останете тук?

— Ден-два – отговорили бананите. – А ти защо си толкова привързан към нашата цивилизация?

— Някога, още в миналия си живот – казало дървото, – сънувах, че ям банани. Това толкова ми хареса...

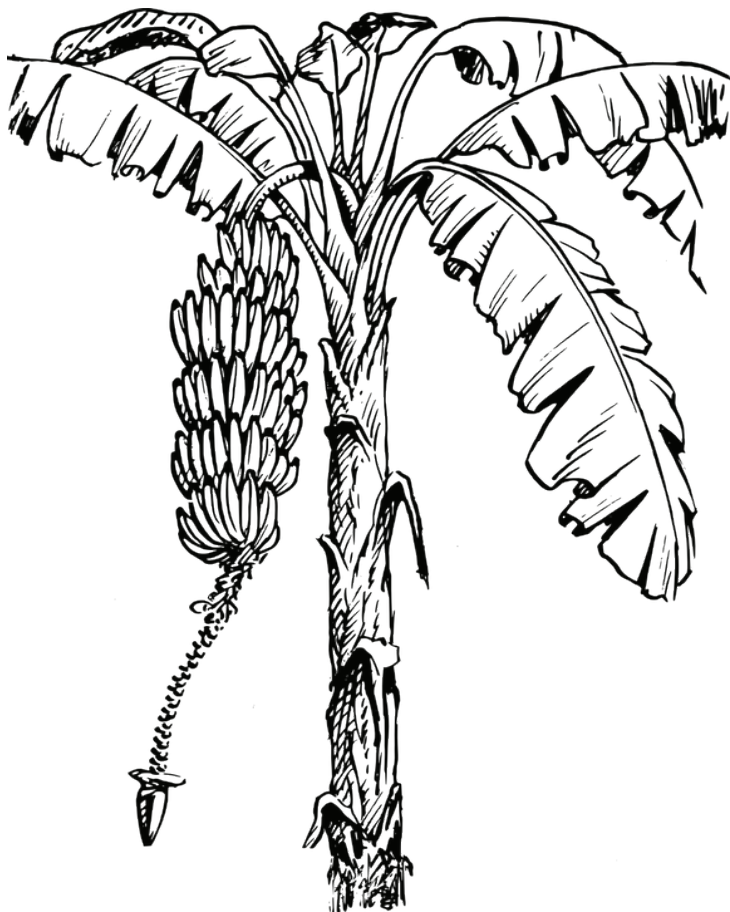
— Могат ли дърветата да ядат банани? – учудили се пришълците.

— Не, разбира се – отговорило дървото. – Това беше просто сън. Но аз не можех да го забравя и до днес си го спомням.

— С какво толкова те впечатли този сън?

— Никога не съм яло банани – отговорило дървото. – Там е работата. Бих искал да опитам, а не зная как.

— Не ти и трябва – отговорили бананите. – Винаги си струва да има неща, които не си опитвало. Не вярваш ли? Иначе животът е толкова безинтересен.

СЪНЯТ НА МИК

Мик седнал край реката и се загледал в блестящата вода. Не след дълго видял отражението на странен облак. Когато погледнал към небето, облакът изчезнал.

На следващия ден по същото време Мик пак седнал на брега и отново видял чудноватия облак във водата. Той протегнал ръка и докоснал гладката повърхност пред себе си. Почувствал, че нещо го тегли към водата. Навел се, паднал в реката, но не потънал. Облакът се превърнал в лодка, която се движела сама по посока на течението. Изведнъж лодката спряла, после започнала да се издига нагоре, като постепенно увеличавала скоростта си. Когато се издигнала високо над къщите, тя вече имала форма на космически кораб, а Мик се видял пред командно табло. Над него имало екран, който предавал движението на кораба. Описвал и траекторията на други подобни кораби. Мик натиснал първото копче на пулта и видял на екрана повърхността на близката планета Зиппа. Не се забелязвала растителност край огромната водна площ, която се издигала и образувала причудливи форми. Постройките край водата изглеждали направени от леки материали.

Отворила се една врата, откъдето излезли две същества с костюми от лъскава материя. Те си говорели нещо. После отново влезли в постройката, която била свързана с други подобни посредством тръби. Мик поискал пълна информация от компютъра за планетата Зиппа.

Отговорът гласял, че тя представлява подходящо място за почивка. Жителите на Зиппа били преселници от други планети, занимавали се с изследователска дейност, но я поставяли в услуга на добрите си намерения. Агресивността им била чужда, ненавиждали за-

висимостта и се прекланяли пред безкрайното небе. Летели често до своите братя отвъд чертата на времето и това ги обогатявало с нови гледни точки. При тях не съществувала смъртта в чист вид, познавали само осмислената трансформация и били нейни любители. Прекарвали дните и нощите си в различни превръщания. Звездите не ги плашели. Обожавали светлината им и това се изразявало в звездоподобни лампи, които украсявали улиците. По пътищата царяла тишина, двигателите били обезшумени. В определени участъци се носела тиха електронна музика. Влюбените използвали десетопръстната система за изразяване на чувствата. Враждуващите били малко и споровете им били само научни. Те си служели само с факти, не искали да знаят нищо за обидите в подкрепа на доводите.

Населението на Зиппа общо взето било доволно от себе си, страдало от вечния стремеж към съвършеното по благороден начин. То умеело да се раздава, като превръщало болката в трамплин към доброто.

Мик подал сигнал за кацане. Когато излязъл от кораба, се видял заобиколен от същества със сини очи, които се усмихвали.

Той бил поканен в една стая, която имала няколко нива, а прозорците ѝ гледали към водата, която в този момент се издигала.

Мик попитал за водата. Казали му, че е получена по изкуствен път и притежава разум, изпълнява задачата да развлича и утешава, да казва истини и да отговаря на въпроси. Всеки можел да говори с нея за всичко, което го вълнува.

Тогавя дошъл дъждът.

Мик поискал да знае що за птица е дъждът тук. Водата отговорила, че това са човешки сълзи, пренесени от вятъра по хипотетичен път. Мик останал с пръст в

устата, но домакините му напомнили любезно, че това означава изненада, а на тяхната планета никой не показвал изненадата си от нещо, за да не наруши вътрешния мир на събеседниците си.

После Мик се обърна към своите нови приятели и казал, че знае няколко тайни. Те се заинтересуваха от тях.

Внезапно в стаята станало тъмно.

— Започва голямото изпитание – казали туземците. – Ще стоим на тъмно пет минути. Не трябва да мърдаме. Това е нашето възмездие за това, че сме напуснали родните си места. Съветваме и тебе също да не се движиш, защото можеш да останеш завинаги в позата, която ще избереш в тези пет минути.

За Мик било много трудно това изпитание и когато отново станало светло, всички видели, че той плаче от мъка. Втурнали се да му помагат, предлагали му вода и хапчета храни, но той все отказвал, докато накрая приел една играчка от моркови, която впоследствие изял.

На сбогуване Мик пожелал на познатите си: „Бог да бъде с вас!“ Те му отвърнали, че боговете сигурно са с тях.

Този път Мик премълчал и когато се понесъл в междузвездното пространство, си казал, че е научил много неща за петнайсет минути – дори и това да премълчава, когато има готов отговор.

Сега той летял към Царицата на щастието – малка планета с огледална повърхност.

Приземявайки се, вече уверено, Мик предварително знаел какво ще иска да получи – сладолед.

На всеки ъгъл Царицата на щастието предлагала различни видове сладолед. Когато взел това, което му се полага, Мик се запътил към залата с електронните игри.

Там той видял малкото гущерче, което криело скъпоценен камък под езика си. Мик не искал нито камъ-

ка, нито гущерчето. Стигало му и това, че ги вижда до себе си. После видял майка си и баща си. Те му казали, че яденето е готово. Мик ги отминал с пренебрежително мълчание, убеден, че очите го лъжат.

Стигнал до едно дърво, откъдето всеки хвърлял камъче и си пожелавал нещо, което се сбъдвало след двадесет минути. Мик си пожелал малко сън. Когато заспал, той сънувал, че всяко чудо е за три дни. Сънят му се оказал пророчески, защото събуждайки се, видял, че се намира на брега на реката, където стоял, преди да полети с кораба. Патиците плували край него и размахвали крила, а той не знаел колко е часът, защото часовникът му бил спрял.

МАРТ ИДВА

Март идва с теменужките в полето,
лилаво-син, възседнал еднорог,
на пролетта по светлата пътека
препуска смело – момък горд.

Не се бои, че сняг прехвърча,
че нощите са зимни, зли,
март идва и във всяка къща
стрък ведрина посява – да блести!

Март идва в утрините светли
с прегръдка свежа – живинка,
треви, листенца, клони цветни
целува с капчици роса...

А ти, дете, излез навънка,
ръце към Слънчо протегни,
на март момчешката усмивка
в лъчите слънчеви струи.

Грабни си топлина със шепа
безценен дар, обичан, мил...
Март тръгне ли, кажи му „Сбогом!“,
а после посрещни април!

НАСКО УЧИ ПИАНО

Със желание голямо
Наско учи днес пиано
и започнал е отрано –
малък, шестгодишен само.

Възрастта не пречи, щото
има слух и помни ноти,
ключът сол и ключът фа,
ре мажор, минорно ла...

Госпожата му показва
такт и ритъм как да спазва,
в темпо бързо с две ръце
как извива се хорце.

Вярно – малко е момчето,
но стареа се и ето
по клавишите сега
плъзга пръсти с лекота.

Но пианото не слуша:
стене жално, диша глухо,
сякаш, че душица мила
вътре в него се е скрила.

Колко ли талант е нужен
и желание нескрито
птичето от таз душа
да политне с песента!...

Наско свири на пиано
„Тръгнал кос“ и „Мила мамо“,
изпод палавите пръсти
звучите навред се пръсват.

Чуват и така са горди –
мама, тате, всички хора!
Туй момче е упорито,
знам, ще стигне то звездите!

ЦИРК

До вчера бе пуста поляна,
а днес е изпълнена с шум,
обсипана с цветни реклами,
разбираш, че цирк се строи.

И виждаш най-смешни майmunки –
от Африка те са дошли,
палячовци с жълти качулки,
усмихнати чак до уши!

Тук кученца мятат опашки
и страшните тигри реват,
на сцената смело жонглират
артисти от целия свят:

— Цирк, цирк, цирк,
елате при нас!
Цирк, цирк, цирк,
най-смешният цирк е за вас!

МАНДАРИНКИТЕ НА МИМИ

Чак на Женския пазар ходи дядо Ганчо стар, и донесе мандаринки също като на картинка.

Ала ето тука Мими не обича мандарини – цял ден купата стоя в кухничката сам-сама.

— Кой не иска да яде тези вкусни плодове? – седна дядо с пълна купа мандарини и... захрупа.

Мими нещо не разбира и сърцето ѝ замира: „Дядо Ганчо как яде тези страшни плодове?“

Тя със кукли се залиса. Ала как се размириса и прекрасно зауха цитрусовата кора! Мимито преглътна жадно, взе да гледа дядо странно:

— Може ли и аз една мандаринка... за игра?

— Може! – рече дядо важно. – Лапай да не ти е гладно!

Седна Мими на шега с мандаринка във ръка. Двама с дядо как ядат и ушите им плющят!

— Мамо, утре за награда на пазар съм с моя дядо! Мандаринки две кила ще си купим...Тра ла-ла!

МИМЕТО НА ПАЗАР

Хора чудновати, пъстри зарзавати. Дядо Ганчо крачи, Мимето се влачи. Морковче в торбата, чушчица в ръката. Пръстчета провира – зарзават събира. Лукчета, домати, репички, салати. Мими е добричка – истинска пчеличка.

Дядо Генчо крачи, Мимето се влачи, ала натежава му торбата здраво. Спира да почине: „Оле, оле, Миме! Гледай зарзавата, никне във торбата. Мислех непотребна... тя била вълшебна!“

Мими поглед свежда, после го поглежда:

„Ще наготвим двама супичка за мама. Сложих зарзавата, аз сама в торбата – моркови, домати, репички за тате.

Дядо ѝ се мръщи: „Туй не е за вкъщи. Трябва да го върнем. После ще си тръгнем. На пазара всичко плаща се с па-рич-ки! Моля те, не пипай чужди зарзавати! Или първо питай...“

МИМИ Е БОЛНА...

Болно е детето, болна е главата, болно е нослето, болни са краката. Болни са ръцете, сините очички, болни са и двете Мимини ушички.

Хапчета – горчиви. Как да ги изпие? Капките – лютиви... Мимето се крие.

Нищичко не хапва, нищичко не иска, тихо под юргана Мечо само стиска.

„ВинЦе искам, мамо!“ – Мимето бълнува. – „Малко винЦе само!“ – сигурно сънува.

Майка ѝ се чуди, татко ѝ се мае, кучето ѝ Руди тихо, тихо лае...

Дядо Ганчо само под мустак се киска, Витамин Це знае, че детето иска!

„Хайде, скъпа, винЦе! Лапай да си здрава! Витаминче, Мимче!“ – дядо ѝ подава.

Колко е добричка! Бързо го изпива с мъничко водичка... И така заспива.

Павлина Петкова

ЗИМА

Цветовете на дъгата
в елече баба вплете.
Кога задухат хали
и сняг пътеките покрие
меко като пух
да ме топли в студ.
С шапка, ръкавички
утре ще сме всички.
Топчици от сняг
ще направиме завчас.
Ех, че весела е зима!

ОТМЯНА

на внучката ми Пламяна

Мила, весела Пламяна
е отмяната на мама.
С кърпичка една в ръката
бърше шкафчето, вратата.
В чашата цветенце слага
от градинката на баба.
Зайо, Мечо и Лисана
ги подрежда на дивана.
Мила мамина отмяна
седнала очаква мама.

ЗАЙКО

Сред листата във гората
малка гъбка се подава.
Зайко скокна да прескочи
локва на тревичка мокра.
Ала мигом се подхлъзна,
и във Ежко се препъна.
После падна на земята
точно под елхата.
Във иглички се набоде,
рев нададе, ечна вред.
Черна врана се изплаши
и сред клоните се скри.
Мама Зайка – скок-подскок
на полянката дойде,
Зайко за да прибере.

ПРИКАЗКА

Имало едно време сред храсти
глогове и коприва една дива круша,
под чиято сянка се събирали твари.
Пролет грейвала изпъстрена в цвят
и песни на птици от нея се носели.
Лятото раздавала хлад под ствола зелен
и закрила била на гнездата с младите пилци.
Есен се закичвала с грейнали круши.
Под танца на вятъра с падащи листа
завивка на земята застинала
за треви, калинки и буболечки.
Дори ежът под нея свит на кълбо
сънува росни поляни.
Когато зимата от север заслиза
и ветровете заиграят сред голите клони
в сърцето на старата круша
не болка, а радост извира -
ражда се пореден годишен кръг.

НА ПЛАМЯНА

С моята внучка вървим ръка до ръка.
Тя е също Везувий – въпроси задава,
родени в нейната малка глава.
Възприема света през своя кръгозор.
— Бабо, защо небето не е равно синьо,
а облаци рисуват приказна страна?
— Ако беше еднообразно лико,
щеше ли да му се наслаждаваш,
в рисунки да го пресъздаваш,
и облаци да разстилат
сребристокелите си мрежи?
Ако нямаше звезди по него,
как щеше да мечтаеш
за космически пространства
и невидими за нас светове?
Ако слънцето не те събужда сутрин,
какво би бил денят без светлина?
Не би видяла птиците в небето
и цветята усмихнати на деня.
Те ухание ти пращат
и с кръвта във вените се смесват.
Да обичаш родната страна, че тук
небето, слънцето, дъждът, земята –
за тебе те са царство – малко мое зрънце,
За твоите крила са те простор.

ПЕНКА СТАНЧЕВА /КАСИАНА ЙОАНИ/

СЯКАШ НА РЕВЮ

Бабината квачка в шипковата драчка
снесла яйчица – мъти¹ си деца.

Мина що се мина, нейната дружина
в китния ни двор, запиука в хор.

Квачката червена, гледа умилена
своите деца – с пухкави перца.

Жълтички и сури² до лехи с божури.
като на ревю – дават интервю.

С радост баба Рада връчи им награда:
смески с Ретинол³ и водица – бол.

А пък дядо Сави джуфки им направи
с цвят от бял равнец и червен конец.

---

1 мъти – Лежи върху яйца, за да се излюпят пиленца.

2 сури – светлосиви

3 Ретинол– витамин А

УСМИВКИ

В бялата пазва на дните
мой'те усмивки са скрити.
Слънцето щом разкопчее
първото копче от нея,
струйват се те водопадни,
светли, събудени гладни.

Сядат до мен на закуска,
весело сладките хрускат,
чая от шипки изпиват,
после в сърцето се скриват.
Цял ден из него палуват
и по лицето танцуват.

Щом ги докоснат със обич,
те се завъртат на обръч.
Целия Космос усмихват,
нито за миг не притихват.
Мама ги снима с джисемче¹,
докато спя по коремче...

---

1 джисемче – детски изговор на думичката джиесемче.

ЖИВА РАДОСТ

С дядо и тати от Мола
купихме борче за хола.
Гледа ме то от саксия.
Кипра¹ зелена магия!

Хукнах бегом до килера,
търся звезда да намеря.
В бяла кутия, дрънкулки,
смеят се, същи светулки.

С тях ще окича дръвчето,
радост да блика в сърцето.
Седмица вкъщи, сред хора,
после – в лехата на двора.

В малката ланска² елхица
там ще открие сестрица.
То ще се радва щастливо,
аз пък, че там ще е живо.

---

1 кипра – стройна, гиздава

2 ланска² – миналогодишна

ПАЛАВИ БОТУШКИ

Алените ми ботушки
смело в топлите си гушки
палавите ми крачета
гълтнаха със двата гета.

Литнаха подобно вятър
в белия красив театър...
Кой ти гледа студовете!
Газят с радост снеговете.

Нощ когато пак настана,
дремнах малко на дивана.
Чух обаче в полунощ
те да кихат с пълна мощ.

Чак ме заболя сърцето.
Взех ги бързо от антрето.
В топлата ми детска стая,
сложих ги без да се мая.

Скоро там, подобно котки,
сън запредоха по нотки.
Утрото, когато грейна,
Снегодът топъл вейна.

Знак бе той, че Пролет иде
Зимата ще си отиде.
Топъл дъжд навън ще рони,
капки бисерни бонбони.

ПРОЛЕТНО

Пътека от лайка в полето
цъфти като обич в сърцето.
Извива към ведри балкани
и с китна усмивка ме кани

да хукна по детски след нея,
с щурчетата в хор да запея,
в росата тъги да отмия
и слънцето с древна магия,

със своите струни лъчисти –
да опне пред мен светли писти,
в които с душа златокоса
ще тичам – щастлива и боса...

БЪЛГАРИЯ

От кремък си, от пръст и още нещо,
което надживява вечността...
Сърцето ти, по български горещо,
пулсира на орача с песента...

Очите ти? Звезди са отразени
в свещените ни Рилски езера...
Снагата ти? До Бог е извисена!
Душата ти? По-светла от зора!

Навярно затова тъй непокорен
народ откърми, майко свята ти!
Надеждата – от връх до корен,
на саблен връх си бдяла да блести.

Дори когато в извори е бликала
кръвта на твоите верни синове,
припалвала си в нощите борика,
с дъха на родни, буйни ветрове...

И силна, като първата славянка,
нарекла мъж прабългарина гост,
до граничаря хвърляш тиха сянка,
застанала в сърцето му на пост...

МАМО

Малко са ми пътищата, мамо,
дето извървах до днес.
Споря с върховете – вдигам рамо.
Пея с низините. И ти пращам вест.

Не тъжи, че рядко се завръщам
в твоя град с бароково лице.
Искам да прегърна всяка къща,
всеки хълм и сгушено селце...

Бързам да откряна хоризонта –
Слънцето при теб да долети.
Да постигна честно всяка кота
в пътя си и своите черти.

Знам, че ме очакваш в утрин синя
с бухнал хляб и майчин благослов.
Знам, че в самотата си проклинаш
тази моя скитница-любов...

Знам. Но мога ли да спра съдбата –
питка медена – търкулнат ден...
Тичам да я стигна, а Земята
все расте примамливо пред мен...

1983 г.

ПИЕРО

(на внучката ми Даниела)

Сънувам вече рядко, че летя,
че се вдигам вихрено нагоре,
че пресичам с порив вечността
в търсене на истинските хора.

Вече съм отскубнато перо
от крилете на ранена птица.
И палячото от детството ми,
.....Пиеро,
е с пердета бели във зениците.
Сляп е той. Не ще да ме теши,
весело да пее покрай мене.
В ъгъла с фалцета си пици
своята трогателна поема.

Вземам го и с маслени бои
болните очета „оперирам“.
Той прогледна. Но се спотаи –
с ириси, студени като бира.

Не позна приятелката в мен.
Времето не бе ме пощадило.
Пиеро ме търсеше смутен.
Толкова ли бях се променила?
В този миг във стаята влетя
пъстрокрила малка пеперуда.
Грабна Пиеро и..... отлетя
Ала къщата от сън събуди.

Беше внучката. Дете добро!
Беше моята любимка малка!
Засия от радост Пиеро –
Бе открил пак своята русалка.

ПЪРВИ УЧЕБЕН ДЕН

— Не искам!... Няма да ходя! – детските очи бяха пълни със сълзи, а самото момченце дърпаше ръката на баба си. – Всички деца казаха, че ще ходят с майките си... А аз, бабо, защо си нямам майка?

Бабата сложи нещата в раничката и тя натеза. Жената стисна зъби. Как да обясни на това красиво същество с чуплива къдрава косица и пъстри очи, че майка му ги напусна преди три години и замина в чужбина при някакъв чичко с много пари? Как да му каже, че вече не го обича и не мисли за него? То, милото, дали помни, че тя не го искаше и го биеше непрекъснато? Не му даваше да бъде самостоятелно, да мисли, да говори, да помага. Пречеше ѝ и само му крещеше: „Мълчи! Имам работа в интернет!“...

— Бабо! – стресна я гласът на малкия. – Обади се на тати, моля те! Нека той ме заведе! Първи ден ми е!...

Да се обади на баща му ли? Та той самият беше по-сърнал. Работеше на няколко места, за да плаща сметките. Вече му беше писнал този празен и скучен живот. Обичаше сина си, но колкото повече растеше, го гледаше все по-тъжно и се чудеше как ще се справи. Тя, бабата, беше вече възрастна, нали синът ѝ късно се ожени и се поболя от цялата тая история, че не можа ни своето семейство да опази, ни това на детето си. Грижеше се за внучето и го възпитаваше колкото и както можеше с разбиранията си, но явно майчината ласка му липсваше... Нямахше избор, детето беше право. Набра телефона:

— Сине, направи всичко възможно и ела, моля те! Ти го заведи на училище днес... Все пак ще има майки и татковци... Какво да правя? Детето иска теб!... Купи и цветя!...

Скоро се позвъни. Вратата се отвори, малкият се затича и увисна на шията на големия. Приличаха си много – къдрокоси, пъстрооки и с две трапчинки на бузите. Чу се звучна целувка и после детското гласче:

— Да вървим, тате!... Красиво цвете си взел с още по-хубава панделка!

Бащата се усмихна. Обичаше това хлапе! Беше на седем години, но доста умно за възрастта си... Хвана го за ръката и двамата тръгнаха.

Когато пристигнаха, бяха закъснели за откриването. Учениците влизаха вече по класните стаи. Наредиха се на опашката пред млада учителка със светлосини очи и кестенява до кръста коса. Тя се усмихна с най-красивата усмивка на света, взе червената роза и гушна къдрокосото момче. То се притисна в нея и протичко рече:

— После след часовете нали ще дойдеш у дома?

Младата жена погледна таткото и се смути. Нещо трепна и в двамата. Тя рече:

— Сега влез вътре, избери си другарче и седни при него, а аз ще намеря време да отида да видя къде живеят всички деца. Някой ден ще дойда и у вас... Обещавам!

— Аз не искам някой ден!... Искам за всичките дни! – изръси детето, а баща му почна да се оправдава след като синът седна на празното място на последния чин до прозореца:

— Моля, госпожице, да го извините. Дете си е!... Ще поговоря с него после... Майка му ни напусна преди три години, а той все тъгува... На Вас желая късмет и лека работа!...

Младата учителка се усмихна. Днес беше и за нея първи учебен ден, а този мъж ѝ се стори добър и красив. Дълго гледа след него... Времето щеше да покаже и за двамата дали беше в тяхна полза и първият учебен ден носи ли късмет...

Тя застана пред децата и те сякаш онемяха от усмивката и топлото посрещане.

— Добре дошли, мили мои ученици! Тук е вашият втори дом и ние с вас ще се научим да четем, да пишем и да се обичаме такива каквито сме... Първо трябва да се запознаем. Казвам се...

ВЪПРОСЧЕТА

— Бабо, има ли истински принцове и принцеси?

— Да, мила моя. Все още в някои страни има крале, принцове и принцеси.

— А те къде живеят?

— Живеят в огромни къщи, големи колкото замъци.

— Бабо, принцът и принцесата какво работят?

— Те не работят, миличко.

— Тогава откъде взимат пари и какво ядат?

Ха сега, де! Хвана ме натясно. Ако кажа на внучката си, че кралете, царете, принцовете и принцесите имат пари за сметка на обикновените хора, че ги вземат на-пример от данъците или държавата им отпуска огромна сума всеки месец за разходи, какво ли ще стане? Дали ще ме разбере? Няма ли да ги нарече готованковци, крадци, лентяи, мошеници?... Въобще вече не зная какво ще измисли детската ѝ главичка, и взех, че изръсих:

— Доколкото съм чула от моята баба, тя от своята баба, която научила от бабата на бабата на онази баба, дете живяла преди много, много години, още когато животните имали крила, а рибите говорели и скачали по брега на морето... Та, тогава един крал, отивайки на лов в гората, намерил под едно дърво подземен вход с дълга вита стълба. Слязъл по нея и попаднал в пещера с голямо съкровище от неземни богатства – злато, скъпоценни камъни, сребро, пари, бижута, перли... Не можел да вземе всичко сам и го поделил с приятелите си, които били крале и царе на други страни. Така богатството се предавало от баща на син и дъщеря и било толкова много, че имало за много години напред за всичките принцове и принцеси по света...

— Бабо, ама като имат толкова много, защо не дадат и на нас?

— На теб за какво са ти пари? – попитах аз и чаках с нетърпение следващото въпросче. Това дете ме изумяваше с всеки изминат ден...

— Ще си купя сладолед, шоколад, говоряща кукла, един голям пъзел, щарени шнолки за опашлетата ми, светещи маратонки, боички за рисуване, пластелин, топка за плажа, кънки на колелца... – започна да изрежда тя, а аз я прекъснах:

— Чакай, чакай! Коледа отдавна мина, а рожденият ти ден е далече... Освен това в шкафчето ти се търкалят повечето неща... Има деца, дете няма какво да ядат, дори нямат пари за хляб, а ти искаш цяла кола с подаръци...

— Ама, бабо, моите са вече стари и не искам много! Ето, виж: едно, две... пет... седем... Даже са малко! Да знаеш само другите момиченца от детската градина какви неща имат!

— А ти откъде знаеш те какво имат?

— Носят ги там и ме дразнят...

— Че ти защо се дразниш? Недей!... Ела с мен да отидем до огледалото. Погледни сега хубаво... Така... Какво виждаш?

— Ами, това съм аз, а ти си до мен... Ти друго ли виждаш, бабо?

— Дааа! Виждам една красавица с руса косичка, вързана на две опашлета със сини панделки и две бляскави очички с цвета на небето... Това е едно голямо богатство!

— Какво виждаш друго, бабо?

— Тя има най-хубавата рокличка, която ѝ отива много... А да не говоря за вълшебните обувчици, дете я карат да танцува и да лети... Направо – истинска принцеса!

— И още?

— А освен това е и голяма умница и хитруша...

— Иии?

— Ами... сладурана е и баба много я обича! Много, много!

След тези думи гушнах детето и го целунах звучно по едната бузка, по другата и пак и пак, а тя се смееше звънко и направо крещеше:

— Ще ме смачкаш бе, бабоо!

После се затича по коридора, смехът ѝ кънти от стая в стая, а накрая задъхана легна на леглото и ми каза :

— Бабо, ти си най-добрата баба на света!... И аз те обичам!

А на мен ми стана едно такова, хубаво, хубаво, мило и леко на душата, че ми идеше чак да се разплача...

ИЗМИШЛЪОТКА

На един от рафтовете в магазина за детски играчки имаше странна парцалена кукла. Не беше като другите. На главата ѝ стърчаха две антенки от жълта пластмаса. Косата ѝ хвърчеше на всички страни с виолетовия си цвят, а очите ѝ бяха големи и нито сини, нито сиви, нито зелени, но пък блестяха, сякаш в тях имаше звездички. Носеше големи като на клоун обувки в различен цвят – едната светлосиня, а другата розова. Имаше къси панталонки в тъмносиньо, такава блузка и розово елече. На бялото ѝ лице грееше чаровна усмивка, а на ръцете стояха гривни от същата материя като антенките. Уж минаваше за извънземно, ама не беше точно. Във фабриката за играчки я направиха от изостанали налични материали като последна за годината. Беше една единствена и я нарекоха Измишльотка.

И така, тя стоеше дълго време на рафта в магазина. Никой не я харесваше и продавачите непрекъснато намаляваха цената ѝ. Скоро беше Денят на детето и магазинът се напълни с купувачи. Татковци и майки, баби и дядовци, чичковци и лелки, всички искаха играчки, за да зарадват момиченца и момченца на празника. В магазина остана само Измишльотка. Продавачът я погледна, въздъхна и тъкмо щеше да затваря, когато се появила възрастна жена с красиво, но тъжно момиченце.

— Бабо, да си вървим! – задърпа я то – Закъсняхме... Няма повече играчки.

— Как да няма? – отвърна бабата – Я виж, тази кукла точно теб е чакала. В нея има нещо загадъчно, тайнствено и е от друга планета. Плюс това така хубаво се усмихва! Я, та тя се казва Измишльотка. Значи ще из-

мисля специално за теб приказки и никой друг няма да има такава играчка. Мила, моя Краси, не съм виждала през живота си такава красавица. Ще се радвам много, ако тя дойде с нас у дома.

Момиченцето притисна играчката до гърдите си и започна да подскача от крак на крак, като си пееше:

*Кукла със антенки,
мънички и двенки
имам аз сега –
Измишльотката е тя...*

Малката Краси не се отделяше от куклата. Когато се прибраха въщи, тя я сложи на едно високо столче до масата и я нахрани наужким. После я зави до себе си в леглото и когато баба ѝ угаси лампата, за да заспи, момиченцето гушна Измишльотка и се разплака. И тогава чу тих нежен глас:

— Защо плачеш, Красинко? Не се бой, аз съм тук.

— Как да не плача? Мама и татко са далече, в друга страна, и на мен ми е мъчно за тях – отвърна детето и захлипа по-силно.

Куклата протегна ръчички и погали момичето. После избърса сълзите му и каза:

— Аз също съм сама и имам само теб. Моите родители пък са на друга планета и дори не могат да ми пратят писмо. Не плачи! Ще ти разкажа приказка, а после в съня ти ще те заведе при мама и татко. Искаш ли?

Малката Краси се съгласи и целуна Измишльотка, а тя започна да измисля приказката:

— Далече, далече оттук на една планета имало разни измишльотковци. Татко Измишльотко бил нисък, пълен с голямо коремче, а мама Измишльотка – много висока и слаба като клечка. Синчето им дебеланчо, с

тънки крачета, носело името Измишльотинко. Всички мислели, че тези същества произлизат от мишките, но се чудели къде са им опашките. Дори едни хора разправяли, че тайно са ги изяли сами, за да не им пречат като вървят изправени, а други казвали, че от опашките са си направили антенки, за да долавят и най-тихия шум и да се пазят с тях от страшни неща...

Приказката още не беше свършила, когато момичето спеше и сънуваше, че нейната кукла има дълга миша опашка, за която се е хванала и двете заедно като с балон летят високо, високо...

На сутринта Краси отвори очички и се усмихна на Измишльотка, която лежеше на възглавничката до нея. Прегърна я и я целуна, а когато бабата надникна през вратата, каза:

— Бабче, миличка, ела да те гушна! Добре че ми взе кукла. С нея снощи бяхме на гости при мама и татко. Те се зарадваха много и ни почерпиха със сладкиши и бонбони. После ме целунаха. Дори ми казаха, че скоро ще си дойдат. И да знаеш, бабо, Измишльотка намери пътя с жълтите си антенки...

Детето не спираше да говори. Възрастната жена се усмихна и погали нежно внучката си. Радваше се, че тя вече си има другарче и няма да тъгува толкова за родителите си.

ИГРИ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

— Деца, днес на какво ще играем? – попита учителката, а момичетата и момчетата от предучилищната група зашумяха весело. Бяха само на шест и седем години, но фантазията им работеше и бяха едни превъзходни малки артисти.

Младата жена се гордееше с тях и се мъчеше всеки път, когато беше лошо времето, да им създава разнообразие и да ги кара да мислят. Това развиваше въображението им, а и тя си взимаше поука за живота им вкъщи и на улицата. Задаваше им темата, помагаше им и ги оставяше да бъдат самостоятелни в разсъждения и действия, но беше и нащрек, да не би някой да се нарани или да чупи нещо. Така децата се научиха на много неща... .

Веднъж играха на „магазин“ – бяха и продавачи, и купувачи. Тогава започнаха да познават парите, които тя самата беше им направила, като сканира снимки от интернет на банкноти и монети, а после ги копира на картон и дори им ги даде да ги изрежат сами. На всички им беше забавно...

Втори път бяха лекари и пациенти и се научиха как да се държат в болница или при преглед с доктори. Запознаха се с тялото на човек и детските болести до толкова, доколкото можеше психиката им да разбере нещата...

Следващият път направиха от малките столчета цял автобус и играха на пътници, шофьор и контрольор. Това се оказа доста полезно за отношението на пътуващите в истинско преводно средство. Освен това научиха правилата за движение и няколко пътни знаци...

После бяха майки, бащи и деца, а учителката се удиви на паметта на малките си възпитаниците, както и на реалното представяне на отношенията в семейството. Момченцата и момиченцата не преиграваха, те отразяваха това, което бяха видели и чули. в домовете си. Няколко дни след тази игра ѝ се наложи да говори с родителите на много деца, които явно употребяваха насилие вкъщи...

Използваха често и салона за гимнастика и спорт, като там си правеха конкурси за правилно вървене и седене, за надпяване, танци или правене на изложби от книги, рисунки или изработени фигурки от хартия, листа, кестени, жълъди, шишарки, пластелин...

Децата обожаваха учителката и сега я гледаха с интерес и очакваха да ги запознае с някаква нова професия. Беше им интересно да се правят на големи и да взимат решения. Тя пак ги попита:

— Деца, имате ли идея за нова игра?

— Моля, госпожо, може ли да играем на „събрание“? Не, не!... Как беше?... Май парламент му казваха по телевизията – помоли едно дребничко русоляво момче, когото другите наричаха Малкият Митко.

Ами сега? Не беше мислила за такова нещо, но децата зашумяха, зарадвах се и учителката се поддаде на предизвикателството. Всички познаваха буквите и тя им раздаде пластмасови шаблони, според имената. По желание получиха и лист от цветно гланцово блокче, очертах буквата с молив, изрязаха я и с парченце тиксо учителката им я закачи отпред на гърдите. Така се разпределиха в групички, които символизираха партии. Гласуването беше явно, като пускаха разноцветни кръгчета в една картонена кутия. После преброиха цветовете и излъчиха победител. Седнаха отново на столчетата, вдигаха ръка, ставаха и казваха, кой ще

бъде водещият на „събранието“. Естествено, че избраха момчето, което предложи играта. То се усмихна до уши и светлите му очи светнаха още повече. Всички го харесваха, защото беше добро другарче и си играеше с тях, без да се кара и дърпа играчките.

Учителката в началото се усмихваше, но скоро стана сериозна. Не можеше да повярва на очите си, че децата приеха тази игра като нещо много важно в живота си. Избраното момче седна на една малка масичка отпред пред всички и размърда едно звънче. Децата утихнаха.

— Дами и господа! – започна детето – Събрали сме се да обсъдим няколко закона... Моля, госпожо, какво е закон?

— Това е много важно решение, което се приема от всички и по него се работи, учи, или живее. Когато не се спазва от някого, той отговаря пред съда и според вината му го осъждат, пускат или пращат в затвора. С вас вече сме играли на полицаи, престъпници, затвор. Някой ден ще играем и на „съд“ и тогава ще ви обясня повече неща.

— Благодаря! – каза момчето и продължи, сякаш всеки ден беше председател на събрание – Нека първо да проверим дали всички са в залата... Да, добре! Отсъства само Мими, но тя има заушка... И така, първо ще приемем Закон за детето. Моля давайце предложения!

— Аз искам за децата да има площадки с катерушки и люлки пред всеки блок – предложи Стефани.

— На всяко дете сутрин да се дава чаша топло мляко, един шоколад и балон – добави Мони.

— Ако детето е гладно, в детската градина да му дават допълнително – намеси се и Тони.

— Да се забрани в магазините да продават пуканки, слънчоглед, „Зрънчо“ и солети на деца до 7 години... Нали помните, едва спасиха малкото ми братче? – обади се Катя.

— Ако някоя майка се скара на детето си, нека да ѝ се дърпа ухото... Не, не! Ще я боли!... По добре да ѝ се отнемат червилото, лака за нокти и парфюма...

Учителката се обърна и добре погледна момичето с дългата опашка и розова панделка. Не беше уплашено, но явно често му се караха вкъщи. Отмести погледа си и забеляза другото момиченце, което се въртеше неспокойно. Беше с много къса косичка като момче, а очите му я гледаха като уплашена сърна. Попита го:

— Рени, ти какво мисли?

— На майките трябва да се режат късо косите за наказание, както те правят с косите на децата си.

Младата жена отново трепна. Що за метод? Майката на това дете ѝ каза, че открила въшки в главата му и затова го подстригала нула номер. То все плачеше и тя се чудеше как да го успокои, а накрая му даде една от шапката си и тогава направиха модно ревю... Децата зашумяха, а детето с опашката прегърна Рени, целуна я по бузката и рече:

— Ти не се тревожи, аз ще дойда у вас и ще се скарам на лошата ти майка, а после ще я изпратя на село при баба ти за наказание. Нека там се научи да копае царевица и да гледа кокошки!...

Другите деца се скараха. Не можеха да стигнат да някакво важно решение, защото всяко държеше на своето предложение и не искаше да разбере останалите.

Учителката една ги укроти... Не искаше да ги заторозява повече. Имаше време да пораснат, да станат големи и да се справят сами в живота си. Беше време за обяд и всички бяха огладнели от работата в това интересно събрание. После в леглата щеше да им прочете някаква поучителна приказка или да им разкаже весела историйка. Все пак бяха деца и се нуждаеха от нещо детско, а не от толкова много театър...

ИЗНЕНАДА В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

В една детска градина пристигнаха много важни инспектори от Министерството на образованието. Бяха двама мъже и една жена и искаха да направят проверка дали се изпълняват указанията им за подготовка на децата от предучилишната възраст и да решат трябва ли да ги пускат по-нагоре в образователната система.

Директорката не обичаше изненадите, но беше спокойна и ги поведе към групата на госпожа Иванова. Беше сигурна, че децата ще се справят. Знаеха английски стихчета и песнички и бяха страхотни артисти в драматизациите на българските народни приказки. Познаваха буквите и можеха да смятат. Някои дори четяха като възрастни. Не се притесняваше и от това, че в групата имаше доста ромски деца. Всички бяха любознателни и с интерес поглъщаха това, което им се поднасяше. Учителката им беше много добра и те я слушаха.

Директорката не се излъга. Децата бяха добре подготвени и с удоволствие показаха всичко каквото знаят. Иванова се усмихваше и беше доволна, че не са я изложили... И тогава се обади жената от Министерството:

— Това е добре. Спазили сте плана, който ви спуснахме. Явно някой ви е предупредил, че ще идваме... Както и да е! Аз искам да видя нещо от свободните занимания и затова сама ще поставя задачата. Искам да разбера какво въображение имат и дали се справят в други ситуации... И така, деца, вземете някакви играчки и сами си измислете игра с някаква професия. След малко ще минем при всички.

Директорката изтръпна. Чудеше се дали децата ще

се справят и познаваха ли професиите? Не си спомняше дали това го имаше заложено в програмата за обучение. Видя, че учителката им беше спокойна и продължава да се усмихва.

Момчетата и момичетата се разшумяха, заблъскаха се, но бързо се ориентираха и всяко взе по нещо и направи каквото можа с масички, столове, кукли, конструктори... После зачакаха непознатите мъже с очила и намръщената госпожа да погледнат стореното от тях.

Инспекторите бяха изненадани. Въображението на децата беше голямо. До малка печка стоеше готвач с дървена лъжица в ръка и бъркаше нещо в тенджерка. На масичка две момичета хранеха кукли от шишета с биберон и поясниха, че са лелички от яслата. Имаше доктор със слушалки, който прислушваше други кукли и изписваше сироп за кашлица. В аптеката в малки шишенца момиченце продаваше лекарства за болните. Млад строител строеше сгради с конструктора, а шофьор на камион носеше материалите. Друго дете шиеше на малка шевна машина дрехи, а следващото пускаше пералнята и подаваше чистото пране на момичето с ютията. Малките шкафчета бяха превърнати в работилници и магазини с майстори и продавачи. Дори имаше полицаи, който регулираше движението на колите и учителка, която караше куклите на няколко столчета да броят и да пеят песнички.

Пред очите на директорката оживя един малък град, в който намериха място всевъзможни професии. Децата не я посрамираха и намериха място на всички играчки. Сърцето ѝ се отпусна.

Когато стигнаха до последното момченце, инспекторите се изненадаха още веднъж. На масичката пред него стоеше само един картонен часовник с голяма и малка стрелка. Беше разграфен добре и се вижда-

ха всички часове и минути. Явно беше изработка на учителката Иванова. Момчето мълчеше. Госпожата от Министерството го попита:

— Ти продавач на часовници ли си или часовникар, който ги поправя?

— Не познахте, а уж знаете всичко! – отвърна момчето и се усмихна. – Аз продавам време.

— Как така? Можеш ли да обясниш?

— Мога. Продавам часове, минути и секунди. Искам майките и татковците да си купят, за да имат повече време за децата си и да говорят с тях. Ще дам още на бабите и дядовците. На тях им трябва време да правят баници и сладкиши на внучетата, да ги водят на кино, на театър, в зоопарка и да им разказват приказки. Продавам време и на децата, за да играят повече... Може и вие да си купите! Все ще ви потрябва за нещо... Ще си купите ли време? Продавам го евтино – само за една усмивка...

Инспекторите стояха и мълчаха. Не знаеха какво да кажат. Разбраха само едно – децата на тази възраст можеха да мислят и не бяха никак малки. Колкото до времето, то беше ценно и необходимо за всички. Затова благодариха на учителката и на директорката и побързаха да се върнат в Министерството. Там трябваше да докладват резултатите от проверката, но искаха да намерят някого, на когото да се доверят, за да измисли нови правила, нови игри за децата, така че да им бъде интересно, забавно и времето да им стига за всичко.

КОМПЮТЪРЕН СВЯТ

Момчето беше на десет години, но много умно за възрастта си и вече на „ти“ с техниката. Понякога стоеше с часове пред компютъра и губеше представа за времето. Познаваше всички игри, но нещо все не му стигаше и често скучаеше, като се чудеше какво да направи, та да се забавлява като истинско дете.

Веднъж се зарови в интернет, като натискаше машинално бутоните на клавиатурата, без да се замисля. Нещо изпука, просветна, преплетоха се странни, нечувани досега звуци, блеснаха звезди и дъги, а после се появи някаква непозната картина, която се движеше в пространството. На нея имаше замъци, джуджета и великани, цветни реки, странни говорещи животни, птици и пеперуди...

— Супер! Намерих нова непозната игра. Дано само не е за момичета! – каза на глас хлапето, без да дозира, че беше открило портал към друг, непознат и далечен свят.

Натисна едно копче, екранът светна в зелено и озари стаята. Мони, така се казваше детето, направо се забавляваше. Досега не беше попадал на 3D риалити и му беше страшно интересно. Светлината го грабна, смали го и го напъха в компютъра. И, уж беше вътре, а контролираше отвън клавиатурата заедно с всички операции и действия, както свои, така и чужди. Момчето толкова се вживя в нещата и загуби представа за всичко останало. За него вече нямаше дори време – то беше някъде изчезнало или спряло...

Пътят му беше изпълнен с реки, морета, океани, планини, гори и какво ли не още, но ги преминаваше толкова бързо, че и сам не разбираше как го прави. Де-

нят се сменяше с вечерта така често, че чак не можеше да повярва на очите си. Най-странното беше, че въздухът имаше мирис на мента, канела и рози едновременно, а наоколо ставаше ту зелено, ту розово, ту жълто, ту виолетово, ту светлосиньо... Отначало помисли, че е попаднал в Приказното царство, но се сети, че веднъж вече беше там и нещата стояха по друг начин. Тогава Мони научи обитателите му да различават доброто от злото, както и да познават времето по сянката и по часовника, като копира и сканира своите и след това ги материализира...

Сега реши да експериментира. Изричаше на глас многобройните си желання и те се изпълняваха. Беше много любопитен на разбере и научи много неща. Първо поиска да е на планетата Марс и хоп – попадна там. Не се изненада – обитателите имаха червен като зряла малина цвят, но се движеха по едни дълги канали и се зариваха в пясъците като къртици. Не му допадна обстановката и я смени с тази на Сатурн. Всички същества там бяха зелени като краставици и заети със себе си. Страхуваха се да не си изкривят антенките на главите и да не си изтрият обувките, а после да не могат да се пързаят по пръстена на планетата. Това им беше забавлението. Опита, но отново не му хареса... Натисна друг бутон и зачака с интерес. Нещо го завъртя на 360 градуса и го запрати не къде да е, а на Уран. Нещата тук бяха бели като сняг, но не замръзнали, а нормални. Снежни човеци се разхождаха важно наоколо и поклащаха тромавите си тела. За носове нямаха моркови, а едни черни бутони и трябваше да ги натиска, за да разговаря с някого. И като капак на всичко, където и да беше, го питаха едно и също нещо:

— Ти луд ли си? Какво си се маскирал като човек от Земята?... Не знаеш ли, че там живеят изостанали в развитието си същества и никога няма да пристигнат при нас?

Мони беше разочарован и отчаян от такова отно-

шение. Никой не го вземаше на сериозно и дори на въпросите му за пясъците, пръстена и антенките, му отговаряха пак така странно:

— Имаш някаква повреда, за да питаш елементарни неща. Върни се в базата и поискай да ти сменят данните и паролата.

За робот ли го смятаха? Не виждаше разлика между себе си и тях, освен в цвета на тялото и някои дреболии като бутони. Не се стърпя и изрече на глас:

— По дяволите!

Първо се зарадва, че майка му не беше при него, за да му издърпа ушите на такива възгласи, а после се упрекна сам за думите си. Беше излязъл вятър, който го повдигна, завъртя и напъха в спираловиден тунел, а после го понесе в него със скоростта на светлината. За съжаление попадна не къде да е, а направо... в Ада, където черни и грозни същества бъркаха с големи вилици и лъжица в огромни казани. Момчето изтръпна: „Ами сега?“ Имаше навсякъде огън и пот започна да тече по челото му. Устата му пресъхна и не знаеше как да излезе от това ужасно място. Дяволите заканително поклащаха рога и размахваха опашки срещу него. Щеше да загине за едното нищо. Събра сетни сили, пое горещ въздух, затвори очи, тропна три пъти с крака и от устата му се отрони едва:

— О, боже!... Помагай!

Земята под него се разтвори, бликна мощен фонтан и силна водна струя го понесе нагоре-нагоре, а след това ангели крилати го отведоха още по-далече в небесата... Приличаше на птица, достигнала райските градини и навярно финала на компютърната игра...

Когато отвори очи, чу песен на славей и разбра, че лежи на красива зелена поляна, под високо дърво. То протегна клони като ръце, хвана го с тях и го залюля в люлка от зелени листа. Наоколо се носеше сладък

аромат, сякаш въздухът бе наситен с хиляди билки и... Мони заспа, без въобще да разбере как, кога и защо го прави...

Мина време. Някой повтаряше името му и една нежна ръка го галеше по лицето.

— Мамооо! – извика той, щом се събуди, прегърна я и трескаво почна да обяснява надълго и толкова на широко – Само да знаеш каква игра намерих в интернет... Видях всички планети и пътувах с времето. Дори бях на небето и под земята...

— Късно е, миличък! Заспал си и си сънувал нещо – прекъсна го майка му и го премести в леглото.

— Неее! Не си измислям!... Истина беше... – извика хлапето и се разплака.

В този момент, сякаш да потвърди думите му, компютърът се размърда, издаде странни звуци, откачи един от кабелите си, развъртя го и от него заваля първо дъжд, а после блесна слънчев лъч. Появи се невероятна дъга, която озари с красотата си цялата стая. Майката не вярваше на очите си от изненада, а Мони щастливо се усмихваше...

ЛЕВСКИ – УРОК ПО РОДОЛЮБИЕ

(Разказът е отличен с втора награда в национален конкурс „Заветите на Апостола и славянските ценности“-2017 на Славянско дружество в България)

Учителката влезе в класната стая и децата утихнаха. Бяха ученици от първи клас и всяко нещо, което тя им кажеше, срещаха с интерес и любопитство. Знаеха, че и сега ще бъде така. Тя ги поздрави и се усмихна, а после попита:

— Деца, знаете ли нещо за Левски?

Няколко деца нетърпеливо извисиха ръка, други се спогледаха, а Иванчо нямаше търпение и без да го вдигат от чина, извика:

— Това е футболен отбор и аз съм му фен. Моят чичо играе там...

— Браво на чичо ти! – обади се учителката – Само че – отборът носи името на Васил Левски, а аз питам какво знаете за него... Някой друг иска ли да каже нещо?

Учениците ставаха един след друг, а жената пред тях беше изненадана от отговорите им.

— Левски е град – заяви едно от децата.

— Аз живея на ул. „Васил Левски“ – каза друго.

— „Васил Левски“ е стадион – рече трето. – Има и такава станция на метрото.

— Аз пък съм ходила с мама в читалище „Васил Левски“. Там имаше концерт за възрастни хора.

— Баба и дядо живеят в квартал „Левски“.

— Има спортен клуб „Васил Левски“.

— Нашето училище се казва „Васил Левски“.

В класната стая изведнъж стана шумно. Учителката

изчака търпеливо и после повиши леко глас:

— Тихо, ученици! Всички сте прави, само че ние с вас търсим нещо друго и днес ще го намерим и научим. Тази година се навършват 180 години от рождението на Васил Левски. Той е наш национален герой – революционер, борец за свободата на България по времето когато страната ни е била под владичеството на Османската империя (днешна Турция е била част от нея)...

После окачи портрета на Васил Левски на черната дъска и продължи да обяснява:

— Неговата мечта е била чиста и свята република, в която всички хора да имат равни права, независимо от своята народност и вяра. Предали са го лоши хора за пари, както други са предали Христос, но тук не става въпрос за религия, а за освобождение от чуждо потисничество. Думите му – „Каквото съм правил, в полза народу е“, казани пред съда, се помнят и днес. Обесили са го, но той се е държал смело, като е заявил – „Аз съм първият, след мене има хиляди“. Заветите му са свещени и не се забравят досега.

— Какво е завет, госпожо? – попита едно от децата.

— Това е напътствие, поръка, направление, завещание... Нещо, което трябва да се помни и спазва, както законите. Има поучителен характер във всеки един завет, както в приказките има поука.

— А защо Левски е давал тия завети?

Учителката не се изненада. Очакваше такъв въпрос от любознателните си ученици и отговори, така че да я разберат:

— Защото е обичал България и обикновените хора, които живеят в нея. Освен това е искал всичко българско да бъде свободно. Когато хората са го питали: „Щом се освободим от турците, ти цар ли ще станеш?“, отвърнал така: „За какво ми е да бъда цар? Ние и сега

си имаме цар. Ще гоним царя и неговите закони. Когато се освободим, ще отида в други страни, за да се боря за свободата на техните народи“.

— Царят лош ли е?

— Царят може да е добър човек, но законите, които измисля са само в негова полза. Когато управление то на една страна е в ръцете на народа, той има право да решава и одобрява законите, да избира народни представители, които да защитават интересите му.

— А кои хора са народ?

Учителката се усмихна. Беше доволна, че момичета и момчета на тази възраст се интересуват от всичко това.

— Народ са всички хора, които живеят в една страна. Ние живеем в България и народът ни се нарича български.

— Но тук има цигани, турци, араби, евреи, арменци, руснаци, китайци...

— Те са част от нашия народ. Дошли са от други страни по различни причини. Едни да учат, други да търсят работа тук, трети са създали семейства с българи. Тези хора са малцинства, но след като живеят в България, те спазват всички закони, както нашите сънародници спазват законите на другите държави, когато отидат да живеят там.

— Госпожо, а Вие откъде знаете толкова неща за Левски?

Този въпрос вече я изненада. Децата уж вярваха на всичко, което им казваше, а сега? Съмняваха ли се? Въпреки това отвърна:

— Знам, защото съм чела в книгите за него. Минали са толкова години, но има останали документи, описани са много от случките с него в разкази, а освен това е намерено и запазено неговото тефтерче, в което си е водил записки през последните две години

от живота си. Това е едно богатство, което се пази в Националната библиотека. Който се докосне до него, се просълзява... Какво пише в него ли? Левски е водил точни сметки какви пари е похарчил и за какво, от общите, събирани за оръжие, къде е ходил, какво и с кого е говорил. Представлява нещо като отчет за извършената работа... Много са крилатите фрази, добили популярност именно от тефтерчето на Левски: „Аз Васил Лъвский в Карлово роден, от българска майка юнак аз роден, не щях да съм турский и никакъв роб, същото да гледам и на милия си род“, „Не ща да съм турски и никакъв роб... Същото искам и за милия си род“.

— Какво е да си роб?

— Това е човек, който няма никакви права и дори не може свободно да се движи по улиците. Купуват го и го продават на пазара като стока.

Децата зашумяха. Може би информацията, която получиха този ден беше прекалено голяма за съзнанието им, но учителката беше доволна, че на този етап задоволи любопитството им. И точно тогава някой попита:

— Госпожо, а ние можем ли да бъдем като Левски?

— Разбира се, деца! Само, че ние сме свободни хора, живеем в свободна страна. Единственото, което можете да направите е да обичате България, както я обичал този герой, да милеете за българския народ и българската земя. А за да постигнете това, трябва да се научите да четете и пишете правилно, да получите много знания, да творите и да помагате на родителите си, на другарчетата си, на възрастните хора... Сега ми кажете, разбрахте ли кой е Васил Левски?

— Дааа! – отвърнаха децата в хор, а Иванчо скочи от мястото си и заяви:

— Левски е Супермен!

Всички се засмяха, а учителката поясни:

— Супермен е измислен герой от комиксите и филмите. Левски е бил един от нас, българите – обикновен човек от народа и затова е милеел за него. Ние, хората се възхищаваме и на думите, и на делата му, следваме заветите му и затова сме го превърнали в истински герой. Освен това всяка година почитаме датата на раждането му и онази на обесването му. В много градове има издигнати паметници в негова чест. Поднасяме цветя пред тях и мълчаливо свеждаме глави, за да изкажем уважение и благодарност за стореното от героя...

Звънецът удари. Часът по родолюбие беше свършил, но учениците стояха в стаята, затаили дъх. Този ден те научиха от своята госпожа много неща за един велик българин, отдал живота си за България. Неща за Васил Левски, които щяха да помнят винаги...

ПРОЛЕТНИ ВЪПРОСИ

Майката изведе двете си деца на разходка в парка. Бяха момче и момиче – красиви, весели, игриви и огласяха със смеха си всичко наоколо.

— Мамо, защо днес слънцето е по-топло? – попита момченцето.

— Защото е дошла пролетта, детето ми – отвърна майката.

— А тя къде е била досега? – отново попита детето.

— Когато е студено, тя спи далече зад планините, за да събере сили и да долети при нас.

— Мамо, тази пролет има ли крила? Тя птица ли е? – намеси се в разговора и момиченцето.

— Не, миличко – усмихна се майката и продължи, – пролетта не е птица. Тя е като фея. Невидима е. Топлият вятърът ѝ помага да лети леко над земята, а слънцето си играе с косите ѝ. Тя се спуска надолу и се издига нагоре и сякаш танцува. С вълшебната си пръчка докосва дърветата и те от радост и благодарност обличат празнични дрехи от много красиви цветчета и носят уханието си навсякъде. Когато докосне земята пък, растенията поникват и цветята цъфтят... С нея пристигат птичките и започват да пеят чудните си песни...

— Мамо, ти ли си пролетта?... Нали се казваш Пролет? – попита момчето.

— Не, детето ми! Аз само нося това име. Родила съм се на първия ден от пристигането на пролетта и затова така са ме нарекли, за да бъда красива и добра като нея...

— Мамо, мамо, виж до дървото – има цъфнали вече – прекъсна я момиченцето. – Я, тука има белич-

ки... жълти ... и едни много хубави тъмносини... Какви са тези цветя?

— Това са първите пролетни цветя, миличко – каза майката, – белите са кокичета ... като камбанки са – да звънят и да съобщават на другите, че пролетта е тук. Жълтите са минзухари. Техните камбанки са нагоре обърнати, за да събират слънчевите лъчи в тях и затова са толкова жълти. Тъмносините или лилавите са теменужки. Те миришат много хубаво и искат да кажат на всички хора и животни, че пролетта е много красива и предава дъха си на цветята. По това те ще познаят, че е пристигнала...

— Мамо – обади се пак момиченцето, – аз цвете ли съм? Нали така ме наричаш понякога – „Цвете, мое“ ?

— Не, скъпа! Твоето име е Цветелина. Ти си само едно малко момиченце с красиво име. Роди се на празника на цветята и затова така те нарекохме. А ти си хубава като всички цветя на земята и много те обичам.

— А мене обичаш ли? – попита момченцето. – Аз не съм цвете, не нося име на цвете... Ти само цветята ли обичаш, мамо?... И тези деца, които носят име на цветя?

— Не си прав, момчето ми! Няма значение, че не носиш име на цвете. Ти си много добър и умен, и аз много обичам и теб. Майките обичат децата си както пролетта обича земята, дърветата, цветята – каза майката, прегърна двете си деца, погали ги и ги целуна...

Наоколо се носеше аромата на пролетните цветя и цъфналите дървета. Песента на птиците огласяше целия парк, а слънцето весело надничаше между клоните...

ЛЕГЛОТО

Предстояха няколко почивни дни и родителите на почти тригодишния Марти чакаха гостенка – първа братовчедка на майка му, която трябваше да пристигне от Австрия, а на другия ден да пътува за провинцията. За съжаление нямаше къде да спи и трябваше да ѝ предложат едно надуваемо легло. Мама Поли го извади от дрешника, тати Калоян започна да го надува, за да провери дали всичко е наред с него, а Марти се въртеше непрекъснато около тях, като искаше и той да помага. Когато беше всичко готово, детето започна да скача, да се търкаля по леглото, а звънкият му смях огласяше целия апартамент. Майката и бащата се страхуваха да не падне и се удари, и затова му казаха:

— Миличък, сега ще го свием и приберем, а когато на леличката ѝ се спи, ще го надуем отново...

Вечерта беше в разгара си. Посрещнаха гостенката, поговориха си, поканиха я на масата в трапезарията, а Марти се въртеше непрекъснато около нея и само питаше през пет минути:

— Спи ли ти се?... Кажи, спи ли ти се?

Тя отговаряне с „не“, но той непрекъснато я тормозеше. Родителите му се притесниха и започна да му обясняват:

— Така не е прилично да се пита.

— Лелята сама ще каже кога иска да спи...

Детето тропна с краче и отвърна:

— Да, ама кога ще подухваме пак леглото?

РИЖКО

Рижко ми е коте мило,
мъничко, игриво
и много пакостливо.
С морковки и зелце
направила бе баба Мима
пресничка салатка.
По дивана Рижко
пръв се покатери
и във купата с салатка
с лапичката бръкна.
— Чакай, пакостнико неден –
баба се развика. –
Ти що търсиш във кастрона –
да не са ти мишчици гризанки
за закуска ранна?

А пък Рижко все си мисли.
Та това е само зеле,
леле, що така е,
мръвката къде е?

ПАКОСТ

Владко пак издебна
баба си, горката.
Щом се тя залиса,
Владко се изниза
тихо през вратата.
Вънка слънце грее,
Владко се замисли,
пакост що да стори.
Първо пред вратата
котката изрита,
а пък тя в награда
малко го одраска.
Ревна Владко:
— Бабоо,
тоя звяр, котакът,
виж какво ми стори.
Само как ме драсна,
чак кръвчица пусна!
Аз сега какво да сторя!

Баба взе ръжена
котака подгони,
Владко пък доволен
чак от смях поседна.

Ала баба му веднага,
щом го тя погледна,
усети му лъжата
и с ръжена погна
Владко по краката.
Смееше се Владко,
ала му приседна,
по дупето опитал
на баба си ръжена

ПАСТИР

Всеки ден Калинчо
овчиците изкарва
на паша край гората.
А в торбичката си носи
сиренце и хлебец,
там скатал е тамбурата,
та кога пристигне,
до реката да посвири
песен за душата.
На полянка зелена
овци се пръснаха,
а Калинчо песничка засвири
само за душата.
Той си свири,
а овчиците щастливи
хванаха коя, където види.
Почна да се мръква
и усети се Калинчо –
стадото го няма.
Ха сега на тука,
после по-наляво,
най-накрая сбра го
стадото голямо.

Едната май че куца,
друга е без вълна,
третата защо ли,
унила и кахърна?
Върна се в дома си,
татко му го среща:
Що е туй бе сине,
как така направи,
че от тези овци
и суджук не става.
Ще ти дам от утре
прасето да оглавиш,
че то поне е кротко
и теб ще те опази.

МЕД

Пред кошерите на пчелите
скараха се две мечета
кой медеца първи да опита.
Медунчо пръв посегна,
но една пчеличка
бързо се ядоса и
като се тя засили
право по нослето
Медунчо там ужили.
Сладунчо се ухили
и не се замисли,
лапата в медеца
бързо потопа си.
Леле, що настана?
Голяма бъркотия
на Мечина поляна.
Всичките сестрички –
малките пчелички,
дружно се вдигнаха
и тръгнаха на бой.
Хукнаха да бягат
братчетата двечки,
но къде си чувал
да се мерят
мечки със пчелички.
Най-накрая се мушнаха
във шубрака,
целите нахапани,
издрани и разплакани.
Туй е за поука:
В мечата хралупа
маминка Мецана
с билчици налага
на двете си мечета
подутите нослета.

ВЪЛШЕБНАТА БИЛКА

Имало едно време една вълшебна гора. В нея живеели самодиви, лесници, брегини, таласъми и много други. Хората рядко минавали през нея и предпочитали да я заобикалят, а ако се случело на някой заблуден пътник да премине през дебрите ѝ, предупреждавали го да бъде само по най-утъпканата пътека и да не замръква под клоните на дърветата ѝ.

В една топла нощ в близостта ѝ се озовал млад момък, който се опитвал да се скрие от стражата на близката крепост – бил откраднал къшей хляб за празната си трапеза. Колкото ѝ да се притеснявал от слуховете за гората, решил, че тя е далеч по-безопасна от тъмницата. Преглътнал момъкът и смело пристъпил. Но понеже било тъмно изобщо не могъл да различи безопасната пътека и още с навлизането си се изгубил. Лутал се, лутал се и накрая се качил на едно дърво и заспал.

На сутринта слязъл от него, хапнал каквото намерил – боровинки и зелени листа, и пак поел. Изведнъж от храсталаците изскочил млад елен, така красив, сякаш имал свилена козина. Гонел го голям вълк. Без да се замисли се хвърлил момъкът, извадил ножа си и убил хищника, а еленът успял да избяга. Тръгнал пак да търси изход младият мъж, но все повече се обезсърчавал. Колкото и да вървял, не намирал път, а даже навлизал още по-навътре между дърветата, стволите им ставали по-дебели, а клоните по-гъсти. Дошла нощта и той пак се качил на един клон да пости.

Не спал и час и го събудил весел смях и бодра музика. Погледнал надолу и що да види, под него се виело самодивско хоро. Пеели и скачали облечените в

бели свилени дрехи красавици, а краката им все едно не докосвали земята. Захласнат ги гледал момъкът и не ги изпускал от поглед. Играли, играли и ето че се уморили и поседнали да си починат. Три самодиви седнали точно под дървото и се разговорили.

— Чухте ли – казала едната, тя изглеждала съвсем млада. – В гората пак има човек.

— Ах, ах, – обадила се другата, докато си разресвала златните коси със сребърно гребенче. – Знаем, нали точно моя елен спаси днес от вълка. Юнак е той, смелчага. Но е изгубен тук.

— Не и ако излезе преди третия ден от влизането си, сестричке – рекла третата и откъснала стръкче от тревата до дървото. – Като набере от тази вълшебна билка и сдъвче малко, веднага ще види пътеката сред дърветата и ще излезе.

— О, тази билка може и да лекува – обадила се пак първата сестра. – Като я свари на отвара, колкото и да е болен, веднага ще оздравее. Но ако лекува друго, никога не трябва да иска нещо в замяна, а само това, което му е дадено от сърце.

Сестрите не могли да си говорят повече, защото пак зазвучала чудната музика и другите самодиви ги обградили и вдигнали на хорото. Със смях и песни красивите създания изчезнали в гората, а първите лъчи на слънцето се показали на хоризонта и се отразили в сребърното гребенче на младата самодива.

Замислил се младежът какво да стори и не се колебал дълго. Скочил от дървото, грабнал гребенчето и без повече да се бави набрал от вълшебната билка. Сдъвкал няколко листа, а с останалите напълнил една кесийка. Още щом преглътнал и видял между дърветата ясно очертана пътека. Поел по нея и точно както казали чудните създания, скоро бил извън гората.

Същата вечер замръкнал до един кладенец. Тъй

като дисагите му били празни, пийнал само бистра водича и се приготвил да спи. Засънувал, а сънят бил отчетлив и ясен, като че е там. Стоял под дървото, на което бил подслушал самодивите, а пред него била тази, която си изпуснала гребенчето и му се усмихвала.

— Не се страхувай, юначе. Ти ми направи голямо добро, като спаси моя елен. Вземи този златен косъм и ако имаш нужда от помощ, нагрей го през нощта и ще дойда.

Събудил се момъкът, а в джоба му, до гребенчето, гледа и златния косъм.

Поел на път и решил на отиде в някоя далечна крепост и да започне на чисто. Вървял, вървял и стигнал до една нива, а в самия ѝ край имало малка къщичка. Потропал, а от вътре се чул немощен глас – стопанинът бил тежко болен – на легло, а с него било само малкото му внуче. Сетил се веднага крадецът за билката и решил да помогне. Попарил я и дал на стареца да пие. Само след няколко минути той бил отново здрав. Благодарил му сърдечно и попитал какво да му даде. Пътникът помнел думите на самодивите и отказал да иска нещо, но дядото сам му предложил гостоприемството си. Приел момъкът и на сутринта със свежи сили пак поел на път. Решил лечител да бъде и да лекува, пък все щял да преживява.

Скитал колкото скитал и ето че стигнал столицата, където най-малката дъщеря на царя била болна, та като чули приближените му, че нов врач е в града, викнали го веднага, за да излекува непознатата болест на момичето. Много други преди това опитвали, но не могли да се справят. Отворил лечителят торбичката с вълшебната трева, а тя си била точно както я бил набрал преди толкова много време от гората. Сварил я на отвара и я дал на болната. Оздравяла принцесата на часа и от щастие царят заповядал да каже какво иска

спасителят, за да му го даде. Полакомил се момъкът за миг, но напипал в джоба си сребърното гребенче на самодивата и веднага си спомнил за нея и заръките, които чул. Поклонил се дълбоко и отказал каквато и да е награда. Царят обаче, радостен, че любимата му дъщеря е оздравяла, казал, че ще му я даде за жена. Стъписали се съветниците – де се е чуло и видяло такъв опърпан момък да стане зет на царя. Заговорили те един след друг:

— О, царю, бива ли, нищо и никакъв лечител да стане мъж на дъщеря ви. Тя е принцеса, не може да живее като първата селска девойка. Нека докаже, че може да се грижи за своята невеста.

Замислил се царят и известил на лечителя, че ще му даде срок от един месец да му докаже, че може да се грижи за принцесата и тогава ще вдигнат сватбата. А момъкът и девойката от пръв поглед се били влюбени и сега той се чудел как да намери богатство за толкова кратко време. Обронил глава, цял ден мислил и изведнъж се сетил за самодивата. Изчакал да дойде вечерта и награл косъма. След миг се появило нейно бледо сияние.

— Здравей, юначе. Как да ти помогна?

Разказал и той от край до край какво го мъчи, а тя се засмяла.

— Това ли е само? Не бой се. След месец ще имаш толкова злато, че ще надминеш и царя даже.

Успокоил се момъкът.

Бързо изтекъл месецът. В уречения ден се явил лечителят пред краля.

— Е – попитали надменно съветниците, – къде ти е богатството?

В този момент от всички посоки в тронната зала започнали да летят орли, всеки стиснал по една бяла

ленена кърпа, която пускал на пода. Всички били пълни със златни накити и украшения.

Съветниците обаче пак зашушукали и засъветвали царя:

— Царю, бива ли без одежди да се омъжи принцесата? Нека донесе сватбена рокля от самодивски плат.

Заповядал и това владетелят. Отишъл си тъжен лечителят, но още вечерта нагрят косъма и когато самодивата се появила, ѝ казал новото изискване на царя. Тя само се усмихнала и казала, че след три нощи ще има такива одежди.

След три дни момъкът занесъл в замъка сияйна като слънцето, лека като памук и тъй красива рокля, че всички ѝ се възхитили, тъй като познали самодивския плат.

Отново обаче не били доволни близките придворни и изказали ново желание:

— Ваше Величество, къде ще живее младата принцеса? Тя е свикнала с охолен живот, а този лечител, дори и с такова богатство не е показал, къде да заведе младата си булка.

И това изпълнила самодивата. Чудно хубав дворец изникнал за една нощ на хълма, недалеч от столицата. Като го видял, царят се зарадвал и веднага вдигнали сватба. Лечителят и неговата невяста живели дълго и щастливо.

ПРИКАЗКА ЗА МОМИЧЕНЦЕТО С НАЙ-КРАСИВАТА УСМИВКА

Живеело някъде на края на света едно малко момиченце. Приличало на фея, защото нейните мънички ръчички едва се забелязвали. Толкова миниатюрни и крехки, че когато докосвала цветята в градината, те не разбирали. Косите ѝ били сноп светлина и сякаш слънцето си играело с тях. Лицето ѝ имало черти на майстор виртуоз, който е нарисувал не дете, а ангел преди още да е докоснал четка и палитра. Това малко момиченце искало да има за приятелство не друг, а самото слънце. Решило да тръгне по големия свят и да го търси. За него слънцето не само къпело с лъчите си целия приказан град, но и било самотно. Никога не се показвало. Изпращало слънчеви дъги през облаци, радвало всички, но никой не радвал слънцето.

Момичето искало да си играят. Казвала се Слънчевка. Името идвало заради русата коса, белотата, с която имала изражение на ангел и от усмивката, която разливала топлина. Сърцето на детето било добро. Слънцето не се показвало на никой, но тя решила да го направи щастливо. Тръгнало по поляните без да забележат родителите му и се загубило. Заплакало. Заплакало толкова силно, че цялата гора онемяла. Всички спрели да работят. От една тревичка се показало бръмбарчето. Точно тази сутрин си намерило най-ароматното цвете и с вятъра се олюлявал, мързеливо в нещо като в транс. Това за Бръмбарко било перфектното започване на деня. Силният рев, толкова му развалил спокойствието, което протичало от собственото му бръмчене, че тръгнал сърдито към Слънчевка. Бил сърдит

не повече от обикновено, но съвсем малко повече от нормалната му сърдитост. Това, че си оставал такъв намръщен бръмбар го знаел всеки. При появата на красивото ангелско създание, което търкало с ръчички очички, не можело да иска и дума да се сърди. Събирала в шепички не капки сълзи, а езерца от отчаяние. Така се разнежил, че решил да я заговори. Продумал и развълнувано на най-бръмбарското си бръмбарчулене. Само, че Слънчевка продължавала изплашено да ридае. Ясно било, че не разбирала. Той махал в летеж с миниатюрните си крила, но тя плачела още по-силно. Нещо като чудо се случило и момиченцето взело да го забелязва, тогава започнала и да го разбира. Говорели на езика на сърцето, с любов. Това значи, че знаела езика на бръмбарчето. Така разказвала, че имала едно малко, съвсем малко желание. Искала да се срещнела със слънцето, което е правело нея щастлива. Насекомото се засмяло още по-искрено и от сърце. Обичта му вече надхвърляла възможностите му, че искал да помогне. Повярвайте ми, той не помагал на никой.

Казал само:

— Отиваме при пчелите.

Вървели дълго. Изминали много пътища и мънички, и невидими. Стигнали път, където от едната страна течала дълга и маслено зелена река. В нея се къпели дърветата и навярно оставали цветовете на листата си за малко, което правел толкова зеленото на реката свежо. На другата страна на реката растели неземно красиви цветя, които само пчелите можело да докосват и живеят в тях. Това било царството на пчелите. Цветята цъфтели, само за тях и прашецът им разнасял ухание и вкус, който не можело да се сравни с нищо до сега. Това място се пазело в тайна и Слънчевка била първата, която узнала за него. Пчелите обикнали също тази

усмивка, която очаровала със своята естествена комбинация на любов, невинност и естественост. Където Слънчевка минавала цветовете се отваряли за цъфтеж, а слънцето изпращало по нея от своите снопчета лъчи на доверие и надежда. Тогава къщите-цветя се къпели в светлина и озарявали с медовина от вълшебна, по-вълшебна. Не могли само да кажат дали лъчите не са самото слънце, което вечер се събирало в кълбо от светлина и се търкулвало да спи в небето. Вечер щом залязвало се скривало зад облаците. Това, знаели пчелите. Освен това сутрин щом се търкулвало, като кълбо от невидима прежда се разплитали лъчи и се оживявали, за да се понесат към най-тъмните места за. Снопчета от светлина се пръскали, като дъжд за да изпълнят всичко с живот.

Слънчевка се усмихвала. Самата тя означавала слънчевост и любов, която им донесла със своето присъствие. Поканили я отново да ги посети, когато искала. Изморила се да обикаля и се умъчнила за своите родители. Помолила вече Бръмбарко да я отведе до нейната къща. Бръмбарко много се натъжил и също помолил да се снимат, защото знаел, че нямало да я види повече.

Сетил се за речното раче – Черньо. Токова черно имало, че нямало никое друго, речно раче. С двете си черни щипки той вземал камъчета и клонче и започвал да рисува, като фотограф дори и без фотоапарат. Снимал бръмбара и момиченцето, което се усмихвало от отражението на реката и се получило нещо, като картина. Толкова уморени били от дългото пътуване по поляните, че и двамата заспали щастливо под най-мекия горски мъх на дългото дърво, сгъсени в прегръдката на дрямката. Вятърът нежно ги завил в купчина листа, докато заспивали. Слънчевка се пробудила от щастливите песни на птичките, а родителите ѝ нежно я

гледали и се усмихвали. Изведнъж желанието ѝ да намери слънцето просто било забравено. В същото време слънцето я гледало топло и приятелски от реката и топлело, така както само то умеело. Топлило с любов, признателност и копнеж.

Слънчевка растяла със скоростта на гъбка, след летен напоителен дъждец. Всяка секунда я превръщала в голямо вече момиче. Нежното ѝ сърце обичало. Обичало всички тревички, растения, буболечета, животинчета. Всички и отвърждали с доброта, приятелство и обич. Където и да стъпила пониквало цвете. Имала дарбата да бъдела обиквана още щом се усмихнала. Растяла ден след ден, като мечтаела за хармония, между хората и природата.

В същото време в гората живеела стара, грозна вещица. Къщата ѝ се намирала на хълм от най-тъмните, непрогледни, мрачни сенки на дърветата. Децата знаели за съществуването на къщата на баба Яга. Толкова зловеща била в техните представи, че и да погледнали към нея и вече се страхували.

Всъщност, къщата представлявала стара, невзрачна дървена постройка. Големият и покрив се спускал чак до земята. Нямаха стени, като другите къщи, а по средата имало балкон и две прозорчета, които се показвали любопитно напред. Наподобявала отдалеко очи и уста и ставала жива за онези, които са чували истории, а това били децата и техните родители.

Присъствието на старата, грозна, мърморива баба Яга направило безлично всяко кътче от тази тъмна местност. Живеела самичка, само птичката, която се криела в клоните на дърветата от време на време се осмелявала да говори с вещицата. От нея разбрала за Слънчевка. Смела, красива, добра девойка. Понеже и дотегнала самотата, молела птичето, което невидимо

стояло в клоните да я покани. Надявала се случайно да я чуело, като говори. Тя – вещицата била горделива и припряна, не можела да моли. Баба Яга не знаела друго освен да крещи и то силно, гласовито.

— Къде е това момиче? Искам да ми прочете приказки и усмихне, така както правело с нейните приятели.

Тогава гората потреперила, вцепенили се игличките от страх и ужас. Птиците онемели и не искали да занесат посланието, до това крехко и изпълнено с доброта създание. Само птичката, която съжалила старата баба Яга, се осмелила и занесла думите, така както ги бе продумала вещицата. Ужасни истории се изприказвали, за да не ходела, но добротата на сърцето ѝ разпръскало любов и вярвало в нея. Страшните разкази били, че освен нея в скърцащата от вятъра къща, тя правела зли магии и нямало да я пусне от страховитата си бърлога. Слънчевка само се смеела. Била чиста, невинна и любопитна. Девойка, вече се превърнала в жена, но дълбоко в нея живеело още сърце на малко дете.

Вървяла през пътеки, нестъпвани от човешки крак, водели я тревите, клоните, цветята. Съвсем навътре, в дълбините на тъмните сенки на горите, птиците дошли да помогнат, а до края на пътя останала една малка пеперуда, която дръзко и показала къщата на баба Яга.

Погледнала намръщена през прозореца, но любопитна, какво карало да бъде обичано това момиче я мъчело и отворила вратата с престорена отзивчивост. Зачела Слънчевка приказка, после още една. Помислила, че вещицата е добра. Тя пляскала и се радвала истински. Тогава момичето извикало кълвача. Той на свой ред почуквал на дърветата и извикал неговите приятелки, две пойни птици, и домът на вещицата се препълнил с живот. Всичко това се харесала на баба Яга, но нали била лоша, искала да направи някоя беля.

Скрила се за малко в едно малко незабележимо кътче и опаковала подарък.

В края на деня Слънчевка имала пакет. Грижливо опакован в златна панделка, а хартията имала цвят на преливащо сияние от залез. Вещицата казала, че това е подарък торта и да внимавала, че красивата ѝ поставка е много крехка и чуплива. Искла да се почерпят всички за това, че е благодарна. Зарадвала се Слънчевка, че всичко, което говорели за вещицата е измислица. Тя вярвала, че е добра, самотна стара, но малко дръпната дама, която обичала приказки.

Занесла в гората подаръка и заприказвала, колко доброта имало под грозния вид на баба Яга. Започнала да отваря подаръка. Онемяла. Изражението и било на най-тъжния човек. Под опаковката се подавал само празен поднос.

Огорчението ѝ било несравнимо. Болката – страшна. Излъганите очаквания се превърнали в сълзи. Сълзите – в мълчание. Мълчанието станало отнета усмивка. Повече никой не чул за Слънчевка, а заедно с нея и най-красивата слънчева усмивка също се загубила.

МОРСКА ПРИКАЗКА

Морето в една далечна и почти нечувана страна било от чудновато до почти вълшебно. Представлявало торта. Всички знаем, какво е торта. Такава за ядене, глазирана от пенливи вълнички – морски зайчета. Имало и слънчеви зайчета – за които се радвали да видят хората, за да стават по-добри. Вълшебствата във вълшебните приказки оживявали, едва щом добрината преминела напред и отстъпвала няколко педи над лошотията. Лошотията пък била другата сестра на приказната магия в езерото и правела от време на време мизерии за да не се радва много царството на спокойни дни.

Морето имало плитчини, дълбини, по-големи и по-малки пясъчни замъци от златни перлени мидички, които можели да покоряват с блясък всеки гмурнал се морски и не само посетител.

Всичко това в морското кралство управлявал Вятърът на морето с помощник морската полиция, състояща се от множество морски кончета. Кончетата имали мидички – кралски и бронирани щитчета на телата си, за да се различават от другите морски кончета Не полиция. С малките си нослета, надушвайки опасни шумове, тропали на вятъра и той ги свиквал на съвет. Морският съвет бил нещо много, ама много лошо нещо.

Хората имали право да посещават само най-горните слоеве на прозрачните, солени води и да не ходят в дъжд и буря в морето. То било забранено от закон, по-страшен от страшните. Морето имало свойството да убива чрез гръмотевичните бури. Морският бриз и в същото време – крал на морето, се грижел, тези хора, които замърсявали и носили пакости, да бъдат отстранени и наказани.

Морето – посрещало човеците в чиста и съзлива вода и всички се потапяли в удоволствие и съблазън. Райски приказни морски цветя, камъчета, миди и рапани разказвали за техните красиви подводни светове.

Когато забушувало и виело като удавник, човешки крак не стъпвал вътре.

В дълбините на морското царство живеели старата драконка, рибата с голямата глава, водните кончета, рачетата, водораслите и още купища герои.

Рибата с голямата глава и огромни морски чудовищни размери наричали още Страшилището на морето. Всички се страхували, че ядяла малки деца. Мълвата стигнала чак до човешките уши. Те искали да я убият, но все не успявали. За някои била мит, а други твърдели, че я виждали в бурни и пенливи води.

Разбира се, че не ги ядяла, но имала остри и дълги зъби. Плашела само в нужда, когато корабчето сърдито потегляло към други светове. Тя имала роля да управлява кораба.

Освен море, корабчето се понасяло към други светове, тръгвайки към приключения.

Във всяка страна имало различни пенливи, влюбващи в живота или залязващи малки и големи истории, които се разтваряли в морето и ставали миг от една вечност. От блян на гребена на вълната.

Делфините, водили хората към бреговете и им помагали да не се изгубят. Те ги гледали и не могли да направят своя поздрав без да се снимат със своите сладки, малки, усмихнати делфински лица.

Те махали на човеците преди да се загубят навътре в морските ширини и отплавайки, само гръбчетата им сивеели в далечината.

Светещите водорасли сутрин посрещали човеците със зеленината на лепкава слънчева подобаваща за

игра сутрин. Децата ги вземали и ги слагали за украси по тялото си, други вдишвали мириса им за здраве. Трети започвали да се замерват, сякаш имали милиарди фризбита, които политали във водата и ги вземали отново.

Рачетата излизали на брега с най-малките деца и им показвали първите стъпки в живота. Прохождането, което всеки не може да обясни. Прохождането било мини чудо и рачетата помагали да стане съвършеното чудо.

Започвали с едно напред и две назад, после две напред и едно назад, рачетата сякаш танцували с децата на мокрия пясък. Те се смеели с тях и танцът ставал лазене и отново ходене с протяжка да играят отново и отново. До безкрайния миг на щастие да ходят.

Всички слушали стария музикант – морската вълна. Неговата песен, събрана в магията на вълните, била непоправимо безгрижна. Нямамо кой да я повтори. Онзи звън на море знаел само музикантът морски да предаде. Единствено я скрил в празните черупки на рапаните и тихо, много тихо, можело да се чуе отново и отново.

Хората събирали черупки от не счупени рапани и миди, за да послушат поне още веднъж морето.

Човеците обаче се самозабравили. Започнали да хвърлят множество отпадъци в морското царство и то се разсърдило. Разбунтувало се. Вятърко се разгневил и започнал да отпраща всички хора навън от покоите си. Съветът от кончета-миди се показал, голямата глава се изправила мощно. Какво да правят, за да спрат да изхвърлят отрови – черни, мазни, пластмаси и други грозни неща. Рибата с огромна глава казала, че е добре да се разлюлее морската плитчина и така да изгонят натрапниците.

Издълбали в морето огромни дупки, вълните заливали плажовете. Събаряли се много брегове да не стига народът до тях. Съборили всички брегове. Излязла

и пяната, която като щит пуснала черна миризма и при вида си отвращавала красивите брегове, водораслите излезли от дълбините и се оцветили във всички тонове на зелено, черно, бяло, синьо и кафяво. Морската риба се показвала страховито и така морето се живопочиствало. Демек самопочиствало се от човешката небрежност.

Корабчето, щом се разсърддело никое човешко същество, не влизало вътре поне три дни.

Вълните се превръщали в живи и събаряли с ръцете си множество брегове.

Дъното ставало бездънно. Само тогава корабчето тръгвало на път, сърдито към други градове и дарявало щастие. Такова солено, синьо, морско. Кротувало в синьото си сияние, пращало от безкрайните морски зайчета, които чак заслепявали хората и те, за да видят напред, си слагали ръцете пред погледите. Усмивки, смях и безгрижие се разливали. Безкрайна топлина, слънце и щастие царували в покоите на морето.

Децата правели възшебни цветни замъци, гарнирали ги с миди и водорасли.

Семействата гушкали своите деца, влизали в прозрачните морски води и се гмуркали до приятната умора на деня.

Цветанка Ангелова

УРОК

Зайка на баира
рожби инструктира:
— Има тук зверчета –
казват се вълчета.
Много са опасни,
не са тревопасни.
Сиви, а на зима,
гладни са за трима.
Челяд клепоуха,
всички ли ме чуха?
Каза сиво зайче:
— Аз те слушах, майче.
Вълк, да си призная,
няма да позная.
— Ах, деца любими,
трудно е във рими.
Вижте си в таблета
на вълка портрета!

МЕЧА ДРУЖИНА

Мама Мецана разхожда мечета,
сядат на сянка под стари дървета.
Гладна е славната меча дружина,
спират се погледи върху пчелина.
— Ако промушите лапа в медеца,
жилят пчелите – възпира ги Меца.
Майка нали е, мечетата учи,
как да се справят, щом нещо се случи.
С листи от бъз и от слез наложете
място ужилено, с бинт завържете.
Щом сте изстинали, мащерка, мили
вас ще изпълни отново със сили.
Щом сте на храст или камък одрани,
няма и белег дори да остане –
цвят от невен прави чудо, деца.
Яжте глогинки за здрави сърца.
— Мамо, глава със какво се лекува?
Знае си мама, че Мечо хитрува.
— Моята повече днес не побира.
Мама отвърща:
— С игра на баира!

КУЧЕ

Моли детето
мама и татко:
— Куче вземете,
малко и сладко!
— Няма да стане –
отсякоха двама –
Кой ще го гледа,
когато ни няма?
Мисли детето
за дните когато
там, на морето
са в жаркото лято.
Бързо обаче
за баба се сети –
вирва юначе
отново нослето.
— Сменя кожата
пролет и есен –
мама е глуха,
тати – отнесен.
— Кученце плюшка
мама предлага –
не цапа, а гушка.
— Не! – чува веднага.
Урокът приключи
за днес по китара.
Момче среща куче,
по негова мяра.
Изпълва сърцето
отново надежда.
Родителско вето,
но в миг се поглеждат
тъй жално, тъй милно.
Днес някой научи:
желаното силно
от теб ще се случи.

АНТИЛОПА

Когато се намира във пустиня,
цветът ѝ става пясъчно-златист.
По каменисти местности щом мине,
променя се с петна и вид скалист.

Тя никак не обича самотата.
Сред своите се чувства най-добре.
От неприятели се брани със рогата.
Похапва сладко храсти, трева и плодове.

Антилопите са истински атлети.
А щом сменят посоката си изведнъж,
последвайте им стъпките напети!
Те водят там, където има дъжд.

БУХАЛ

Преструва се, че недовижда през деня.
Почива със затворени очи.
Страхува се от дневна светлина.
Върти глава на всичките страни.

Но вечер сетивата оживяват.
Той целият е зрение и слух.
На нощен лов с охота се отдава.
И мъдър е. За всичко има нюх.

Очите му струят с оранжев блясък
и с него той проглежда тъмнината.
От пронизителния силен крясък
пробужда се наоколо гората.

ВЪЛКАН

Вълкан е гладен. Покрай вълчия му стан
и птица не лети. Треперят всички –
сърна, овен, глухар, козичка и глиган.
Страхува се и хитрата Кумичка.

През зимата във глутница голяма
изглеждат вълците като другари.
Съперник в цялата гора си нямат
и господари са по снежните чукари.

А може да се случи Вълчо единак
в гората лятна, уж обикновена,
облегнал се небрежно на дъбак,
да чака своята шапчица червена.

ГОРСКА МРАВКА

Така миниатюрна тя изглежда.
На слънцето припламва с ален ръб.
Със шест крачета е. Главица свежда
да носи толкова неща на гръб.

Зърно тя търси. И следи от насекоми.
Сушени бели гъбки за зимните им дни.
Разговарят мравките чрез феромони.
Нарича се така контактът с миризми.

Задачи изпълнява, за себе си не пита.
Тя тиха и добра е. И много работлива.
Внимавайте, дечица, как вървите,
пазете мъничката горска мравка жива!

ДРОЗД

През месец март долита във гората,
а най-любимото дърво му е елата.
Звука на флейта с глас наподобява
и неслучайно му се носи слава.

А яйчицата му са светлосини,
сякаш са дошли от райските градини.
С учудващи трели гласчето не спира
струни да докосва на небесна лира.

В свежото утро на пролетта чудна,
гората е вече достатъчно будна.
И славеят се даже захласява,
когато мъничкият дрозд запява.

ЕЛЕН

Блестят листата с есенна позлата.
Наоколо еленов рев кънти.
Кошутите се спускат към реката
и следват елена с кротки очи.

Той всяка пролет сменя си рогата –
знак на мъжка сила и горда красота.
Величествен етюд на фона на гората:
Елен и няколко кошуги на брега...

С козина петниста и ръждиво-сива.
С изящно тяло. С израз кадифен.
След него всеки поглед се извива,
за да запомни Благородния елен.

МАРЗАГА

ВОДНА ЛИЛИЯ МАРГАРИТА ИВАНОВА СЛАНОВА

Блатата бяха в центъра на дълбоките лесовете, закрити от зеленикаво-жълтите завеси на огромни липи. Там незначайни създания и зверове живееха миролюбиво и охолно. Навътре в дълбините на едно от блатата, бледозелената рокля от лист на Лилия се стелеше плавно, носена от вълничките, образувани от лекия септемврийски бриз. Заради венчелистчетата ѝ, нейната ефирна коса с нежен розов оттенък, сатирите и някои от по-младите кентавърчета, като ги поглеждаха, често я припознаваха със сестра ѝ Роза.

Роза бе надменна и самовлюбена горска нимфа. Любимото ѝ занимание беше всяка сутрин да пудри страните си с капчиците роса, изпаднали по тревата. После с бавни крачки, присъщи и достойни единствено на кралска особа, отиваше при блатото на Лилия, за да се оглежда в зеленикавите води часове. Само доближавайки или осмелявайки се някой да я докосне и прекъсне, рискуваше да бъде убоден от острият нрав на нимфата, ала въпреки това не преставаха да ѝ се възхищават отдалеч.

Характерът на Лилия не беше така жесток, колкото този на сестра ѝ Роза. Винаги се отнасяше мило към всяко създание, което я навестяваше през късните следобеди, за да слуша нейните песни. Те от друга страна ѝ разказваха истории за далечния, недостижим и недостъпен свят. Защото, като всяко блатно цвете, нямаше как да напусне водата. Само една минута без вода щеше да бъде фатална. Въпреки това, сърцето ѝ биеше чисто, неспособно да завивда. Лилия бе достатъч-

но подвижна, че да може да присяда върху зелената си листна рокля, върху някой камък или някое от островчетата из блатото. Най-неловкият ден на нимфата бе, когато по погрешка, седна на главата на блатника, кръстен преди много години на един български владетел Токту. От тогава насетне той ѝ имаше зъб и се бе притаил надълбоко в тинята, сгушен изпод съкровищата си.

Един ден в гората влезе човек. Той беше от онези мъже с големи сафари шапки, химикал и с тефтерче винаги подръка, с напразни надежди да се натъкне на някаква находка, чудо, което да опише в трудовете си и да го увековечи, заедно със себе си.

Пазителите на гората, още спяха както и преди хиляда години, когато последната еднорога се бе появила в горите, правейки ги неин дом и убежище за тези, чиито домове отдавна били разрушени от войните, от алчността и коварството на хората. Млад все още за вида си лесник, на име Белуш, единствен се бе разбудил от пакостливите горски елфи, които го щипеха, дърпаха за мъха и опитваха да го разкихат от триста години. Надигайки тежките си коренища и размахвайки дебели клонови, той изстена, разнасяйки пукот от кора из околността. Като цяло лесниците бяха предразположени към хората, стига да не ги предизвикваха, нарушавайки реда в горите им и да не вредят на ничие живо същество което е част от нея. Изследователят уплашено побягна, а зад гърба му учудено го наблюдаваше, вече променилият се като старец с дълга зеленясала брада, лесник.

Слънцето бавно слизаше иззад дървесните корони. Мъжът забърза да събере изсъхнали клонки, нападали по земята, и да накладе лагерен огън близо под големия кедър. Разпъна палатката, която досега грижливо бе сгъната и носена на гръб, нагласи фотоапарата върху статива към поляната, пускайки го в нощен

режим. Успя да намери малък бистър поток с хладка вода, от която наля в манерката си. Връщайки се, той забеляза нечия сянка. Огънят пред него освети прегърбен старец с дълга зеленясала брада, облечен със сивкаво-кафеникаво палто. На главата си носеше шапка. За миг на човека му се стори, че около периферията ѝ има втвърдени птичи курешки, стекли се отстрани на челото на странника. Старчето бе надигнало поглед към изгряващите, подобно на диаманти, блестящи в мрака, звезди, без да му обръща внимание. Изследователят извади от един страничен джоб голяма лула и почна да образува кръгчета дим. Начумери се срещу непознатия. Предположи, че се е наял с някакви гъби със странични действия, затова и реши да не бъде толкова груб към старчето. Записа в дневника по-късно да изнамери въпросните гъби и да ги проучи. Тишина бе прекъсвана само от пукота на изгарящите клонки...

— Извинете ме, но кой сте вие същност? – не се стърпя да попита младежът.

Старецът се изправи на хилавите си крака, свали шапката. За миг на изследователя му се стори, че върху посивелите му коси е сплетено гнездо.

— Имам много имена, но приятелите ме наричат Белуш. Имате ли нещо за хапване?

— Мога да приготвя чай и мисля, че имам няколко пакета... ахам. Бисквити?

Подаде му пакета. Зарови се да търси този с чая и самия чайник. Докато нагласяше нещата, Белуш го наблюдаваше отстрани.

— Аз съм Илия от селата, далеч на юг, към старият град, сгушен между планините. Изследовател съм. А вие, господине?

— Ох, ох... – изпъшка, намествайки се на земята. – Аз съм един грохнал от годините билкар, приел тази

вечнозелена гора за собствен дом. Да ти се намира малко медец? – разбърка унило чая.

— Не, съжалявам... Имам захар, ако желаете, стари ми човече!

Белуш го изгледа сопнато. Никога не му харесваше да му викат „стар“. Та той беше само на няколкостотин години! „Какви невъзпитани хора са младоците!“ – помисли си, ала кимна на предложението му.

Жалко, че Илия не знаеше колко променлив и сприхав може да е нрава на един лесник. Извади гъдулката изпод завивките и засвири бавна, тиха мелодия и заедно със сладникавия ментов аромат пазителят на гората започна да се поотпуска. Затова реши да възобнови разговора, питайки момчето по каква работа е из тези места.

— ...в широкия смисъл едно изследване се състои от подробното проучване с цел установяване на нови факти и знания, които аз събирам, анализирам и класифицирам. Никой не се е осмелявал да престъпи в тези земи, а всяко място крие своите тайни.

— Значи търсиш приключение?

— Лично аз смятам, че самият житейски път, който ни е предначертан, е едно ужасно голямо приключение!

— Рано сутринта, щом се събудите, тръгнете право напред. Ще стигнете поляна с най-различни цветя. Не се плашете, ако видите как изчезват в бяла мъгла или в буря от листенца. Продължете, следвайки миризмата на блатото. Там ще я намерите!

Илия спря да свири, заглеждайки се в пръстите на ръцете си. Под ноктите му се бе насъбрала с една идея повечко мръсотия. Ала когато се обърна към Белуш, за да го попита за какво говори, старецът сякаш бе потънал в прегръдките на вечерната тъма.

На сутринта младежът изпълни заръката на нощния странник. Стигна до блатото на Лилия. Нимфата бе

чула за човека, но досега никога не бе виждал някой от тях. Тя се опита да се скрие зад една от липите, но момъкът вече я бе забелязал и се промъкваше към водата, за да я огледа по-отблизо. Остави раницата си на брега, изваждайки скицника си. Запристъпва внимателно с изваден молив. Искеше да я скицира до най-малката подробност. Подхлъзна се по невнимание на един хлъзгав камък. В опит да запази равновесие, изтърва скицника с всичките си рисунки в блатото. Протегна се да ги извади, но дланта му се плъзна по лигавата повърхност на камъка. Загуби упора. Удари тъпо челото си в камъка и започна да потъва надолу.

Лилия се уплаши, гмурна се към него. Той бе далече от нея и колкото и бързо да плуваше, не можеше да смогне на темпото, с което човекът потъваше. Усети остра болка под таза си. Корените ѝ вече обтягаха, ако продължеше, щеше да ги изтръгне, ала не я интересуваше. За нея важно бе единствено и само да спаси непознатия. Извади го на сушата под листата на липите. Хвана лицето му с длани, май не дишаше. Вля частица от жизнената си енергия в тялото на удавника, търсейки водата, с която се бе нагълтал. Когато я откри в белите му дробове, ѝ заповяда да излезе. Младежът се изправи рязко, плюейки вода. Лилия му позволи да я докосне, но когато той го стори, кичур коса, розови лиани с нежни розови листи, падна леко като перце в дланта му. Водната нимфа отстъпи с ужас. Венчелистчетата от главата ѝ опадваха все по-бързо, по кожата ѝ изникнаха тъмнокафяви петна.

Побягна към едно островче, обрасло с папур и тръстика. Илия я последва, но вече беше късно. Когато доплува до нея, Лилия цялата бе станала сива. Магията ѝ я напускате, превръщайки я в пясъчинки. Нимфата ронеше сивкави сълзи. Момчето я притисна в прегръдките си. Магията не правеше разлика между

него и нимфата... той самият започна да се разгражда в гъст облак от прах, понесен надалеч от вятъра, ала не я пусна. Вече чувстваше, че е проумял думите на Белуш. През цяля път изминат по кални пътеки, стръмни склонове, дълбоко, подсъзнателно я бе търсил толкова много време – нея, любовта. И когато тя бе в плен на ръцете на смъртта, той бе потеглил с нея. Преди да изчезнат, заличени от света, целуна нежно нимфата по изстиналата ѝ кожа.

Липите бавно се клатеха. Животинките бяха набикаляли брега на езерото. Роза също дойде заедно с посестримите си и стенанията на тези, които бяха възпрепятствани да стигнат до блатото на Лилия. Всяка подхвана за ръка другата до себе си, потънали в скръб за посестримата си.

— Вижте! – провикна се Белуш, виновникът, може би, за трагичния край.

Там, където бяха изчезнали двамата влюбени, се бе появила малка розово-лилава лилия, носена най-необезпокоявано по вълничките. Малкото момиче надигна главичка над роклята си. Огледа се наоколо и се усмихна.

ЗМЕЙОВА НЕВЕСТА – РАДИНА АНГЕЛОВА

Живял някога в едно българско село змей. Старите мъдри хора спорели дали е добър или зъл, ала никой не дръзвал да го обезпокои. Суша дойде ли, змейова работа било, зъл ще да е. Черен облак с град подмине ли нивята, ей, този змей пак победи халата, добър ще да е. Така хортували селяните открай време.

Едно лято обаче настанали страшна суша и пек, класовете щели да прегорят. Журнали се момците, сякаш само това чакали, давайте да трепем змея. Ама това не било проста работа. Един след друг юнаците се втурвали към змейовата пещера, ала никой се не завръщал. Селото оредяло. Пак се събрали селяците на мегдана, та да решат кого да пратят. Всички се чумерили и правели оглушки. Само Ганка рекла на либето си:

— Утрепеш ли змея, твоя съм.

Като почнали едни закачки и подмятания, Стоян се възгордял и отсякъл:

— Тъй да бъде! Утре змейова глава ще ти донеса!

Писнала гайда, екнали песни и се извило хоро. Лично Стоян го повел. Само Калина, Стояновата сестра, тихо заридала и заоплаква брата си. Мислила, умувала, плакала и нареждала, ала не спряла брата си. Да иде да бори змея било въпрос на чест, сила и храброст юнашка, не искал да се отметне от думата си. А той щял да иде и заради Ганка – най-вече, че тя така му завъртяла главата. По-добре моята глава да падне, отколкото братовата, мислела си Калина.

Нали си приличат, решила се да го замести. Вечерта се събрали роднините да празнуват, а на сутринта щели да трепят земя, защото заран змеят бил по-слаб.

Калина пуслала сънотворни билки във виното на Стоян и щом заклумал, го завела в стаята, където той мигом заспал.

Навлякла дрехите му, скрила русите си коси под калпака, грабнала ятагана, яхнала коня и се втурнала нагоре към баира.

А там се чувал адски тътен. Змеят вилнеел, ревал, бълвал огън и дори мравка не можела да мине вътре в пещерата. Като видяла каква е работата, Калина решила да го предизвика. Провикнала се:

— Хей, змия, криеш се зад огъня, а? Дай да премерим сили в честна битка, страхливецо!

— Ах, ти юнако напети, толкоз момци погубих! Мен мъж не може да ме убие, не се ли научихте вече? – прогърмял гласът на змея.

Тя не се уплашила. Само брат ѝ да живее.

— Аз ще мога! – заканила се Калина.

Нали била жена, може би наистина щяла да го убие. На сутринта щяла да стовари главата му в краката на брата си, а той да вземе Ганка. Щял да излезе герой.

— Я се покажи да те видя! Трябва да си много силен и смел, че да идваш тука! – креснал змеят.

Калина срам не срам, изпъчила се пред него. На среща ѝ змеят – голям, с тяло на змия, крака и крила просторни като навес. Като я видял такава хилава, така се засмял, че забълвал кълба дим. Калина се възползвала от разсейването му и с вик се втурнала да отсече главата му. Гигантският змей обаче само с два нокътя захвърлил ятагана ѝ надалеко, а нея избутал. Не щеш ли, калпакът паднал и разкрил дългите ѝ руси коси. Калина не се предала. Искала да продължи битката, ала змеят се загледал захласнат по нейната хубост. Щом се втурнала, сграбчил я в шепа и изръмжал:

— Момците им свършиха, та жените си взеха да пращат на смърт. Колко сте зли хората!

— Ти си зъл, че ни навлече тази суша. Какво ще ядем зимата? Ще умрем от глад.

— Добър съм само като при мене има невеста. Моята Ганка ме излъга, пуснах я уж да се прости с техните си. Не се върна и залюби друг.

— Брат ми е, змейо, не си го давам – размърдала се Калина, ала змеят стискал здраво.

— Тогава първо тебе ще погубя, та да дойде глупака – рекъл змеят и отворил уста да я лапне.

— Аз ще ти стана невеста! Само прати дъжд и не убивай брата ми!

— Не съм вече толкоз глупав. Клетва дай и три пъти повтори! – изръмжал змеят.

— Змейова невеста ще стана, на тебе съм се врекла и твоя во веки веков оставам!

Дорде Калина го изрекла три пъти, змеят се преобrazil на чуден момък.

Звездите ги венчали, луната ги благословила и дъждовна благодат като було покрила земята. На зоранта заедно яхнали коне към селото.

Никой не разбрал как змеят бил сразен и кой бил хубавият момък с Калина, ала оттук насетне настанали благословени дни с радост, песни и пълни хамбари.

ЕСЕННА ПРИКАЗКА – ДАРИНА КРЪСТЕВА

Над зелената дъбрава
златна есен се задава.
Оцвети цветя и клони,
круши медени отрони,
ябълки и сладки дюли,
грозде, орехи, мушмули.
Всеки бърза във гората
да приготви зимнината.
С бабини рецепти стари
иска той да се похвали.
Кой направил е туршии
черпи своите комшии,
кой сварил е мармалад,
кой консерви от домати,
някой е разточил сладки
пълни с орехови ядки,
на приятели раздава
на похвала се надява.

Леля Зайка е събрала
моркови във щайга бяла,
че ще готви борш чорбица
тя на своите дечица.
Ще им прави и салата
с витамини най-богата,
от цвекло, картоф и чушка,
за десерт – узряла крушка.

Ежко гъбки е събрал
във голям платнен чувал,
метнал ги е на гърба
и ги носи към дома,
за да готви той на зима
супичката си любима.
Лиса тайничко се мръщи
и излезе тя от вкъщи.

Портичката си затвори,
под носа си промърмори,
че зеленчуци не яде,
иска печено месце.
Вълчо у дома я кани
с вкусна гозба я нахрани.

Мама Меца от зарана
със сладката се захвана,
за да прави тя на зима
по рецептата любима
вкусни, топли палачинки,
с конфитюр от боровинки.
Мечо уж ще ѝ помага,
ала гледа да избяга.
Скри се бързо във долапа
и сладката той излапа,
а бурканчетата празни
скри по рафтовете разни.
Мама Меца не разбра,
че направил е бея,
ала за беда голяма
легна Мечо на дивана,
че коремът го боли
и не може да заспи.
Плаче Мечо и се вайка
и призна пред своята майка,
че излапал е сладката,
за това е във кревата.
Мама строго го погледна
и до него тя поседна.
Чай от билки му свари
и с одеяло го зави.
А пък Мечо обеща
да помага у дома,
сладко повече да не яде
и да е добро дете!

КОЛЕДАТА НА МИШЧО ВЕНЦИСЛАВА ПЕЧАНСКА

— Времето започва да става студено. Зимата приближава – каза татко Мишок и подуши с носа си въздуха.

— Какво е зима? И какво е студено? – попита малкото мишле и също подуши въздуха.

— Зима е, когато е студено. А е студено, когато опашчицата ти иска да си остане под завивките вместо да излезе навън – опита се да обясни таткото.

— Но аз обичам навън – възпротиви се Мишчо. – Навън е зелено, и слънчево, и приятно...

— Скоро няма да е такава – замислено отговори големия мишок.

— Как така? – не разбираше мишлето. То се беше родило през пролетта и никога досега не беше виждало зима.

— Скоро листата на дърветата ще опадат, слънцето вече няма да грее толкова силно, ще завали дъжд, ще задуха вятър и ще ти се иска да си стоиш вкъщи на топло. Освен това през зимата няма да намираме лесно и храна.

— Ооо – малкият Мишчо започна сериозно да се притеснява. Каква беше тази лоша зима? Трябваше да измисли нещо, за да избяга от нея. Ще се скрие под някое голямо листо и лошата зима дори няма да го забележи. Ще седи тихичко и няма да се показва докато зимата отmine.

— Хайде, ела да съберем още малко шипки – подкани го татко му. – Ще са ни нужни, когато натрупа снега.

Мишчо взе малката си кошничка в ръка и тръгна след татко си. Чудеше се какво е сняг, но не посмя да попита. Сигурно щеше да се окаже нещо също толкова страшно и лошо като зимата и може би се хранише с шипки.

***

Скоро стана точно така, както каза татко Мишок. По небето се появиха облаци, които пречеха на хубавото слънце да грее топло, както преди. Листата на дърветата пожълтяха и опадаха. Задуха силен вятър. От облаците често капеше вода и мокреше пухеното кожухче на Мишчо.

— Няма ли да излизаш днес навън? – попита го една сутрин майка му.

— Не – отговори мишлето. – Не искам Студеното да ме хване за опашчицата.

— Кой ти е казал такова нещо? – учуди се майката.

— Татко ми – веднага отговори Мишчо. – Той ми каза, че когато стане студено опашчицата ми няма да иска да излиза навън. А моя татко знае всичко. И ето, днес опашчицата ми предпочита да си остане у дома.

Майка му се засмя и го погали по главата. След това попита :

— А дали опашчицата ти би искала чаша топло мляко и няколко бисквитки, щом е решила днес да си остане у дома?

— О, да, да – зарадва се Мишчо. – Много би искала.

***

Мина време и Мишчо свикна да прекарва повечето време въкъщи. Навън излизаше само, за да провери дали Студеното не си е отишло. Но не. Това Студено беше много нахално и изобщо не бързаше да си отива. Малкото мишле тъгуваше по отминалото лято. Искаше му се пак на воля да може да тича из поляните, да се къпе в поточето, да лови мушици, да хапва вкусни боровинки. Никак не обичаше да му е студено.

***

Един ден татко Мишок донесе вкъщи голяма клонка от елха.

— Това пък за какво е – зачуди се Мишчо. – Защо татко ми е донесъл този голям клон да заема толкова място?

— Ще видиш – каза майка му и извади от един шкаф кутия с лъскави играчки. – Наближава Коледа. Трябва да украсим елхата.

Мишчо с радост помогна на майка си да закачат коледните играчки. С украсената елха вкъщи изглеждаше приятно и уютно. И много пъстро. Почти колкото през лятото.

На другия ден мишлето се събуди от апетитна миризма. Мама бе станала рано и приготвяше вкусни ястия. Под елховата клонка бяха подредени красиво опаковани подаръци. Да не би днес да беше рождения му де и да са забравили да му кажат?

— Днес е Коледа – каза мама Мишка. – За всеки от нас има подарък.

После му подаде неговия и го целуна по върха на нослето.

Мишчо много хареса Коледата. Явно, че не само през лятото се случваха приятни и интересни неща. Зимата също имаше своите хубави моменти. Искаше му се да е Коледа всеки ден.

МОМА СЕ БОРИ С ЮНАК

ИВАН ЯНАКИЕВ

Живял в село голям юнак. Казвал се Петър, но всички му викали Делията. Той бил пръв сред мъжете по сила и смелост. Хората от цялата околия го познавали, а легендите за неговите подвизи се носели из далечни земи.

Един ден Делията и другарите му решили да си починат от гонене на змейове и седнали на закътана поляна. Било настанало горещото време от годината, малко преди Еньовден. Момците отмаряли и се шегували шумно, когато от гората се задала чудна хубавица. Всички я съзрели и в един миг ахнали от неземната ѝ красота. Това била приказна мома. Петър скочил на крака и веднага застанал на пътя ѝ.

— Здравей, девойко! Накъде си се запътила? – попитал юнакът.

— Бях за билки в гората и сега се прибирам – свенливо отвърнала хубавицата.

— Добре, моме, но минаваш през нашата поляна. Ние я пазим от крадци и разбойници, денем и нощем бдим над нея. Дан трябва да ни платиш, за да минеш оттук.

— С радост бих ти дала пари, но в себе си нямам никакви.

Свитата на Делията се разшумяла. Те били виждали неведнъж своя главатар да подлъгва по подобен начин младите девойки. На всички им било ясно какво щяло да последва.

— Щом не носиш пари, нещо друго трябва да ми дадеш – позасмял се Петър. – Целувка ще бъде за теб цената.

— Ха, целувка! Не може. Друго искай, целувка – не!
– троснала се красавицата.

— Моме, не е хубаво тъй да оспорваш думата ми. Аз съм Петър Делията, цялата околия ме знае. Пред мен треперят големци и чорбаджии. Не може ти да не ме зачиташ.

— Петре, пари нямам, целувка ще ти дам само при едно условие. Ще се надиграваме и ако ти ме победиш, тогава ще я получиш.

— Бре, смела мома си! Хем условия поставяш, хем мен предизвикваш.

— Избери ти три игри и ако ме надвиеш, не една, а две целувки ще получиш. Но спечеля ли – ще ми изпълниш едно желание.

— Какво желание? – заинтригувано попитал мъжът.

— Ще ми носиш торбата с билките до вкъщи, че започва много да ми тежи.

Позамислил се Делията, зачудили се и неговите другари. Той, силният, могъщият, можел да избере игрите, в които да премерят сили? Това звучало прекалено лесно.

— Да не ме мамаш нещо? – усъмнил се юнакът.

— Аз да лъжа? – подскочило обидено момичето.
– Да не би теб да те е страх да не загубиш от слабо създание като мен? Може би вече не си онзи славен Петър Делията?

Мъжете се разшумели. Не им харесвало някой да подставя под съмнение куража на техния предводител. Те го били виждали да извършва не един и два чутовни подвига. Той се борел с мечки, прескачал урви и разплаквал безчет народни изедници. Делията никога не отстъпвал пред нищо.

— Аз не зная що е страх! Ще се съревноваваме първо на дълга кобила, после на куцан-гражд, а накрая ще се надиграваме с танци.

— Съгласна съм. Не ги знам тези игри, но съм съгласна!

— Добре, хайде да почваме. Но първо – кажи ми името си. Ти вече знаеш моето.

— Викат ми Деница.

Момците станали и цялата група отишла в средата на поляната. Там всеки от юнаците хвърлил тоягата си на земята. Един от мъжете направил изключение – той задържал своята и се отдалечил на трийсетина разкряча разстояние.

— Деница, дълга кобила се играе така. Виждаш ли тоягата на Стоян? Той я е сложил на тревата пред него. Взимаш своята сопа, засилваш се и я хвърляш към нея. Трябва първо да я уцелиш, а после пръчката ти да продължи още нататък. Там, където тя спре, Стоян ще премести своята тояга и после е мой ред да млузгам. Който не успее да метне копието си до нишана, губи. Ще се редуваме.

Мъжете оставили Деница да бъде първа. Тя се навела и огледала тоягите им. Избрала си най-тънката и права от тях. След това я взела в ръка, подхвърлила я един-два пъти, за да преценила тежестта ѝ, и се засилила. Момата направила няколко крачки и запратила своята сопа. Дървото полетяло бързо като сокол, устремено напред. То ударило Стояновата пръчка, след което дълго се движило надолу по поляната. Най-накрая спряло малко преди гората. Юнаците се спогледали. Никой не очаквал жена да хвърля така. Петър взел своето „копие“, засилил се и го метнал. То полетяло, извисило се високо, но не успяло да достигне толкова далеко.

— Петре, победих те в първата игра – засмяла се Деница.

— Бре, сигурно вятърът пое пръчка ти и я запрати чак там.

Мъжете се умълчали. Не знаели дали има вятър, но предводителят им бил загубил. Доволни-недоволни, всички се заели да събират камъни. С тях оградили голям кръг.

— Куцан-гражд се играе по следния начин – почнал да обяснява Делията, – двамата влизаме в заграждението. Хвърляме жребий кой да бъде „куц“. Той ще трябва да подскача само на левия си крак, без да стъпва на десния. Неговата цел е да успее да догони другия и да го ритне с вдигнатия си крак. Противникът му се опитва да се изплъзне, без да излиза от кръга. Ако „куцията“ се измори и стъпи на десния си крак, той губи.

Петър взел един плосък камък, плюл от едната му страна и го хвърлил нагоре. Девојката казала „сухо“. Когато камъкът паднал, нейната страна била отгоре.

— Ти ще си „куц“ – изчуруликала момата.

Двамата влезли в кръга. Делията заподскачал и подгонил Деница. Жената побягнала като млада кошута. Аха-аха да я достигнел юнакът и тя се измъквала. На няколко пъти била почти ударена, но все се спасявала. Петър пуфтял шумно и се опитвал да спаси своята гордост. Безспир гонел момата. Бавно обаче почнал да се уморява. Дълго се борил, но накрая стъпил на десния си крак и загубил.

— Петре, пак те победих. Давай да се надиграваме.

Дружината се начумерила. Водачът им отстъпвал на едно младо момиче. Ако се окажело, че то танцува по-добре, позорът щял да тегне върху всички. Мъжете се притеснили сериозно. Един от тях извадил гайда и засвирил ръченица. Отначало почнал малко по-бавно, а после се ускорил. Деница заиграла приказно. Тя била лека и ефирна като фея. Малките ѝ крачета сякаш не стъпвали по земята. Тялото ѝ се носело с лекота. Пълна противоположност бил Петър. Той се гордеел, че е

голям танцьор – не минавала сватба, без да бъде най-деен на хорото. Сега обаче честта му била заплашена. Делията заиграл навъсен. Музиката се забързвала и те се забързвали. Никой не смеел да изостане. От едната страна била прекрасната Деница, от другата – сериозният Петър. Темпото се усилвало все повече и повече. Мъжете се напъргали до полуда. Сърцата им се свивали за техния водач. Всички присъстващи били сигурни, че никъде другаде нямало подобни танцьори. Ритъмът станал нетърпим. Около Деница се извила върхушка. Краката ѝ вече дори не се виждали. В този момент Делията не издържал и паднал победен на земята. Гайдата секнала, а юнаците ахнали. Техният първенец бил надигран.

— Петре, честно те победих на твоите игри. Време е да спазиш обещанието си – ликуващо каза Деница.

— Аз съм човек с чест, думата ми е закон – отвърнал примирено юнакът. – Дай ми торбата и нека тръгваме към селото.

— Аз не отивам натам – дяволито отвърнала момата.

— Как така? Нали каза, че трябва да я занеса до дома ти?

— Да, но аз живея при Змейовите скали. Хайде сега идвай с мен!

НА ГОСТИ У ЛЕЛЯ РОШОПАШКА ГЕОЛИНА СТЕФАНОВА

Зимните виелици, кратките дни и дългите, студени нощи катеричката Рошопашка оставяше зад дебелата врата на хралупката си. Дълбока и добре запасена с всичко необходимо за презимуване тя бе топличка и уютна. Високо горе сред клоните на живял дълго на този свят дъб Рошита бе изградила своя малък свят, в който бе щастлива. Само понякога, когато по любимото ѝ телевизорче даваха романтични филмчета с прегръщащи се, усмихнати влюбени и голяма портокалова луна, на душицата ѝ ставаше тъжно. Бащата на малкия ѝ Ушипух ги бе изоставил в една ранна пролетна утрин. Капризният господин Рошопаш си бе събрал багажа и отпрашил за далечна гора с млада, нафукана белка. Понякога, малко ми приятелче, се случват тези неща. Любовта внезапно си отива. Нооо... леля Роши (както я наричаха всички надлъж и нашир) стисна зъбки и се научи да се справя с всичко самичка.

Лете слизаха с малкия Ушипух в красивата им триетажна виличка на Пеперудената полянка. Построена във формата на гъбки мухоморки с ярки червени поквивчета, тя беше гордостта на катеричката. И често животинки и насекоми се отбиваха на кафенце от жълди или на вкусна гъбена чорбица. Защото леля Роши умееше да приготвя най-вкусни вкусотийки, с които бе известна далече зад вратата на своята вила Мухоморска. А тази врата бе винаги отворена за гости и колкото повече, толкова повече – както би казал един Мечо Пух, ха-ха-хаххх. Но всички знаеха, че вечерните сбирки при леля Роши бяха запазени само за най-близките ѝ приятелчета и затова не я безпокояха по това време.

Днешната теменужено-ментова вечер бе посветена на таралежката Соня. Сватбата на малката бодливка бе само след няколко дни и съветите на умната катеричка ѝ бяха много приятни и ценни.

Менюто за вечеря бе супа от булка гъба, мусака от коприва и охлюви, сладолед от сини боровинки.

Таралезката донесе прясно набраните гъбки. Ушипух изми и почисти охлювите, а леля Роши се справи с парливата коприва. И докато Соня и катеричето изтупаха няколко игри на „Не се сърди, човече“ на масата бе сервирана грандиозна вечеря за трима.

След като напълниха коремчетата си, а Ушипух замрънка за четвърти сладолед и набързо бе отпратен, завит и приспан (преди да се разкиха и разкашля) Соня и Роши се отпуснаха в меката тревица. Лилавото мускари пръскаше сладко ухание, Луната някъде се беше запиляла, а цялото небе бе покрито със златни лунички-звездички и блещукаше, блещукаше.

— Виж, Роши, на дъното на чашката ми с лавандулово кафе има зайче – наруши тишината Сонка – какво ли означава това?!

— Означава, че от нещо те е страх. Но също така е и символ на бъдещето. Щом е в средата на чашката, значи, че на неспокойната ти душичка може само да се завижда, животът ти протича много бурно. А и нали скоро ще се съберете с твоя Таралезко. Нормално е да си притеснена и стресната. Всяко начало е трудно. Но ще се научиш. На всичко. Ще станеш една прекрасна и оправна домакиня. Не се съмнявам в това. Ела да те гушна!

— Охxxx, благодаря ти! – примъкна се по-близо до катеричката Сонка и потърка нослето си в меката ѝ козинка – Ти си чудо чудисимо, винаги прогонваш и най-черните ми мисли и страхове. Много ще ми липсваш, когато се преместим в гората на моя Таралезко. Но ще ни идваш на гости, чу ли?! Винаги когато ти доскучае тук или ти домъчнее за мен, хихихиххх.

— Разбира се. Но сега е време за сън. Виж и луната изплува и взе да се прозява там горе. Хайде по леглата! Утре ще ти покажа как се правят къпинови палачинки с кленов сироп и какво е нужно за кафето от жълъди – ароматно и мнооого полезно дори за дечицата.

ПРИКАЗКА ЗА ДУМИТЕ ДРАГНИ ДРАГНЕВ

Едно време, когато животните още не знаеха човешкия език, имаше една дълбока пещера. На дъното на пещерата седяха закуп всички думи, с които разговаряха хората. Те ги бяха оставили там, защото ги научиха наизуст и повече не им трябваша.

Тогава с тях се заеха животните.

Най-напред в пещерата се вмъкна Лисицата и бързо напълни един чувал. Нарамил го и го отнесе у дома си. Изсипа го и... какво да види? Беше взела най-лицемерните, най-лукавите думи. И те така ѝ легнаха на сърцето, че се захвана час по-скоро да ги научи.

После дойде Вълкът и напълни чувала си. Той беше взел най-страшните, най-грубите думи. И остана много доволен.

След това в пещерата влезе Мечката. Напълни два чувала, пренесе ги вкъщи и... какво да види? В единия чувал – думите на Лисицата, в другия – думите на Вълка, а между тях – няколко благи думи.

Накрая влязоха в пещерата и другите горски животни. Нахвърлиха се върху останалите думи и всеки грабна, каквото можа.

Последен пристигна Таралежът. За него нищо не беше останало.

„Ще обиколя гората – реши той – и ще си изпрося по една дума от всички животни!“

Отиде Таралежът най-напред при Лисицата.

— Кумичке Лисичке – замоли се той, – дай ми една дума от твоите!

— Я да се махаш от главата ми! – изруга го Лисицата. – Да си отишъл в пещерата навреме и да си взел като другите.

Отиде Таралежът при Вълка да поиска една думичка. Вълкът – и той като Лисицата.

Отиде Таралежът при Мечката. Мечката – и тя като Вълка.

Обиколи таралежът гората, ала никой нищо не му даде. Накрая се отби при Костенурката.

— Костенурке-бабурке – каза Таралежът, – дай ми една дума от твоите.

— Намерил си от кого да искаш – отвърна Костенурката. – Не съм взела нито една.

— Как така!? – учуди се Таралежът. – Няма ли да учиш човешките думи?

— Имам си друга работа – каза Костенурката. – Пък и сега не ща да разговарям с никого.

— Виж ти! – поклати глава Таралежът. – Аз пък умирам от желание да науча човешкия език, за да мога да чета приказки и всякакви други работи. Ще ми дадеш ли съвет как да си намеря думи?

— Това е най-лесното – отвърна Костенурката. – След някой и друг ден животните ще започнат да изхвърлят думите, щом ги научат наизуст. Тогава можеш да тръгнеш да ги събираш.

Така и направи Таралежът – тръгна да събира думите, които животните бяха изхвърлили. Натрупа толкова много думи, че не му се вярваше да научи всичките.

Ала минаха дни, колкото минаха – и Таралежът започна да изхвърля думите, които вече знаеше наизуст.

Така много горски животни учеха човешкия език. Накрая започнаха да говорят помежду си.

Говореха, но никой никого не разбираше. Защото всеки знаеше само думите, които си беше взел от пещерата.

Тогава в гората настъпиха тревожни дни и нощи.

Животните настръхнаха, заръмжаха, изправиха се едни срещу други. Хапеха се, биеха се до кръв. По-сил-

ните непрекъснато преследваха по-слабите. От всички страни се носеше писък и рев.

Единствен Таралежът беше спокоен и щастлив. Имаше си бодли и всички стояха далеч от него. Освен това знаеше най-много и най-различни човешки думи. И най-важното – можеше сам да чете приказки.

Вечер, преди да заспи, Таралежът слагаше очилата си и прочиташе някоя хубава приказка. Понякога при него се отбиваше Костенурката и унесено слушаше до късно през нощта.

ПРИКАЗКА ЗА ПЕШКИРИТЕ ТАНЯ ТАНАСОВА

Пешкирчо живееше в музея, а там беше 19-ти век. Беше му уютно.

Националните носии му правиха компания. А старинния часовник отброяваше минути на старото време. Но в музея все по-рядко идваха посетители. И на Пешкирчо му доскуча да лежи в чекмеджето без работа. Хрумна му да потърси събратята си. Нали баба Донка беше изтъкала бая дълъг плат, който нарязва после за пешкири. Тук, в музея, между другото, никой не знаеше, кой точно го е тъкал. Той беше просто експонат. Много странно му звучеше тази дума. Ох, да беше знаела тогава баба Донка, че тъче експонати!

Тези, които останаха вкъщи са щастливци – си мислеше той. – Баба Донка толкова мило се отнасяше с нас. Редеше ни, переше ни, когато забележи нещо да не е вред. И винаги се тюхкаше. Хубавата ми шарка! Точно тук ли трябвало да се изцапа! Ей сегичка баба ще го перне! Ето, че вече нищо му няма! Веднъж на единия от тях баба Донка забеляза ръждива дамгичка, от кабърче беше станала. Много се разстрои. Но не го търка много, за да не се скъса. И така си хубав, баби, – каза тя накрая – и го сложи отново на мястото му.

Унесен в спомени, Пешкирчо беше стигнал далеч. И май да задмине къщата на дядо Иван и баба Донка. Но навреме се спря и се огледа.

Отвън къщата беше почти същата. Но вътре го изненадаха големи промени. Докато им се чудеше, Пешкирчо осъзна, че не вижда никой от събратята си. Къде ли са ги прибрали – помисли си. И тук му се мярна

нещо познато. Беше онзи, същият, с ръждивата дамгичка. Само че сега дамгите по него бяха толкова, че онази от кабърче почти не се забелязваше.

Пешкирът гледаше тъжно. Преди той красеше стената, наежен върху рамката на семейния портрет. От портрета гордо гледаха стопаните на тази къща – дядо Иван и баба Донка. Те бяха построили и къщата. И затова заслужаваха да си бъдат там, на видно и почетно място. Но ето, че сега вече не бе така. Портрета им кой знае къде бе захвърлен на тавана. Пешкирът разбираше за себе си, че просто е излязъл от мода. И не претендираше за предишното си място. Но беше му много мъчно за старците. Искаше му се да имат уважението, което заслужават. Пешкирът беше от чиста коприна с кенари... Но никой не се и сещаше колко труд има вложен в него. И най-обидното бе, че никой не се замислеше с колко любов го бе тъкала и бродирала баба Донка. А сега той беше просто парцал, в който безразборно се бършеха мазни ръце.

Никой не се заглеждаше в шарките му, никой не се чудеше на шевиците му.

А ведрият и благ поглед на баба Донка се криеше на тавана, оплетен в паяжини.

Тук царстваше 21 век... И Пешкирчо побърза да се върне в музея.

СГОВОРНА ДРУЖИНА ЙОРДАНКА ПАРМАКОВА

Един есенен ден Динко и магаренцето Белчо тръгнаха към воденицата на дядо Марко, за да го видят. Белчо, бяло като сняг магаренце, препускаше с магарешки тръс. Струваше му се, че е най-бързото магаренце на света. В далечината нещо светеше.

Двамата приятели спряха до една прекатурена каручка. Около нея се търкаляха два пълни чувала и глинено гърненце, вързано със синя панделка. Под каручката шаваше опашка, която приличаше на четка за рисуване.

Динко и Белчо се напънаха юнашки и повдигнаха каручката. Стопанинът на опашката изпълзя умърлушен. Това беше теленцето Бърдучко, стар приятел на двамата. Той си пийна вода от бърдучето на врата му и бавно отговори на въпросите. Разбраха, че се препънал от камък и така е станала бъркотията. Тъй като и той отиваше към воденицата, Динко се зае да монтира колелата на каручката.

Чука, тряска, като истински майстор. Бърдучко застана на предните си копитца, вдигна задните и провери опашка надолу. Приличаше на статуя. Каза, че така по-бързо ще оздравее.

Само Белчо се мотаеше без работа в бъркотията. Затова отвори гърненцето с любопитство. В него имаше синя боя. „Чудесно!“ – помисли си магаренцето. И тъй като обичаше да рисува, вдигна опашката на Бърдучко и я мацна в боята. Докато рисуваше, си тананикаше:

„Опашчице, лодка любима, синее пред нас езерце, мац – мац!“

Опашчице, облаче синьо, рисуваме с теб и небе, мац – мац!“

Каручката стана синичка, писана! Динко и Бърдучко отначало не забелязаха шарките. Но после ги харесаха и го поздравиха с букет магарешки бодили. Само за него. „За какво са приятелите? – казаха му те. – За да те подкрепят“.

Сговорната дружина пое на път. В една овършана нива срещнаха плашилото Чучо. Той носеше пробити сламени терлици, но имаше добро сърце. Тръгна с тях, за да вземе сноп със зрънца от воденицата. Мравките и гладните врабчета го чакаха.

Есенното небе изведнъж притъмня. Вихрушката разпиля окапалите листа. Рукна пороен дъжд. Дружината обърна каручката и се скри на сушина под покрива ѝ.

Бурята утихна. Магаренцето Белчо пръв излезе и погледна нагоре. Поздравя слънцето и дъгата. Попита ги дали харесват синята каручка, но се спъна в нещо.

— Ааа, паднало гнездо. И в него щъркелче! – зарадва се Белчо.

Динко внимателно го повдигна и забеляза, че крилцето му е ранено.

— Не бой се, Щъркелчо! Дядо Марко е най-добрият лечител на света. Ще намаже крилцето ти с вълшебен крем и литнеш отново – каза Белчо и погали птичето.

Приятелите със смях и олелия се покачиха един върху друг. Падаха, ставаха и най-после повдигнаха падналото от бурята щъркелово гнездо. Оставиха писмо в него. За да не се плаши мама Щъркелка.

„Сговорна дружина планина повдига, та едно гнездо ли не може да вдигне!“ – каза мъдро Динко.

И отново тръгнаха към воденицата. Каручката се носеше леко по пътя и синееше ли, синееше. А колелата ѝ пееха дружна песен.

СЕДЕМТЕ ХЪЛМА НА ПЛОВДИВ ЛЪВ ЗЛАТНИЙ

В далечни времена, когато на Земята живеели само Боговете, се е родила тази приказка за нашият обичан и вечен Пловдив. Той има своите седем хълма, като тези на Атина в Гърция и Рим в Италия. Защо те са седем? Дали те са седемте чудеса на света или седемте музикални ноти, или седемте цвята на дъгата? Нека затворим очи и да изживеем онези отминали мигове...

В онези далечни времена, където сега се простира и издига нашият красив и обичан град Пловдив е имало чудно красива градина с прекрасни цветя. На това божествено място се родили и живели чудно красиви брат и сестра. Сестрата се казвала Родопа, а братът се казвал Хемус. Те били много игриви и добри деца. Родопа била ослепително красива. Имала очи сини, като морски езера. Косите ѝ били с цветовете на гората – златисти, зелени, кафяви, а в тях пеели чудни славеи. Устните ѝ били червени и красиви като роза. Нейната премяна била накинчена със златни чанове, подарени от майка ѝ. Като танцувала чановете започвали да пеят и в мигом пристигали всички да чуят този неземеен звън. Родопа била дъщеря на една от деветте музи. Брат ѝ също бил много красив, но бил и много самоуверен. Между тях имало голяма привързаност и чиста и свята обич.

Един ден, както си играели в градината, Хемус казал на Родопа:

— Мила ми сестричке, искаш ли от днес да играем на една игра. Ще се наричаме с други имена. Ти ще наричаш мен Зевс, а аз ще те наричам Хера.

— Не е ли опасно, та това са Богове. Как можем да се сравняваме с тях? – казала Родопа.

— Не се страхувай. Това е само една игра, нали Зевс е твой дядо – казал той.

Речено-сторено. Игрите на двамата били много хубави и различни. Ту играели на криеница, ту на прескочи камъче или просто се любували на слънцето. Един хубав, слънчев ден при тях в градината дошла Змията. Тя заговорила двамата:

— Простете, че ви безпокоя, но бих искала да поиграя с вас, може ли?

— Много ще се радваме и ние да видим, колко си бърза и игрива. Ще ни наричаш с имената на боговете: мен – Зевс, а сестра ми Хера – казал Хемус.

— Как така? Не ви ли е страх, че ще разгневите боговете? Тяхната сила е много голяма – казала Змията.

— Нали искаш да играеш, това са правилата на играта. Или играеш или си отивай откъдето си дошла! – казал той.

Мислила, мислила какво да направи Змията и се съгласила да играе тази нова игра. Минал целият ден в игри и забавления. Много харесал на Змията звъна на чановете от злато. Тя също искала чудните чанове за нея, да я красят и харесват всички. Лукавата Змия решила да предаде и нарани двамата. Когато легнали уморени да спят, тя пропълзяла и се озовала в морето. Тогава Бог на моретата и океаните бил Посейдон. Тя заговорила Бога и му казала с нежен глас:

— Скъпи ми, Боже Посейдон. Разреши ми да ти издам една тайна, но в замяна ще поискам нещо от теб – казала Змията.

— Говори, щом си дошла да ме безпокоиш в нощта, сигурно е много важно – рекъл той.

— Знаете ли, че Родопа и Хемус си играят на богове и се наричат с мили думи. Нямам страх от боговете и

дори искат да заемат тяхното място. Нали ще ги накажете, а на мен ще дадете златните чанове на Родопа? – казала Змията.

— Слушай добре, змийо. Сега се върни при тях и утре сутрин искам да играеш с тях да чуя с ушите си тяхната обич и как се наричат помежду си. Сега върви и не спирай – казал той.

Минала бързо нощта и на сутринта започнала веселбата с музика и танци. Родопа прегръщала и се радвала на брат си Хемус, като нежно го наричала Зевс. Той отвръщал на нейната обич и я наричал Хера. Без дори да забележат при тях дошъл Бога на морето Посейдон. Щом я видял, се влюбил в красотата на Родопа. Веднага поискал да я отведе с него.

— Ти си ослепително красива и искам да дойдеш с мен! – казал той.

— Не искам да дойда с теб. Аз съм добре тук. Тук е моето място. Не бих оставила своя обичан брат Хемус сам. Бих дала своята красота и младост за него. Той е моето семейство и утеха – казала Родопа.

Като чул тези думи Богът на морето и океаните страшно се ядосал и разгневил. Ударил със своя тризъбец и разбунтувал моретата и океаните. Започнал да вали дъжд, така той показал своята ярост.

Младата Родопа започнала да плаче и да се страхува от яростта на Бога на морето. Не знаела какво да прави. Тогава нейният брат хвърлил една огромна канара срещу Посейдон, който със своят тризъбец я разбил на седем огромни къса.

Като видял станалото, Богът на морето казал:

— Като искате да бъдете заедно, ще сторя това. Вас двамата ще превърна във вечни планини. Между Вас ще има голямо разстояние. Никога вече да не можете да бъдете заедно. Да се гледате и да не можете дори да се прегърнете. А теб Змийо ще превърна в река, вина-

ги да бъдеш между тях. Ще те нарека Хеброс и вечно ще ги разделяш. Така ще направя, защото се нарекохте богове и ги осквернихте. .

Плачела и час по час се вкаменявала Родопа. Плачел и брат ѝ Хемус, но нищо не можели да направят. Тогава от сърцето на младата и красива девойка се родил Орфей. Тя му казала:

— Моля те, винаги да пееш за нашата искрена и чиста обич. Ние ще се превърнем навеки в планини, а ти се погрижи в твоите песни винаги да има любов, радост и надежда. Бъди Цар на Тракия и закриляй винаги този град със седемте хълма. Това са свещени хълмове, които искаха да защитят мен. Нека по тези хълмове има много веселие, песни, театри и разбира се светилища, където да се молят за нас. Това били последните думи на красивата и вярна Родопа.

Като чул заръката на Родопа, младият Орфей дал клетва, че винаги ще пази и закриля града на седемте хълма.

През всичките тези години, които са минали, нашият Пловдив е устоял на времето и на всички изпитания.

Трудно ще запомним имената на седемте хълма, но важното е да знаем, че те са били седем. Да се качим на тях (както направих и аз) и да погледнем Родопа и Хемус (Стара планина) и да си спомним за тази невероятна и прекрасна история. Числото седем наистина е свещено и се надявам, че още много чудеса ще се случат в Пловдив.

СЛОНКО И ЗМЕЙКО – ХАРИ СПАСОВ

Така започва тази приказка, която ми разказа един стар, белобрад дядо. Днес е петък 1992 година, месец февруари, десет часа... Преди хиляди години никой не броял времето. Нямало дни, месеци и години. Само една гъста и непроходима гора. Висока и зелена, тя нямала начало и край. Реките се спускали от високите планини и образували величествени водопади, в които водата кипяла и бучала. Нямало хора, коли, влакове и градове. Слънцето огрявало с топлите си лъчи младата още Земя. Валяли проливни дъждове. Това че нямало хора не означава, че нямало и живот. Други били господарите на Земята... Слоновете живеели насред гъстата гора. В тези далечни времена те били огромни на ръст. Хоботите им почти достигали върховете на дърветата. Навсякъде, откъдето минавали, техните тежки стъпки карали обитателите на гората да бягат и да се крият. Слоновете били страшни, но не те били господарите. От векове там живеели Змейовете. Крилати и огненишащи. С огромни опашки и грамадни остри зъби. Скоро никой не ги бил виждал, но те били някъде там.

Един ден най-старият слон събрал всички слонове. Стари слонове, които едва-едва поклащали хоботи, насядали отпред. Зад тях се наредили по младите. Наоколо се събрали майки, баби и деца слонове. Старейшината се изправил отпред. Множеството се умълчало. Тогава слоновите живеели до 500 години. Старият Елефанто бил поне на 480 години. Големите му уши били вече набръчкани и увиснали, но очите му светели и пронизвали с погледа си. Силно изревал Елефанто. Цялото множество се раздвижило, почувствало се, като едно цяло. Стотици и хиляди хоботи се изправили към звездното небе. Всеобщ силен рев разтресъл непроходимите гори.

— Слонове мои, синове и дъщери мои – извисил глас Елефанто. – Ние сме силни, но не сме господари на този Свят. Трябва да внимаваме! Някъде там и може би не толкова далече са Змейовете. Те не са много, но са стократно по-силни от нас. Аз съм вече много стар, затова се обръщам със съвет към най-младите. Внимавайте къде стъпвате и никога не се самозабравяйте! Уважавайте дори малките мравчици, които тичат под краката ви, за да се спасят! Обичайте братята и сестрите си! Те са част от вас! Грижете се за майките и бащите си, когато остарееят и увесят хоботи! Не се карайте за дребни неща, защото Гората е безкрайна, Звездите са вечни, а ние сме тук само за малко! Помнете! Ние сме силни, но по-силни от нас са Змейовете! Пазете се от тях! Пазете децата ни!

Малкият Слонко, бил болнаво дете, може би защото се родил много слабичък – само 450 килограма. Мама Слонка много се притеснявала за него. Толкова слабичък и безпомощен. Животът му щял да бъде много труден. Всички негови връстници слончета го отблъсквали и отбягвали. Никой не искал да си играе с него. На всичкото отгоре хоботът му бил изкривен и малък. Ушите му били постоянно зачервени и набръчкани като на стар слон. От малък Слонко имал силни болки в краката. Баща му само му се карал и постоянно викал:

— Какъв си ти слон?! Срам си за слоновете!

Всички обиждали и избягвали малкият Слонко. Сякаш не бил част от тях. Тягна плът и кръв. Само мама Слонка си го обичала. Когато ставало много тъмно тя тихичко го викала. Малкият Слонко я чувал и бързал да се гушне до своята майчица. Това били най-щастливите мигове за него. Прилепен до майчината гръд. Защитен от всичко и от всички. Толкова различен бил Слонко, но от сърце обичал своето слонско племе.

Един ден мама Слонка изпратила Слонко да си играе пред слонския заслон.

— Няма да мърдаш от тук – му казала тя, – аз отивам за храна.

Слонко поклатил хоботче в знак на съгласие. Майка му се отдалечавала все повече и повече. Слонко се опитал с болните си крачета да я настигне, но паднал в мокрия пясък. Станало му тъжно. Бил останал съвсем сам. Поровил в пясъка. Обиколил насам-натам. Крачетата го болели много, но той започнал бавно да се спуска по склона към голямата река. Колкото повече слизал чувал как се усилва бученето на прастарата величествена река. Бавно-бавно Слонко стигнал до големия водопад, където слонски крак не бил стъпвал. Станало му страшно. Надигнал хоботче и изревал. Никой не го чул. Грохотът на водата, която падала от високо, заглушавал всичко. Обърнал се, а насреща му змей! Истински! Същият като тези, за които говорел старият Елефанто. Това бил малкият Змейко, който търсел приятели. Слонко приседнал на земята. Помислил, че краят му идва. Затворил очи и зачакал. Каква била изненадата му, когато змеят го погалил с десетметровата си опашка. Двамата оперели огромните си ходилá. Малкото болно слонче и малкият самотен змей станали приятели. Младите сърца бързо се сближили!

Слонко и Змейко се заиграли и решили да си направят сал. С него да се спуснат по голямата река. Речено-сторено. Змейко силен и голям повалил дърветата, а Слонко с хобот ги редял. Така лека-полека те сглобили сал. Качили се двамата на него и заплавали по течението без да знаят, че ги чака по-голям и по-страшен водопад.

Никой от слонското племе не забелязал отсъствието на малкият Слонко. Само сърцето на мама Слонка се било свило. Тя започнала да търси рожбата си. Спус-

нала се надолу към бушуващата река. Грамадните ѝ уши събаряли дърветата. Спряла се чак при водопада, за да види как се отдалечава сала на двамата приятели. Мама Слонка ревяща извикала другите слонове за помощ. Не след дълго всички се събрали при водопада. Започнали да се суетят, какво да правят. Изведнъж цялото небе притъмняло от крилата на летящи змейове. Те с лекота грабнали сала, на който били Слонко и Змейко. Поставили го пред слоновете. Радостта била голяма от това, че децата били спасени.

В този ден слоновете и змейовете решили да сложат край на враждата си. Заживели в мир и така било дълги, дълги години.

Питате, какво е станало със Слонко и Змейко? Те били неразделни от светло до мрак. По цял ден играели на криеница в гъстите гори. Правели си колиби, влизали в тъмни пещери... Когато ставало много горещо се къпели в езерото на водопада. Радостните им възгласи били понасяни от високите дървета. Те ги изпращали на облаците, а те на звездите. А звездите запазили спомена за едно голямо и истинско приятелство!

ФЕЯТА НА НЕПРИБРАНИТЕ ИГРАЧКИ ИЛИЯ ДЕВЕДЖИЕВ

Сигурно не знаете какво може да се случи с играчките, които не сте прибрали, иначе никога нямаше да ги оставяте захвърлени в ъгъла,

под леглото,

насред килима,

зад вратата

или повесени между краката на масата за гладене.

Ами че куклите могат да попаднат в лапите на страшилищата Косодръп и Роклокъс!

Камиончетата и количките са заплашени от безмилостните Гумогриз и Катастроф.

А страхотевичните Вънтъркул и Пукоспих дебнат всяка изоставена след игра топка!

Добре че някога, да речем в сряда, някъде, да речем на четвъртия етаж, едно дете измисли Феята на неприбраните играчки.

Тя намираще нови деца за изоставените играчки,

върщаше изгубените у дома,

изсушаваше намокрените,

зашиваше скъсаните,

почистваше изцапаните

и винаги опитваше, без да се показва, разбира се, да помага на мама и татко да научат детето си да се грижи за своите играчки.

И винаги успяваше!... Е, почти винаги, де.

Например собственото ѝ дете... Ах, да, забравих да кажа, че Феята на неприбраните играчки имаше син на име Фифо, който никак не обичаше да си прибира играчките. Разбира се, за да не натъжи мама, той го правеше, но не обичаше.

Веднъж Феята на неприбраните играчки замина в командировка.

Ами да, даже на феите им се налага да ходят в командировка – повикаха я да замества Феята на зъбките, на която спешно трябваше да се направи пломба на трети-долен-ляво-кариес.

Та, Феята на неприбраните играчки замина и остави Фифо да се грижи не само за своите играчки, ами и за всички други, които тя беше прибрала за през нощта.

Момчето си игра безгрижно цял следобед, вечерта похапна фейска франзелка с кашкавал от млякото на Кравата Която Прескочи Луната, после си пусна „Играта на играчките“ и накрая заспа с дрехите сред разхвърляните по дебелия мъхест килим кукли, камиончета, мечета, жирафчета, розови понита, пингвини, хиксмени, зетуомъни, хипопотибъри и кабадабъри.

И тогава, в средата на нощта, когато щурците забравиха нотите на вечната си песен, когато бухалите избухаха всичките си дрезгави „Буху!“, когато Луната прибра последните си сънени лъчи, в стаята се промъкна...

Похитителят на разхвърляните играчки?

Доброволният Подредител?

Вещицата от последния етаж?...

Не-е-е!

В стаята се промъкна един сън, който се беше родил голям и никога не беше получавал играчки. Затова страшно завиждаше на децата, на които трябваше да се присъни.

Сънят зяпна при вида на разхвърляните по дебелия мъхест килим кукли, камиончета, мечета, жирафчета, розови понита, пингвини, хиксмени, зетуомъни, хипопотибъри и кабадабъри. И много се ядоса на заспалия сред тях Фифо!

— И това ми било син на Феята на неприбраните играчки! – намуси се той и вместо да присъни на момчето приготвените

Голямо Тревотъркаляне,
Ухилено Слънчезайчене
и едно Елфско Междуцветно Прехвъркване,
отвори малка кутийка от тъмно като нощта дърво и... .
... някой хвана спящия Фифо под мишниците и го
издигна във въздуха.

Той отвори очи и се видя в лапите на огромен плюшен мечок, който го притисна в такава прегръдка, че го остави без дъх. След като го нагушка здраво, мечокът пъкна Фифо в ученическата си раница, после размисли, извади го, сложи на негово място буркан мед и изскочи навън през прозореца.

Момчето постоя подпряно на сандъка за дърва, потънало в пълна почуда. Накрая реши да отиде до кухнята и да пийне водичка против стресване, както го беше учила баба му – Феята на старите полезни домашни книжки.

И чак тогава се уплаши истински – краката му бяха станали като парцалени и не помръднаха, ръцете му висяха като пришити, не можеше даже да извика, защото устата му беше застинала в глупава вдървена усмивка.

В този момент се чу едно бодро „Би-биип!“ и иззад печката се зададе голям-преголям камион с кран зад кабината. Кранът провеси кука, закачи Фифо за яката и го метна в каросерията. Камионът даде газ и се юрна из къщата. Блъскаше се в каквото му попадне и на всеки удар весело викаше „Иу-иу-иу, катастрофа с два картофа!“, а Фифо се мятеше из каросерията като чучело, без да може да се хване някъде. Най-накрая камионът направи толкова рязък завой, че момчето изхвъркна и тупна зад панера с прането до една гигантска шарена обувка със звънче на острия нос.

Една грамадна ръка в бяла ръкавица го вдигна на масата. Към него се приближи огромно боядисано лице с червен нос.

— Започва нашето цирково представлениеееее! Аааааплодисменти за палячото Фифониии! – викна дебело начервосаната уста и Фифо бе понесен по масата, подхвърляха го из въздуха, навеждаха го за поклон и раздаваха въздушни целувки с отпуснатите му като тесто ръце. Накрая това омръзна на грамадanskия клоун и той захвърли момчето на дивана:

— Ти си един много сучен палячо и напускаш шоуто сега!

А на дивана, който беше станал твърде висок,
още по-твърде дълъг
и най-твърде широк,

седеше великанска, издокарана в дантели и воали, кукла. Тя обърна къдравата си глава към Фифо, мигна с клепащи колкото капаци на прозорци и го взе в скута си.

— Хайде кажи „Ма-ма“! – каза с ужасно глезен глас куклата и го залюля на коленете си като панаирджийска гондола – Кажи „Ма-ма, ма-ма“!

„Оле ле – помисли си Фифо, – играчките си играят с мен! Майчице! Мамо!“

И си го помисли толкова силно, че устата му най-после се разлепи и той продума дрезгаво:

— Мамооооо...

— Браво! – каза куклата. – А сега ще те нахраня.

— Мамичкоооо! Помоооооц! – викна Фифо с пълен глас, ръцете и краката му се раздвижиха, той се отскубна от скута на куклата, скочи на пода и хукна, без да гледа накъде.

Бухна се с всичка сила в бюфета, стъклата потрепериха, от най-горната лавица тупна големият будилник с лъскавите камбанки и зазвъня стреснато.

И Фифо се стресна, но най-много се стресна сънят.

Ха, забравихте ли за него? Онзи сън, който се беше родил голям и никога не беше получавал играчки. Съ-

щият, който преди малко се промъкна в стаята на Фифо и му присъни всичко това!

Та този сън така се стресна от звъна на будилника, сънищата никак не обичат будилници, че подскочи чак до тавана. А там висеше единствената играчка на Фифо, която беше винаги на мястото си, защото той не можеше да я стигне дори покатерен на стола – капанът за сънища.

И хоп – сънят попадна в него!

И Фифо се събуди.

И Феята на неприбраните играчки се върна от командировка.

И разбра всичко само с един поглед.

И утеша Фифо.

И освободи съня.

И те заедно подредиха разхвърляните по дебелия мъхест килим кукли, камиончета, мечета, жирафчета, розови понита, пингвини, хиксмени, зетуомъни, хипопотибъри и кабадабъри.

И пиха липов чай с медени бисквитки.

А когато навън разсъмна съвсем и стана време сънят да си ходи, Феята на неприбраните играчки откачи капана за сънища от куката,

махна му перцата от кукумявка,

изниза огледалните кристали

и развърза възелчетата на паяжинката от тънки пижамени кончета.

На мястото на тези неща закачи два лунни лъча, а между тях – мъничка възглавничка, пълна с междувездна тишина.

— Какво е това? – попита сънят.

— Играчка за теб – отговори Феята.

Сънят ахна:

— Играчка? За мен?

— Надявам се да ти хареса – усмихна се Феята, – това е люлка за сънища.

— О, благодаря... благодаря! – прошепна сънят, а усмивката му можеше да накара сто кошмара да се превърнат в розови видения.

Какво се случи после с Феята на неприбраните играчки и Фифо?

Ами ако някога, да речем в петък, някъде, да речем на детската площадка, срещнете онова дете, което ги измисли – питайте го.

СЪДЪРЖАНИЕ

БОРИС БОРИСОВ

Патето	3
Търси се човек	4
Вождове.....	5
Вятър с рокля	5
Скрип-скръц.....	6
Настинка	7
Победителите не ги съдят.....	8
Езикът на вятъра.....	9
Приказка за облака.....	10

БОРЯНА БОЕВА

Животът на един охлюв, не е чак толкова скучен....	11
Котката, която можела да се превръща в банан.....	16
***	19
Когато започва денят	20
Есен	21
Рисунка.....	22
Нощна приказка	24

ВАРТА БЕРБЕРЯН – ГАРАБЕДЯН

Калинка	26
Горски празник	27
Картината на лятото.....	28
Вълничките.....	29

ВЕСЕЛА КОЛЕВА (ВЕСЕЛА АЛЕГРИЯ)

Умната мома.....	30
Приказка.....	34
Розата и Слънчогледът.....	36

ВЛАДИСЛАВА ЯКИМОВА

Зайчето-герой	37
Бъди скромен.....	38
Що е щастие?	39
Пушачи.....	40

Златото е да живееш добре.....	41
Бавно, но вярно.....	42
ГЕОЛИНА СТЕФАНОВА	
Имало някъде чудна-чудна гора... ..	43
Закана.....	46
ЕЛЕНА ДИНОВА	
Образ огледален.....	47
Злото избяга.....	48
Лисана падна в капана.....	50
ЕЛИ ХЕЛИ (ЕЛЕНА НИКОЛОВА)	
Косъо и таблетът.....	52
ИВАНИЧКА КОЛЕВА	
Врабче.....	55
Ех, защо не съм моряк.....	56
Майчини очи.....	57
Пролет в село е дошла.....	58
Хитро коте.....	59
ЙОРДАНКА РАДЕВА	
Мечтата на Белушко.....	60
Калинка.....	61
Случка.....	62
Тишо и Шаро.....	63
Мецана.....	64
Будилник.....	65
Под строй.....	66
КАТИНА ГЕОРГИЕВА	
Четирилистна детелина.....	67
Хала за късмет.....	78
МАРИ МАРИНА	
Тайнствената врата.....	85
МИЛЕНА КАМЕНОВА	
Срещата на Подводничко с Медузко.....	90
Подводничко и Медузко на призрачния кораб.....	92
Подводничко, Медузко и рибите.....	94

Подводничко, Медузко и морските костенурки	95
Подводничко и Медузко на училище	97
Рожденият ден на Подводничко.....	98
И Медузко празнува рожден ден	99
Подводничко и Медузко отново на училище	100
МИРОСЛАВА ПАНАЙОТОВА	
Банановото дърво	101
Сънят на Мик	103
НАДЕЖДА РАДЕВА	
Март идва	107
Наско учи пиано.....	108
Цирк	110
НЕЛИ ГОСПОДИНОВА	
Мандаринките на Мими.....	111
Мимето на пазар.....	112
Мими е болна... ..	113
ПАВЛИНА ПЕТКОВА	
Зима.....	114
Отмяна.....	115
Зайко	116
Приказка.....	117
На Пламяна	118
ПЕНКА СТАНЧЕВА /КАСИАНА ЙОАНИ/	
Сякаш на ревя	119
Усмивки	120
Жива радост.....	121
Палави ботушки.....	122
Пролетно.....	123
България.....	124
Мамо	125
Пиеро.....	126

РАЯ ВИД

Първи учебен ден	127
Въпросчета.....	130
Измишльотка	133
Игри в детската градина.....	136
Изненада в детската градина	140
Компютърен свят	143
Левски – урок по родолюбие	147
Пролетни въпроси	152
Леглото.....	154

РОСЕН РУСЕВ

Рижко.....	155
Пакост.....	156
Пастир	158
Мед	160

РОЗИ ХРАНОВА

Вълшебната билка	161
------------------------	-----

СВЕТЛАНА КАМЕНОВА

Приказка за момиченцето с най-красивата усмивка	166
Морска приказка.....	172

ЦВЕТАНКА АНГЕЛОВА

Урок	176
Меча дружина	177
Куче.....	178

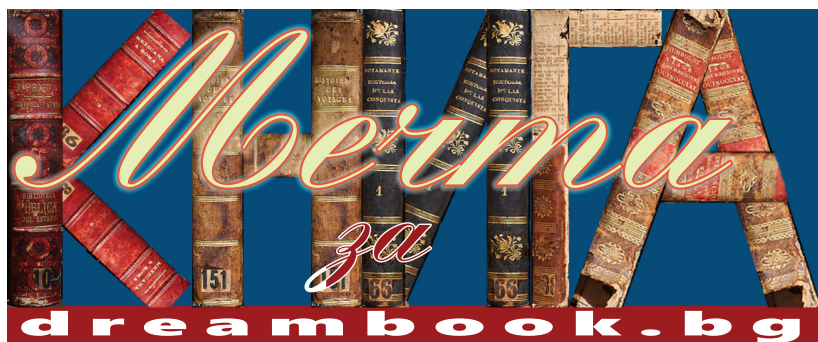
ЦВЕТА МИХАЙЛОВА

Антилопа	179
Бухал.....	180
Вълкан	181
Горска мравка.....	182
Дрозд	183
Елен.....	184

ВТОРИ ПРИКАЗЕН КОНКУРС. НАГРАДИ

Водна лилия Маргарита Иванова Славова	187
Змейова невеста – Радина Ангелова.....	193
Есенна приказка – Дарина Кръстева	196
Коледата на Мишчо Венцислава Печанска	198
Мома се бори с юнак Иван Янакиев.....	201
На гости у леля Рошопашка	
Геолина Стефанова	206
Приказка за думите Драгни Драгнев	208
Приказка за пешкирите Таня Танасова	211
Сговорна дружина Йорданка Пармакова	213
Седемте хълма на Пловдив Лъв Златний.....	215
Слонко и Змейко – Хари Спасов	219
Феята на неприбраните играчки Илия Деведжиев.....	223

„Мечта за книга“ е онлайн спомоществователна (краудфъндинг) платформа за създаване и реализиране на проекти в областта на литературата.

„Мечта за книга“ се осъществява от Фондация „Български издател“ и предоставя възможност за набиране на средства и друга нефинансова помощ чрез доброволни дарения, в полза на проекти в областта на литературата.

Тази платформа ще Ви помогне да сбъднете своята мечта за книга!

Какво предлага платформата:

„Мечта за книга“ предлага на българските автори възможности да намерят финансиране на книгите си от частни лица и обществени организации.

За разлика от другите подобни платформи, „Мечта за книга“ е специализирана точно във финансирането на книги и има множество инструменти улесняващи това.

Вие ще можете да продавате „на зелено“ екземпляри от книгата си на отделни лица, както и да търсите по-мощно финансиране за проекта.

Фондация „Български издател“, като издателство специализирано в издаване на български автори, поема ангажимента и гаранцията, че събраните средства ще бъдат вложени в издаване на книга, а не усвоени от автора.

Как работим:

За да можете да участвате в платформата трябва да имате готова, завършена книга. Частично готови проекти не се допускат.

Може да се кандидатства с вече издадени книги, стига авторът да има права над тях.

Авторът кандидатства с книгата си на адрес book@dreambook.bg. Ако книгата бъде одобрена му се предлагат оферти за различни тиражи, както и експертна оценка какъв реален тираж би могъл да се продаде.

След уточняване на условията се сключва договор между автора и Фондация „Български издател“.

За да може да бъде въведен проекта в платформата, авторът трябва да има валиден фейсбук профил с истинско име и реална снимка.

В платформата авторът публикува следните материали:

- Рекламно представяне на себе си и проекта, плюс части от текста в размер на 4 страници А4;
- Подбрани части от текста – до 20 страници А4, които ще бъдат представени в сайта като PDF файл;
- Примерна корица и/или други илюстрации към книгата;
- Рекламен видео клип;
-

Началната такса за участие в проекта е в размер на 50 лв, срещу което авторът получава редакция/корекция на рекламния текст, рекламен банер и една седмица реклама на първа страница на проекта

Срокът на един проект е два месеца. Ако в рамките на този срок авторът е набрал 50% от финансирането, то му се дава още един допълнителен месец за донабиране на липсващата сума.

Авторът ще има възможност – основно, да продава единични бройки от своята книга, както и да приема дарения.

Ако в рамките на проекта не се набере 50% от исканата сума, то парите се връщат на закупилите книгата.

Ако се набере над 50%, но под общата сума за проекта, то е възможно преговаряне на условията с Издателство

„Български издател“, така че да се издаде тираж отговарящ на набраната сума.

Закупуване на книги / получаване на суми по проекта ще е възможно чрез:

- Банков превод
- Пощенски запис
- Ерау/Easyрау
- Раурал

На всеки три месеца Фондация „Български издател“ ще осигурява липсващото финансиране на един или няколко проекта, които са показали отлични показатели.

Платформата „Мечта за книга“ предлага различни рекламни площадки на своя сайт, на другите сайтове на Фондацията „Български издател“, както и в различни фейсбук страници, но основната реклама се очаква да дойде от личната инициатива на авторите.